

KAUSA VLK

Několik posledních let dochází k zásadní změně v naší krajině. Příčinou je rychlý nárůst populace vlka, který se objevuje v místech, kde byl více než dvě stě let neznámý. K velké radosti aktivistů v oblasti ochrany přírody a ke zděšení zemědělců, kteří musí řešit nečekané problémy, ohrožující jejich hospodaření v krajině. Problém vlka není jen specifikum České republiky, ale s podobným problémem se musejí potýkat hospodáři ve velké části Evropy. Netýká se jen chovatelů ovcí, ale i ostatních domácích zvířat, které si pochopitelně vlk zařadí na svůj jídelníček. Bydlíme na Broumovsku, v bývalých Sudetech, které jsou součástí Chráněné krajinné oblasti Broumovsko.

Přibližně od roku 2015, některá pozorování udávají už rok 2013, se v oblasti Broumavska objevili vlci. Postupně se rozrůstaly škody, které působí vlci na domácích zvířatech, hlavně na chovu ovcí, na chovu koz a na telatech.

Názory zde prezentované zastupují velkou část místních chovatelů ovcí a dalších zemědělců, kteří jsou výskytem vlka postiženi. Jako starosta obce, která je součástí Dobrovolného svazku obcí Broumovsko vím, že nás podpoří i velká část starostů. Jsme schopni dodat i necenzurované fotografie a svědectví, které se do veřejných sdělovacích prostředků nedostanou.

Naše stanovisko.....	5
Vlk do naší současné krajiny nepatří.....	5
Historie	5
Část populace vlků můžou být kříženci se psy.....	10
Problémy s vlkem v Evropě a v ostatních státech.	11
Francie	11
Norsko, Švédsko	13
Polsko	16
Itálie.....	20
Švýcarsko.....	23
Španělsko.....	24
Německo.....	27
Bernd Krewer	28
Vlk a útoky na lidi.....	33
Francie – historie útoků.....	33
Indie.....	34
Rusko	35
Švédsko, Finsko	35
Kanada, USA	36
Dr. Valerius Geist.....	36
Izrael.....	36
Kompenzace za způsobené škody a dotace.	37
Nechceme žít v zadržované krajině.....	38
Nechceme volně pobíhající pastevecké psy na pastvinách.....	41
Žádáme, aby stát upřednostnil zemědělce a ostatní obyvatele před nově přichozí škodící šelmou.	42
Chceme zabránit týrání zvířat.....	43
Stanovisko ochranářů	43
Stížnost k Evropské komisi: lov vlků na Slovensku, 2011,2012	45
Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb. – usmrcování psů v honitbě.....	45
Hnutí DUHA.....	46
Prevence napadení stád.....	47

Případ šakala obecného.....	48
Situace na Broumovsku.....	50
Přístup k vlkům v rámci států EU, Norska a Švýcarska	56
Kvóta lovu vlka dravého 2016/2017, 29. 10. 2016, 11:16, SPK.....	56
Norsko	58
Usnesení Evropského parlamentu o akčním plánu pro přírodu, lidi a hospodářství	59
Čeho chceme dosáhnout.....	60
Žaloba na stát	61
Tisková zpráva.....	70
Resumé.....	72
Jak se řekne „vlk“ v dotčených státech?.....	73

Naše stanovisko

Vlk do naší současné krajiny nepatří.

Tímto materiálem chceme podpořit naše požadavky a dokázat, že naše obavy jsou podložené a oprávněné.

Chceme donutit stát ke změně současné politiky absolutní ochrany vlka. Požadujeme tuto změnu přístupu státu v co nejkratší době. Zkušenost z Evropy, kde se nechala populace vlků v posledních letech rozrůst, je velmi špatná.

Chceme tomu u nás předejít a zachránit životy tisíců zvířat a pravděpodobným útokům na lidi.

Chceme zabránit dalšímu vylidňování venkova.

V neposlední řadě se jedná o finance z veřejných zdrojů, které se vynakládají v souvislosti s výskytem vlků v naší přírodě.

Historie

Vlk obecný (*Canis lupus*) je velká psovitá šelma. Vlci dosahují hmotnosti 16 až 80 kg. Postupná domestikace tohoto druhu vedla k vydělení poddruhu *Canis lupus familiaris* – psa domácího. Původně byl rozšířen po celé severní polokouli, nyní je jeho výskyt značně omezen – jeho stavy radikálně poklesly a na mnoha místech byl vyhuben, ale dochází k jeho novému rozšíření. Přesto je podle seznamu IUCN veden jako málo dotčený. Původně byli vlci vyhubeni v této oblasti ve druhé polovině 18. století. Ze 14. až 17. století pak pochází mnoho zpráv o napadení člověka vlky. Na základě těchto zpráv bylo v roce 1622 nařizováno chránit obce zátaras a pastmi a poddaní měli povinnost účastnit se lovu vlků. Zabíjení vlků je povoleno všem obyvatelům, přestože jinak je lov výsadou šlechty. Intenzivní lov vlků nastal ve druhé polovině 17. století. K původním způsobům lovu přibývalo zabíjení pomocí jedu a totální vyhubení vlka se stalo oficiálním cílem. Početnost populace začala výrazně klesat na začátku 18. století přičemž k největšímu poklesu došlo v druhé polovině tohoto století¹. Na Broumovsku byli vlci vyhubeni v polovině 18. století. Vlci dominují nad ostatními psovitými šelmami, kdekoli se vyskytují. Snaží se je likvidovat jako konkurenci, ale málokdy je následně požirají jako potravu. Vlci pronásledují i lišky (ty jediné občas i žerou). Kromě lidí jsou jedinými skutečnými nepřáteli a příležitostnými predátory vlků tygři. Medvědi a vlci si mohou navzájem zabíjet mláďata, pokud k tomu mají příležitost².

Broumovsko je relativně malá oblast, kde na sebe navazují obydlená území s minimem rozlehlých souvislých lesních porostů, kde by vlci mohli žít. A právě u nás dochází k největším škodám, které mají na svědomí vlci. Jak je vidět na přiložené mapě, výskyt vlka není poslední dobou výjimečný. Takřka na celém území naší republiky vlčí populace expanduje a dochází ke konfliktům se zájmy místních obyvatel. Během pár let se vlci usadili nejen na Broumovsku³, ale také v okolí Doks⁴, Kokořína⁵, na Českolipsku⁶, na Trutnovsku⁷, Žďáru nad Sázavou⁸, Havlíčkova Brodu⁹,

¹ <http://vsechnoovlcich.webnode.cz/historie-vlku/>

² https://cs.wikipedia.org/wiki/Vlk_obecn%C3%BD

³ https://nachodsky.denik.cz/zpravy_region/hladovi-vlci-opet-utoci-pro-ovce-prisli-az-do-vsi-20170504.html

⁴ https://liberec.idnes.cz/dalsi-vlci-v-chko-kokorinsko-machuv-kraj-fdn-/liberec-zpravy.aspx?c=A170728_130200_liberec-zpravy_tm

⁵ https://liberec.idnes.cz/vlci-ovce-chovatele-selmy-rozmnozi-d61-/liberec-zpravy.aspx?c=A171221_134621_liberec-zpravy_jape

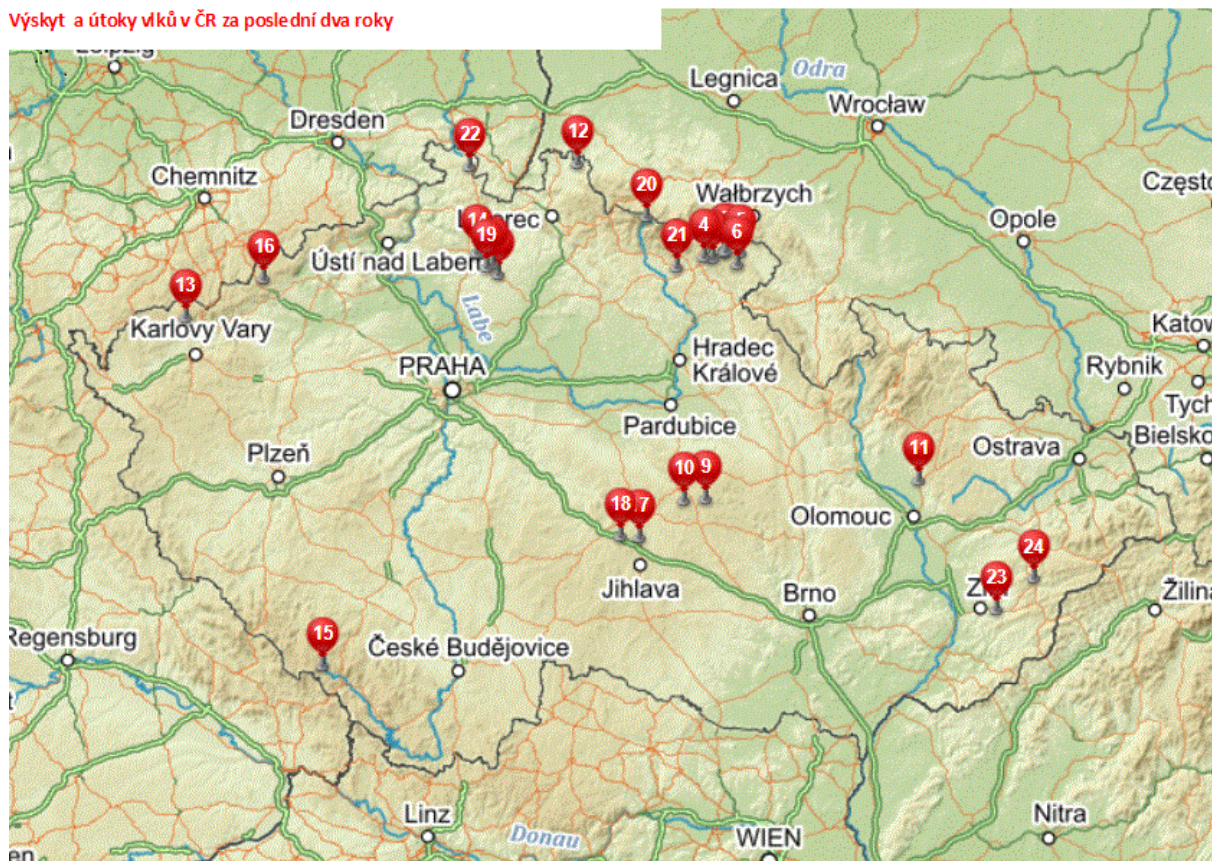
⁶ <http://www.selmy.cz/tiskove-zpravy/v-krusnych-horach-startuje-monitoring-velkych-selem-prokazou-dobrovolnici-tamejsi-vyskyt-vlka/>

⁷ https://hradec.idnes.cz/zadavene-ovce-vcice-vlci-trutnovsko-dwt-/hradec-zpravy.aspx?c=A180110_131102_hradec-zpravy_the

⁸ https://jihlava.idnes.cz/vlk-zvire-selma-zdarske-vrchy-snezne-fotopast-priroda-vysocina-p8j-/jihlava-zpravy.aspx?c=A171207_154549_jihlava-zpravy_mv

u Chomutova¹⁰ a Karlových Varů¹¹, na Vsetínsku¹², na Vimpersku¹³, u Rumburku¹⁴, na Frýdlansku¹⁵, u Šternberka¹⁶ a na Zlínsku¹⁷. Poslední hlášení Vlčích hlídek je z února z Lužických hor, severně od Nového Boru¹⁸. Na všech těchto místech dochází k pozorování vlků nebo k doloženému útoku na hospodářská zvířata. Většinu těchto případů doprovází zaskočená a naštvaná reakce zemědělců a místních obyvatel a na druhé straně nadšení pro vlčích aktivistů, kteří jsou nejviditelnější sdržení kolem neziskové organizace HNUTÍ DUHA¹⁹, které provozuje web selmy.cz²⁰.

Výskyt a útoky vlků v ČR za poslední dva roky

Současná populace vlka není původní. Již přes dvě stě padesát let se zde vlk takřka nevyskytoval. Vlk byl u nás běžným zvířetem až do konce 17. století. Intenzivněji se začal lovit zhruba od poloviny 17. století a jeho početnost výrazně klesala asi od začátku 18. století, až byla původní populace zcela vyhubena – poslední vlk na Šumavě byl zastřelen 2. prosince 1874²¹ a posledního vlka v Beskydech zastřelil 5. března 1914 František Jež u Bukovce (dnes zde, v nejvýchodnějším výběžku ČR, stojí tomuto vlkovi pomník)²². Pozdější výskyty vlků na území naší republiky byly

⁹ https://jihlava.idnes.cz/vlk-zvire-selma-zdarske-vrchy-snezne-fotopast-priroda-vysocina-p8j-/jihlava-zpravy.aspx?c=A171207_154549_jihlava-zpravy_mv

¹⁰ https://usti.idnes.cz/fotopast-krusne-hory-chomutovsko-vlk-dxb-/usti-zpravy.aspx?c=A171113_364206_usti-zpravy_vac2

¹¹ <http://www.selmy.cz/tiskove-zpravy/v-krusnych-horach-startuje-monitoring-velkych-selem-prokazou-dobrovolnici-tamejsi-vyskyt-vlka/>

¹² <https://www.novinky.cz/krimi/221052-vlci-zautocili-na-vsetinsku-na-stado-ovci.html>

¹³ https://plzen.idnes.cz/vlci-narodni-park-sumava-stada-ovce-chovatel-dotace-fxz-/plzen-zpravy.aspx?c=A171122_104643_plzen-zpravy_vb

¹⁴ <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/cesti-vlci-v-ohrozeni-vedci-potvrdili-hybrid-vlka-na-rumburs/r~d8d8c078d91611e79704ac1f6b220ee8/?redirected=1515145373>

¹⁵ <https://www.novinky.cz/domaci/446892-vlci-na-frydlantsku-roztrhali-36-ovci.html>

¹⁶ https://olomouc.idnes.cz/sternberk-fotopast-vlk-selmy-hnuti-duha-ochranari-fwe-/olomouc-zpravy.aspx?c=A171128_132610_olomouc-zpravy_stk

¹⁷ https://zlinsky.denik.cz/zpravy_region/vlci-rozsapali-na-farme-v-lipe-ovce20090707.html

¹⁸ <http://sledovani.tv/home#event%3Act24%3A2018-02-08-A08021030>

¹⁹ <http://www.hnutiduha.cz/o-nas/financovani>

²⁰ <http://www.selmy.cz/kontakty/>

²¹ https://cs.wikipedia.org/wiki/Vlk_obecn%C3%BD#Stavy_v_Česku

²² <http://www.selmy.cz/vlk/rozsireni-vlka/>

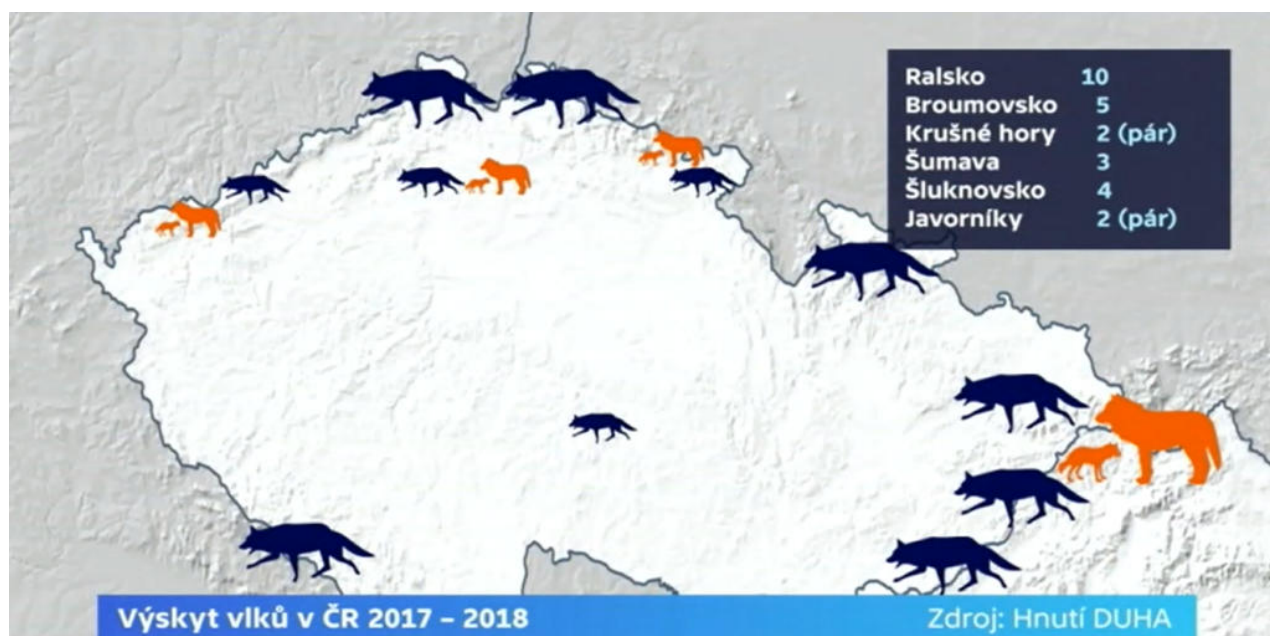
náhodné a jednalo se většinou o osamělé jedince přicházející z okolních zemí, především z Rakouska, Slovenska a Polska. Většinou byli zastřeleni poměrně brzy poté, co byla jejich přítomnost zaregistrována. Největší počet vlků se u nás v tomto období vyskytoval během světových válek, po válce byli však znovu vyhubeni. V bývalém Československu bylo až do roku 1975 možné lovit vlky celoročně bez omezení počtu ulovených kusů. V celé tehdejší Československé republice žilo pouze okolo 40 jedinců ve Východních Karpatech. V roce 1975 byla uzákoněna půlroční ochrana (v době rozmnožování). I přesto se však každý rok odlovila asi třetina populace, což znamená celý její přirozený přírůstek²³.

Na Šumavě se vlci objevili v roce 1976. Jednalo se o vlky, kteří utekli ze zajetí ve městě Altschönau v národním parku Bavorský les v zimě roku 1975. Mezi lety 1976 a 1983 bylo na české straně zastřeleno celkem 10 vlků²⁴

Že takový postup má v té době všeobecnou podporu, nejlépe dokládá pohled do historie. V kronikách se množí zápisy o roztrhání dospělých i dětí vlkem:

*"V podvečer 16. srpna Léta Páně 1590 se od lesa za vsí Kremlitz ozývá řev pacholka Janka a žebráka Ryby. Mají prokousnuty krky, chroptí a chrlí tmavě červenou krev. Mají značná poranění a z boku a nohou jsou jim vytrženy kusy masa. Chybí část vnitřností. Oba jsou v okamžiku na pravdě boží," dočítáme se v záznamech na rožmberském panství z roku 1590. O tři týdny později napadají smečky hladových vlků, které opouštějí lesy, pasáky, děti i ženy. Vlčí invaze roste. V sousedních zemích mají lidé stejné problémy. S rozvojem střelných zbraní, ve 14. století, se člověk pouští s bestii do boje. Jsou hubeni na každém kroku. Kolem cest, kudy je hnán dobytek, na ně lidé líčí tisíce pastí a zamaskované jámy. Těmto místům se dodnes říká Vlčí jámy.*²⁵

Chování vlka v dnešní době neodpovídá zažitým představám o jeho životním stylu. Dochází k častému kontaktu s lidmi, vlci nemají přirozenou plachost a odvažují se i přes den až k obydleným místům. Tuto skutečnost mohou doložit osobním pozorováním a svědectvím obyvatel Broumovska v desítkách případů. Z našich osobních zkušeností a zpráv od obyvatel Broumovska je skutečný počet vlků vyšší, než se uvádí v materiálech Hnutí DUHA.

zdroj : ČT 8.2.2018

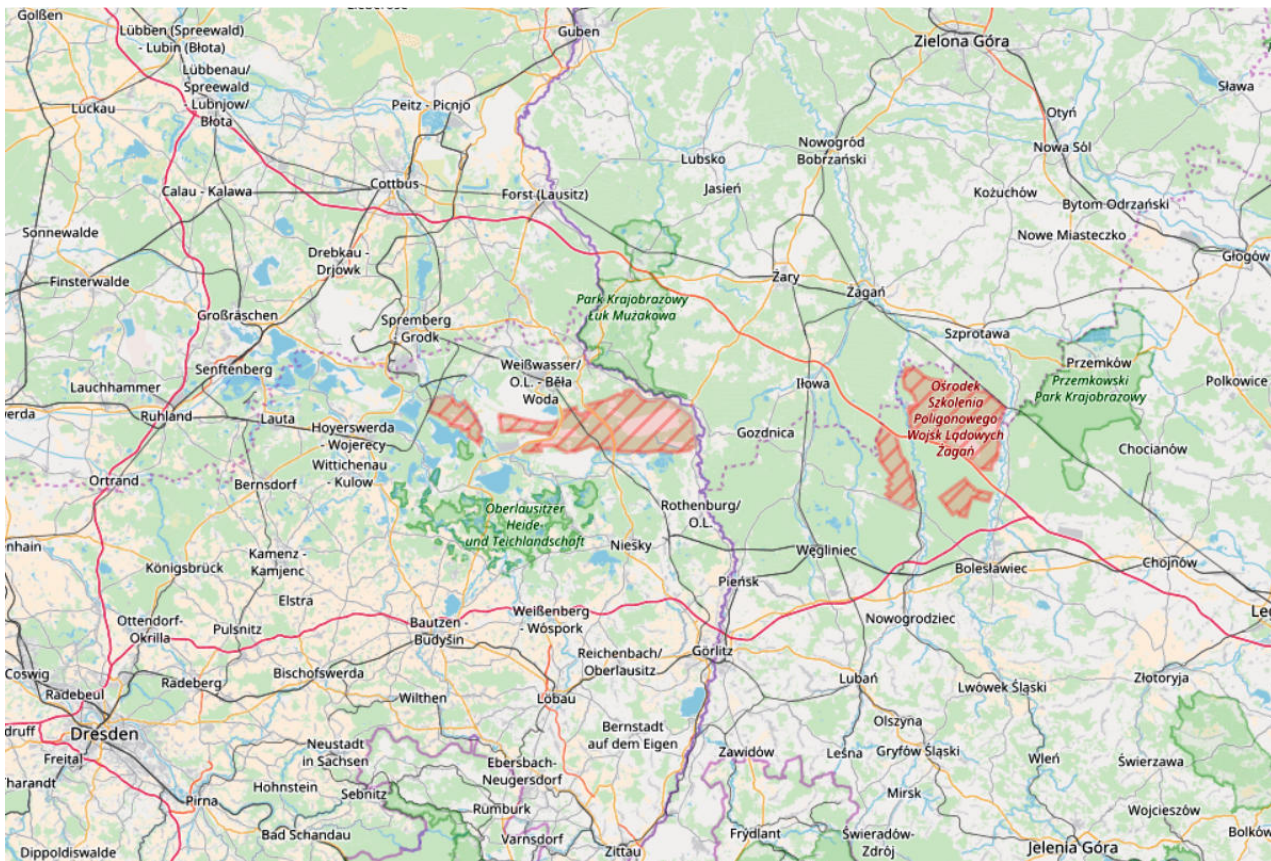
Podle údajů ochranářů k nám vlčí populace migruje ze sousedního Polska a Německa. Osobně jsem přesvědčený, že výskyt vlka na Broumovsku je velká chyba. Broumovsko je kulturní krajina,

²³ <https://vsechnoovlcich.webnode.cz/historie-vlku/>

²⁴ <https://vsechnoovlcich.webnode.cz/historie-vlku/>

²⁵ <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/selma-vlk-versus-clovek-na-zivot-a-na-smrt/218263>

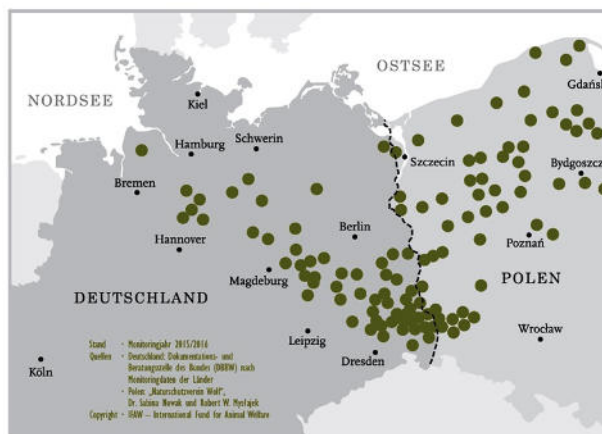
kde pro vlka není místo. Proto dochází k tak velkým škodám na domácích zvířatech a ke konfliktům se zájmy obyvatel. Je to návrat o dvěstěpadesát let zpátky. V ČR je průměrná hustota zalidnění kolem 133 lidí na km². A Broumovsko navštíví ročně dalších 350 tisíc lidí. Vlci v Německu v Sasku v okrese Zhořelec jsou nejbližší k našemu území v oblasti hnědouhelných dolů, kde jsou velké, málo zalidněné oblasti s devastovanou krajinou.

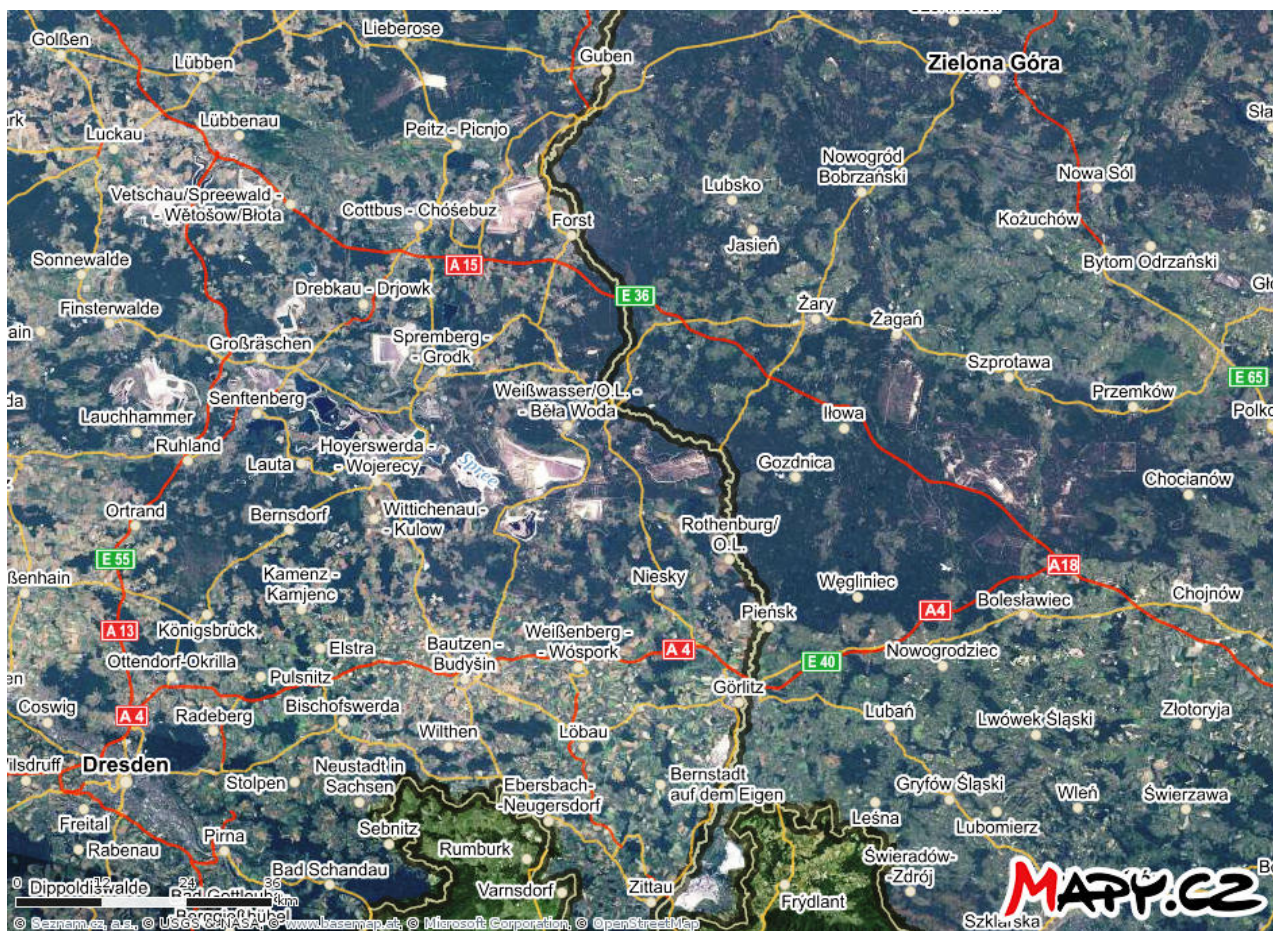

Sousední Polské Dolní Slezsko kolem Zelené Hory je jednak pokračování uhelné pánve ze sousedního Německa a velké zalesněné vojenské prostory. Tam je hustota, bez velkých měst, třetinová. Je to úplně jiná krajina, než kulturní krajina Broumovska.

Verbreitungsgebiet von Wölfen

Wolfrudel bzw. -paare in Deutschland und Westpolen

Postupný vzestup vlčí populace a její expanzí do dalších oblastí plánuje také Německá zájmová organizace na podporu vlků²⁶.

Managementplan für den Wolf in Sachsen

3. Fassung – Stand Februar 2014

²⁶ <https://translate.google.cz/translate?hl=cs&sl=de&u=http://www.wolf-sachsen.de/de/aktuelles-wolfsvorkommen-sachsen&prev=search>

Vlci se dostanou všude tam, kde jim to dovolíme. Současná deklarovaná bezpodmínečná ochrana je neudržitelná. Proč musíme napřed čekat, až se problém stane neúnosný a nepoučíme se od jiných. Měl by se používat selský rozum, ne ideologii. Je to daň za to, že žijeme v relativně bohaté etapě vývoje společnosti, která ztrácí historickou paměť. V minulosti, když vlk zabil domácí zvíře, měla rodina hlad a existenční problémy. Dnes stát nabízí kompenzace. Je to další způsob, jak utužit závislost zemědělců a venkova jako celku na dotacích. Na rozhodování někoho, kdo je odtržený od života na venkově a vnucuje nám jako jediný správný svůj pohled na svět.

Část populace vlků mohou být kříženci se psy

Mezi lidmi se vyskytují názory, že jde o uměle vysazenou populaci u nás nebo rozšířenou ze sousedního Polska. Fakt, že v Sasku vlky chytají, opatřují čipy a vysíláčkami a opětovně pouštějí do přírody, dokládají stránky www.wolf-sachsen.de²⁷. I když se tento názor může zdát jako nepodložený, můžeme si na internetu najít inzeráty, které nabízí vlčata a vlky na prodej. Jedná se hlavně o weby z Východní Evropy, Ukrajiny. Například v sousedním Německu je několik obor, kde se vlci uměle chovají. A je otázka, kam putují vlčata²⁸. Že se populace vlka v některých oblastech uměle „upravuje“ dokládá i stanovisko Evropské komise z Bruselu po žádosti Švédské vlády o povolení odstřelu části vlčí populace. *„Komise by proto v zájmu ochrany tohoto druhu mnohem raději místo odstřelu viděla, aby se švédské úřady staraly o přisun zdravých jedinců například z východní Evropy, kteří by přinesli do švédských smeček čerstvou krev“*²⁹.

Jejich nezvyklé chování může nasvědčovat i tomu, že se jedná o křížence se psem. Tyto případy dokládají i ochránci přírody z Německa³⁰ a také vědci u nás (*České vlky ohrožuje křížení se psy, hybrid už vznikl na Rumbursku*)³¹. Francouzská FNO (Fédération nationale ovine -Národní federace ovcí) posílá otevřený dopis ministru ekologie a ministru zemědělství ohledně problematiky kříženců vlků a psů. Podle údajů Národního úřadu pro lov a volně žijící zvířata je až 7,5 % vlčí populace kříženců se psem (generace F1 a F2)³². Evropská komise ve svém stanovisku ze dne 21. listopadu 2017 označila tyto křížence za nechráněné (Marco Cipriani, zástupce GR ENV, Evropská komise).

Absolutní ochrana vlka narazila na své meze. Při přijetí zákona na ochranu vlka se určitě neočekávala jeho rychlá expanze do hustě obydlených oblastí a následné konflikty se zájmem člověka. Protože se nemůže tento vlk lovit, nemá ze člověka respekt. Přístup ochranářů je čistě ideologický a nereaguje pružně na současnou stále se zhoršující situaci. Neodpovídá historické paměti a zkušenosti našich předků. Ochránáři se nás snaží přesvědčit o prospěšnosti výskytu vlka v přírodě. Neberou však zřetel na jejich počet a místo výskytu. Z jejich pohledu je nepřijatelné jejich výskyt regulovat, naopak považují jejich současnou expanzi za pozitivní vývoj.

Je nutné začít zase chránit oprávněné zájmy zemědělců a brát na zřetel obavy obyvatel, které v sobě mají snad až geneticky zakořeněné.

Nechceme přicházet zbytečně o naše zvířata. Nechceme, aby naše děti chodily se strachem do přírody.

²⁷ <http://www.wolf-sachsen.de>

²⁸ https://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/evropa/pruvodce-bavorskeho-parku-kritizuje-zastreleni-vlku_450040.html

²⁹ <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/brusel-hrozi-svedsku-zalobou-kvuli-lovu-vlku/r~i:article:688428/?redirected=1516613460>

³⁰ <https://www.novinky.cz/zahranici/evropa/453040-v-nemecku-se-zkrizil-vlk-s-labradorem-mladatum-hrozi-utraceni.html>

³¹ <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/cesti-vlci-v-ohrozeni-vedci-potvrdili-hybrid-vlka-na-rumburs/r~d8d8e078d91611e79704ac1f6b220ee8/?redirected=1515145373>

³² <http://www.lesleveursfaceauloup.fr/demande-de-clarification-rapide-loups-hybrides-france/>

Problémy s vlkem v Evropě a v ostatních státech.

Tento problém není jen v České republice. Stoupající počty vlků působí velké škody i v jiných státech. Expanze vlčí populace se v západní Evropě začala projevovat na přelomu tisíciletí a dosáhla vrcholu v posledních letech.

Francie

Poslední důkaz o katastrofálním dopadu ochranářské politiky ve prospěch vlků je ze září roku 2017 z Francie. 1200 ovcí zaplavilo centrum Lyonu.

Místní farmáři tak vyjádřili protest proti vládní ochraně vlků, kteří měli za minulý rok 2017 do září na svědomí smrt 8 000 (!) hospodářských zvířat.³³ Aktuální údaje za rok 2017 jsou alarmující. Do konce prosince 2017 došlo ve Francii celkem k 3 192 útokům vlků, které mají na svědomí 11 741 mrtvých zvířat³⁴. Celkové veřejné výdaje jsou 21,4 miliónů EURo. Na číslech je jasně vidět stoupající tendence způsobených škod - za rok 2014 bylo 2 305 útoků a 8 576 mrtvých zvířat, za rok 2015 bylo 2 428 útoků a 8 935 mrtvých zvířat, rok 2016 přinesl 2 473 útoků a 9 068 mrtvých zvířat³⁵. Tyto útoky se dotýkají samé podstaty chovu ovcí ve Francii.³⁶ Ohrožují tradiční způsob chovu ovcí a ve svém důsledku budou mít vliv na udržování krajiny pasením, na turistický ruch a rozvoj regionu v jinak chudých oblastech Francie. To je výsledek absolutní ochrany vlka. Podle vyjádření rozhořčených zemědělců jsou ochranáři navrhovaná opatření (elektrika, psi) takřka neúčinné. Francouzští zemědělci požadují, aby jim bylo umožněno střílet vlky, kteří přímo napadají jejich stáda.

Další stížnosti z Francie jsou od chovatelů ovcí specializujících se na výrobu sýru roquefort v jeho domovině v pohoří Cevenny na jihovýchodě Francie, kde dojná ovce ohrožují vlci³⁷. Při předpokládaném počtu 350 vlků je to 110 zabitých hospodářských zvířat na jednoho chráněného vlka za čtyři roky! Vlčí populace se ve Francii rozrostla podle údajů Národního úřadu pro lov

³³ Centrum Lyonu ucpaly ovce. Farmáři protestují proti zákonům chránícím vlky
<https://www.seznam.cz/zpravy/clanek/centrum-lyonu-ucpaly-ovce-farmari-protestovali-proti-zakonom-chranicim-vlky-38312>

³⁴ <http://www.leseleveursfaceauloup.fr/>

³⁵ <http://www.leseleveursfaceauloup.fr/le-bilan-2015/>

³⁶ <http://www.leseleveursfaceauloup.fr/agro-pastoralisme-territoires-loups-lillusoire-equilibre/>

³⁷ Vlci útočí na plišňový sýr

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1150030-vlci-utoci-na-plisnovy-syr>

a volně žijící zvířata (ONCFS) za pouhý rok z 292 kusů na loňských 350³⁸! Kolik mrtvých zvířat bude v roce 2018?

V letech 2014 - 2017 má ve Francii vlk na svědomí:

2014	2015	2016	2017
zabitých zvířat			
8576	8935	9068	11741
počet potvrzených útoků			
2305	2428	2473	3192
21, 4 miliony EUR			
veřejných výdajů			

³⁸ <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/afp-francie-ve-valce-s-vlky/1567154>

Podobné problémy mají chovatelé i v jiných státech.

Norsko, Švédsko

Ve Švédsku jsou stovky mrtvých ovcí a desítky naštvaných chovatelů, kteří požadují odstřel vlků³⁹.

Norsko uvažuje kvůli škodám o redukcii počtu vlků⁴⁰. Poslední roky se stává situace místních farmářů kvůli útokům vlků stále horší. V obci Gran během necelého týdne přišel farmář o 87 ovcí⁴¹.

BRUTÁLT. Minulý týden došlo v Granovi k útokům na vlky a útoku v Hurdalu, který lval přes 80 ovcí. Mnoho zvířat mělo velké zranění při skoku a sřevu teřela několik metrů od kádru, vysvětluje místní omáčný titul VG.
FOTO: FRODE HANSEŇ, VG

„Vlky nenávidíme a chceme je dostat pryč. Mnoho z těchto zvířat zažilo velké utrpení. Několik malých jehňat obcházelo mrtvé matky a chtělo mléko“, říká majitel ovcí pasoucích se v postižené oblasti v Lunner a Jevnaker Hans Kristian Skaug⁴².

³⁹ Vlci útočí: Střílet, či chránit? Švédsko je rozdělené

Zdroj: <http://zahranicni.eurozpravy.cz/eu/89050-vlci-utoci-strilet-ci-chranit-svedsko-je-rozdelene/#>

⁴⁰ Norsko plánuje vybit dvě třetiny vlků! Vláda sklízí tvrdou kritiku

<http://tn.nova.cz/clanek/norsko-planuje-vybit-dve-tretiny-vlku-vlada-sklizi-tvrdou-kritiku.html>

⁴¹ <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/ulv/87-sauer-drept-av-ulv-paa-under-en-uke-en-tragedie/a/24022970/>

⁴² <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/ulv/87-sauer-drept-av-ulv-paa-under-en-uke-en-tragedie/a/24022970/>

*Být v životě: Tato ovce byla vlk hltavá hluboko do břicha, ale byla ještě naživu, když byla nalezena. Jehňata stojící kolem matky se pokoušeli kojit, říká předseda Kjetil Ulset v Gran sauebeitelag na VG.
FOTO: FRODE HANSEN, VG*

Během několika dní ztratili ovčáci z Norského města Hurdal 68 ovcí po útoku vlků⁴³. „První věc, kterou jsme viděli, bylo, že na hrudníku byla krev. Když vstoupíte do stáda napadeného vlky, je nejprve obtížné vidět rozsah. Mnoho ovcí vypadalo, že mají drobná zranění, ale po bližším vyšetření musely být utraceny. Jedna z ovcí stála spolu s jehňaty úplně bez stehna“, říká Ulset.

Zhruba 20 ovcí bylo zabito nebo těžce zraněno ve čtvrti Askim⁴⁴. Rodina Herrebrødenová v Haldnu stála tvář v tvář s vlkem, který zabil několik jejich ovcí⁴⁵. Dva dospělí a čtyři děti byli svědky útoku vlka na jejich psa v Norském Birkenes⁴⁶. Tři psi byli napadeni vlky v Kisavegenu v Nordkisse⁴⁷.

⁴³ <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/ulv/68-sauer-tatt-ser-ut-som-ulven-har-lekt-seg-gjennom-en-hel-saueflokk/a/24022057/>

⁴⁴ <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/ulv/20-sauer-trolig-tatt-av-ulv-i-askim/a/24001767/>

⁴⁵ <https://www.nrk.no/ostfold/11-sauer-angrepet-av-ulv-i-halden-1.13616206>

⁴⁶ <https://www.fvn.no/nyheter/lokalt/i/LXIBP/Ulv-angrep-elghund-i-Birkenes>

⁴⁷ <http://www.eub.no/nyheter/--heldige-som-fortsatt-har-henne>

pár Jarle a Marie Herrebrøden ztratili 11 ovcí ve dvou vlčích útocih.

Po těchto a dalších zkušenostech s vlky Norsko v roce 2016 oznámilo svůj úmysl o výrazném zredukování vlčí populace. Z 68 vlků, kteří se nyní volně pohybují norskou divočinou, vydá vláda povolení na ulovení 47 z nich⁴⁸. To ale provází protesty ochránců vlků, kteří považují škody způsobené vlky za přiměřené a odstřel chtějí zastavit. Neřešená situace dále graduje v roce 2017. V zemi, kterou v září čekaly parlamentní volby, přerostl na první pohled marginální střet o odstřel chráněné psovité šelmy ve vysoce politické téma.

⁴⁸ <http://tn.nova.cz/clanek/norsko-planuje-vybit-dve-tretiny-vlku-vlada-sklizi-tvrdou-kritiku.html>

V „boji o vlky“ totiž na povrch vyhřezává potlačovaný **konflikt mezi norským venkovem a městy**⁴⁹. Britové vedou spory o lov lišek, Norové zase o odstřel vlků. Zvíře, které před jedním stoletím z Norska vymizelo, si do země v 80. letech znovu našlo cestu, přišlo sem z Ruska. Dnes žije na území Norska mezi 60 a 70 vlky, když nepočítáme dalších 25 šelem, které se pohybují v hraničním pásmu se Švédskem. Domovem jim je kraj Hedmark na jihovýchodě země.

A právě odtud pocházela většina protestujících, kteří v **průběhu ledna dvakrát oblehli norský parlament**. Důvodem bylo rozhodnutí ministra životního prostředí Vidara Helgesena z konce minulého roku umožňující norským krajům realizovat odstřel „pouze“ patnácti vlků namísto plánovaných zhruba padesáti.

„*Vlci se přibližují k našim domům a farmám, zabíjejí psy, požírají losy. Lidé mají strach,*“ svěřil se francouzskému deníku Le Monde jeden z organizátorů protestů Stale Stoen.

Terčem demonstrantů se nicméně nestal ministr, ale města obecně. „**Ano vlkům, ale ve městech!**“ znělo hlavní heslo protestních akcí. Z „vlčí kauzy“ se tak rázem stal daleko zásadnější projev nevole, ne nepodobný společenským náladám, které se výrazně prosazují i v jiných částech světa.

Strach z vlků živí frustraci, kterou norští obyvatelé venkova cítí vůči obyvatelům měst, resp. současným politickým elitám. Rozhodujícím faktorem je, zda s vlky žijete v těsné blízkosti, nebo ne. Jak ve Švédsku, tak v Norsku obyvatelé dotčených krajů s odstřelem vlků jednoznačně souhlasí. Norský stát uděluje nejvyšší zemědělské dotace na světě. Přesto to ale nestačí. Podobně jako ve Švédsku i v Norsku mladí lidé prchají z venkova do měst. A možná i to je jeden z důvodů, proč se norský venkov cítí městy a politickou reprezentací opomíjený. Jakékoli nařízení centrální vlády, které má dopad na život na venkově, pak může přerůst v závažný problém⁵⁰.

Myslím si, že podobná situace je i v České republice. Zásadní rozpor mezi postojem „prosazovatelů toho správného dobra“ z města a zkušeností obyvatel venkova.

Polsko

Polsko má na svém území vlky dlouhodobě a škody jsou také běžné. Do roku 1995 byli vlci chráněni v některých částech Polska a od roku 1998 jsou chráněni po celé zemi. Zákaz lovu má za důsledek nárůst vlčí populace. Poslední útok vlka na člověka v oblasti Západní Pomořansko se datuje do 80.let, jak uvádí Krajské ředitelství státních lesů v Szczecinecku⁵¹. **Mezi lesníky a zemědělci panuje shoda na názoru, že se vlci musí začít lovit**. Narůstající škody přiměly vládu ke změně zákona, který vlky chránil v každém případě a od 16. dubna 2004 může ministr odpovědný za životní prostředí povolit odlov vlků v postižených oblastech. O tento odstřel požádal například starosta v obci Bircza, kde vlk napadal za jasného denního světla ovce a kozy ve vesnici (v deset hodin dopoledne) a nebál se lidí⁵². Stále větší sebejistotu vlků v kontaktu s člověkem dokládá další příklad nesousedního Polska. Osamělého vlka si ve středu 19. května všimli obyvatelé Muczny. Ve čtvrtek ráno viděli zvíře stojící u silnice turisti, kteří jeli po silnici z Tarnawy do Muczny. Vyšli ven z auta a vyfotili si ho. Pak se k nim vlk přiblížil. Turistům se podařilo skočit do auta a k překvapení všech vlk začal kousat kola. Když se auto pohnulo, běžel za ním - říká Edward Marszałek z Regionálního ředitelství státních lesů v Krosně⁵³. Podle veterinářů vlk trpěl pravděpodobně vzteklinou, která vysvětluje jeho chování.

V podtatranské oblasti, v okrese Nowy Targ se obrátili na ministerstvo se žádostí o povolení odstřelu vlka starostové tamních obcí. Škody způsobené na hospodářských zvířatech v době

⁴⁹ <https://wave.rozhlas.cz/norsky-venkov-se-bouri-proti-mestum-kvuli-vlakum-5180256>

⁵⁰ <https://wave.rozhlas.cz/norsky-venkov-se-bouri-proti-mestum-kvuli-vlakum-5180256>

⁵¹ <http://trybun.org.pl/2017/07/12/ostrzezenie-wilki-atakuja-na-pomorzu-zachodnim/>

⁵² <http://www.nowiny24.pl/wiadomosci/podkarpacie/art/6157743,w-gminie-bircza-wilk-atakuje-w-bialy-dzien-nie-boi-sie-ludzi,id,t.html>

⁵³ http://www.bieszczady.pik-net.pl/zbazy_news.phtml?idn=35

absolutní ochrany vlka už jsou pro tamní zemědělce neúnosné⁵⁴. Vlci v Zajezerze pokousali dva psy při ochraně statku. Jedná se o další útok vlků v posledních měsících v této obci. Obyvatelé se obávají, že vlci také představují nebezpečí pro lidi. Poslední vlčí útok na člověka se uskutečnil v roce 2006 na hranici s Ukrajinou. V té době však zvíře mělo vzteklinu. V posledních dvou letech se počet vlků v Kujawsko-pomorskijských lesích zvýšil více než desetkrát⁵⁵!

"Útok vlků" - malba Alfreda Wierusze-Kowalského (NOCODOWE MUSEUM IN WROCLAWI)

Vlčí smečky napadají ovce v obci Podhale. V neděli ráno v Ponicích, v okrese Nowy Targ, vlci zadávali 15 ovcí a pasteveckého psa. „*Stáří vlci učí mladé, jak lovit*“, vysvětluje útoky těchto vlků lesník Roman Latona. Ovce v Ponicích byly v dobře zabezpečeném dvoře. Střežil je pastevecký pes. Vlci se však vyrovnali s překážkou. „*Skočili do dvora a zabili všechny ovce společně se psem*“, vysvětluje lesník⁵⁶.

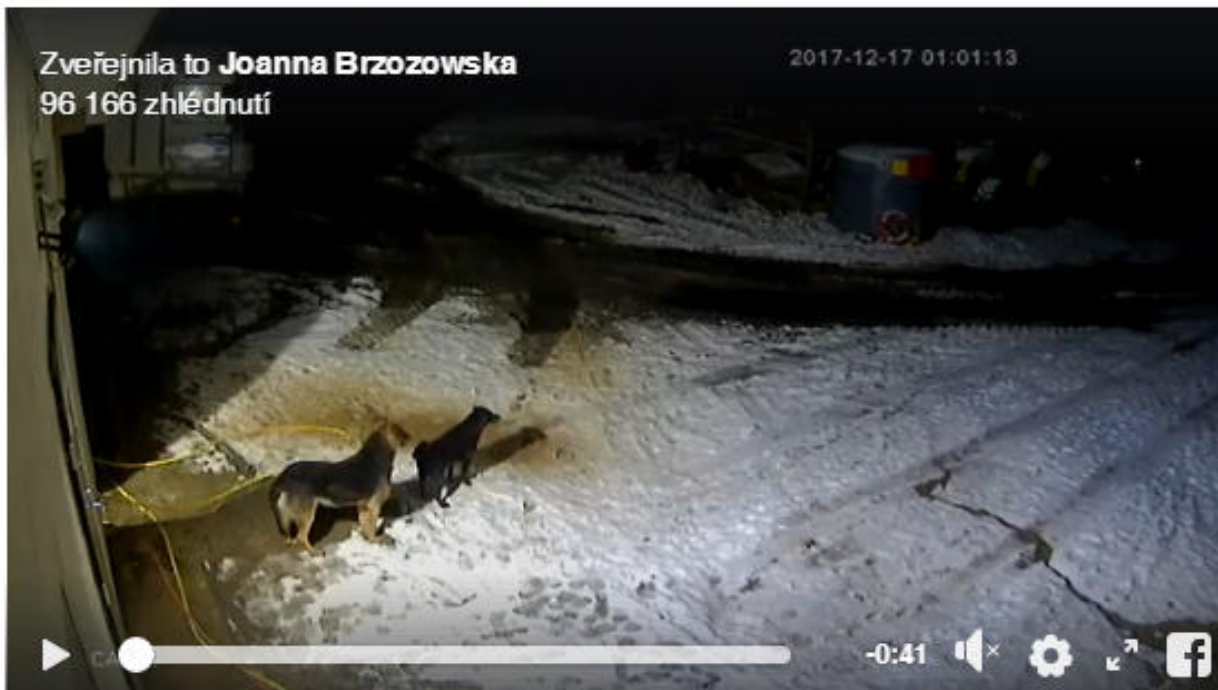
Jak už bylo doloženo na příkladech z Norska a Švédska, často se stávají obětí útoku vlků psi. Nejen malá plemena na procházce s majitelem, ale i velká plemena, která jsou určena k hlídání. Některé případy se podařilo zaznamenat na průmyslové kamery. Následující případ je z prosince 2017 z Polska.

⁵⁴ <http://wyborcza.pl/7,87648,21120964,wilcze-oczy-za-kosciolem.html?disableRedirects=true>

⁵⁵ <https://bydgoszcz.tvp.pl/34809734/wilki-znowu-zaatakowaly-na-wsiue>

⁵⁶ <http://www.gazetakrakowska.pl/artukul/658781,skoleniowe-ataki-wilkow-na-owce,id,t.html>

Na videu (viz odkaz) je děsivá scéna, která byla zaznamenána průmyslovou kamerou v obci Petrykozy 17.prosince 2017. Vlčí smečka překonala plot a napadla velké psy, kteří střežili farmu Joanny Brzozowské. Bohužel jedna fena zmizela beze stopy a druhá byla těžce zraněna⁵⁷.
Filmik zbiory prywatne (Joanna Brzozowska)

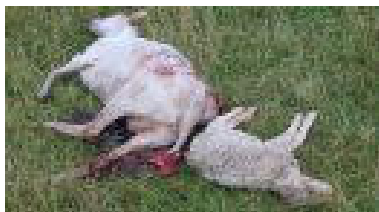

Filmik zbiory prywatne (Joanna Brzozowska)

⁵⁷ <http://codziennikmlawski.pl/2018/01/04/atak-wilkow-na-gospodarskie-psy-zobacz-filmik/>

Vlci napadli a zabili psy také místnímu farmáři u obce Gniewkow.⁵⁸ Desítky ovcí byly zabity a zraněny vlky, kteří v sobotu 1.7.2017 napadli stádo nedaleko Jegliniec u Krasnopolu⁵⁹.

Vlci napadli stádo ovcí v obci Gromadki (vojvodství Dolnośląskie). 20 zvířat přišlo o život, pouze jedna ovce přežila útok⁶⁰. Vznikla velká škoda, protože se jednalo o plemenářskou stanici. Nečekaný útok na ovce provedli vlci v obci Elk. Bylo zabito 11 ovcí. " *Vlci mají především instinkt zabíjení. Vlci si vybírají místa na těle přímo předurčená k zabíjení - obvykle kousají hrdlo a hrtan. Divocí psi zabíjejí obvykle jeden až tři kusy, aby uspokojili svůj hlad, zatímco vlci pro cvičení a trénink mohou zabít a zranit několik desítek kusů. Na jedné straně uspokojují svůj instinkt zabíjení a na druhou stranu trénují s mladými jedinci*" - vysvětluje nám oblastní veterinární lékař⁶¹.

⁵⁸ <http://inowroclaw.naszemiasto.pl/artukul/wilki-zaatakowaly-psy-pod-gniewkowem-drastyczne-zdjecia,4314696,artgal,t,id,tm.html>

⁵⁹ <https://radio5.com.pl/wilki-zagryzly-owce-uwaga-drastyczne-zdjecia/>

⁶⁰ <https://www.tvn24.pl/wroclaw,44/dolny-slask-wilki-zaatakowaly-stado-owiec,737874.html>

⁶¹ <http://elk.dlawas.info/wiadomosci/wilki-zaatakowaly-w-powiecie-elckim-zagryzly-11-owiec/cid,9784,a>

Itálie

Itálie řeší velký problém. Vlků je příliš mnoho a působí velké škody⁶². Italští farmáři kritizují jako neúčinné navrhované ochranné opatření, které jim doporučují ochránci vlků. Elektrické ploty nemohou účinně zabránit útokům vlků⁶³. Na dvacet ovcí zabili vlci nečekaně v oblasti Molise v zabezpečené ohradě nedaleko farmy v Sergio Di Vincenzo⁶⁴. Přes celodenní dohled vlčí smečka napadla 25.srpna 2017 stádo nedaleko Visentin, několik ovcí zabila, několik zranila a 80 kusů se zabilo pádem do propasti při útěku před šelmou⁶⁵. Stádo bylo v zabezpečené ohradě za dohledu majitele. Při vlčím útoku stádo prolomilo plot.

V Itálii dochází ke stále vzrůstajícím škodám, které vedou k protestům farmářů a regionálních politiků. Lovění těchto šelem bylo v Itálii povoleno až do začátku 70. let minulého století. V té době jich na Apeninském poloostrově žilo něco kolem stovky. V roce 1971 se však vlci stali chráněnými zvířaty a jejich populace se v Itálii znovu rozrůstá⁶⁶. Italské regionální orgány nejsou schopny všechny útoky plně kompenzovat a tak poskytují náhradu zemědělcům za způsobené škody pouze v případě, že vlci překonají nejméně 1,8 m vysoký elektrický plot a na každých 40 ovcí mají dva pastevecké psy. Drobní zemědělci tak riskují, že investují do přehnané infrastruktury, která neodpovídá ani hodnotě jejich stáda⁶⁷.

⁶² Pastevci proti vlkům: Potomky římské vlčice čekají nejisté časy

<http://www.stoplusjednicka.cz/pastevci-proti-vzkrisenym-vlkum-soumrak-vlku-v-toskansku>

⁶³ <http://www.trentotoday.it/cronaca/lupo-trentino-dati-2017-mappa.html>

⁶⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=zL2iYsjHtLov>

⁶⁵ <https://translate.google.cz/translate?hl=cs&sl=it&u=http://corrierealpi.gelocal.it/belluno/cronaca/2017/08/25/news/il-lupo-attacca-sul-visentin-le-pecore-cadono-nel-dirupo-1.15768553&prev=search>

⁶⁶ <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/nedaleko-rima-se-objevili-vlci-po-vice-nez-sto-letech/r~2ccddc16a2b911e7a9d00025900fea04/?redirected=1518543588>

⁶⁷ <http://www.cronachemaceratesi.it/2017/10/26/attacco-dei-lupi-nella-notte-due-pecore-morte/1026021/>

Italští farmáři jsou nespokojeni s postupem centrální vlády, která podléhá tlaku Bruselu, kde má zelená lobby velmi silné postavení. Tato politika se podílí na vylidňování Italského venkova a vymizení tradičního pastevního chovu ovcí a krav. Krávy se totiž stávají po úbytku počtu ovcí častěji vlčí kořistí⁶⁸.

Jejich názor je jasný. Vlk postupuje po celé Itálii (zachráněna je pouze Sicílie a Sardinie) a v celé Evropě a nepotřebuje ochranu⁶⁹. Nedávno se vlci vyskytli na předměstí Říma, u letiště Leonarda da Vinciho Řím-Fiumicino. Své obavy vyjadřují apelem na úřady na všech úrovních.

K formám protestů patří také demonstrace, které mají upozornit na katastrofální stav na Italském venkově.

⁶⁸ <https://forumterrealte.wordpress.com/tag/lupo/>

⁶⁹ <https://forumterrealte.wordpress.com/tag/lupo/>

Gap 22. července 2017: Během průjezdu Tour de France tisíce chovatelů protestovali proti politice chránící vlka (s některými starosty v čele)

Někteří pastevci se rozhodli k zoufalému kroku před místní radnicí:

V Maremmě vyvrcholil protest pastevců vyčerpaných nepřetržitými útoky vlků

Mnohem lepší je podle zástupců oborových sdružení organizovat tzv. "francouzské" protesty. Například přinášet před paláce moci (ministerstva, ústředí parků, prefektury, kraje, radnice) těla zvířat, která zabili vlci. Ať vidí ve městech, co dělají šelmy, které tak moc chrání a milují. Faktem je, že vlci se blíží k velkým městům na pobřeží a v nížinách. Za pár let už nebude stačit, že v tichosti ustoupí pastevci a ostatní obyvatelé venkova před tlakem vlčí lobby. Dá se předpokládat, že se zvýší počty útoků na lidi. Kdo ponese odpovědnost ⁷⁰?

Švýcarsko

Také Švýcarsko zaznamenává útoky vlků na domácí zvířata⁷¹. Vlk označený M75 způsobil ve švýcarských stádech hospodářských zvířat už takové masakry, že úřady vyslovují souhlas s jeho odstřelem⁷². Podle oznámení pozorovatelů tento vlk v období od 21. ledna do 8. února roztrhal 40 ovcí. Sedlákovi v obci Trun nepomohl ani 113 cm vysoký plot. Vlk jej dokázal přeskočit a roztrhat 6 ovcí, další zranit. Naštěstí sedlák byl poblíž a stačil vlka vyrušit, takže zabránil větší škodě.

⁷⁰ <https://forumterrealte.wordpress.com/tag/lupo/>

⁷¹ Tanec s vlky po Švýcarsku: Masový vrah je stále na útěku
<https://zpravy.tiscali.cz/tanec-s-vlky-po-svycarsku-masovy-vrah-je-stale-na-uteku-303162>

⁷² <http://agramivenkov2011.blogspot.cz/2017/04/navrh-na-odstrel-vlka-ve-svycarsku.html>

Španělsko

Španělsko, které nám dávají naši ochranáři za příklad poklidného soužití vlků s chovateli zvířat má s vlky také velké problémy.

Vlci útočí na farmy, které jsou zabezpečeny elektrickým plotem a chrání je pastevecký pes. V Perdiguere na farmě, která se nachází jeden kilometr od městského centra⁷³. 12. dubna 2017 zaznamenali nový útok vlků na stádo ovcí v Sierra Norte de Guadalupe⁷⁴.

Kuriozní na celém útoku je, že dobytek je vlastněn farmářem a prezidentem Platformy na obranu mastiffa z Guadalupe Alberto Chamorrou. A to v době, kdy se konala v místě konference o využití tohoto plemene na obranu stád. Takže před útokem vlků toto stádo neochránili ani psi, kteří jsou pro tento účel vyšlechtěni a doporučují se našim chovatelům ovcí.

Velmi vyhrcoená je situace ve Španělské Aragonii. Důsledky expanze vlka v Aragonii: 21 útoků, 348 mrtvých ovcí a 170 tisíc eur ztráty za několik měsíců. Tato situace má i své politické důsledky a vede k problémům regionálních vlád, které se dostávají do konfliktu s centrálním požadavkem na ochranu vlků⁷⁵. Ve městě Cerelazu vlci zaútočili na stádo zabezpečené plotem vysokým 1,7 m (150 cm pletivo a 20 cm ostnatý drát)⁷⁶. Tuto překážku byli vlci schopni překonat a zaútočit na zvířata. José Ramón Gutiérrez Rebolledo, farmář z městečka Campoo z Enmedio, ztratil v roce 2017 250 ovcí kvůli útokům vlků. Je to čtvrtina jeho stáda.⁷⁷ Vlci útočí nejen na ovce, ale na kozy, telata, hříbata a koně.

⁷³ <https://www.heraldo.es/noticias/aragon/2017/07/26/cinco-ovejras-muertas-nuevo-ataque-del-lobo-perdiguera-1188743-300.html>

⁷⁴ http://www.abc.es/espana/castilla-la-mancha/abci-nuevo-ataque-lobos-rebano-ovejras-sierra-norte-guadalupe-201712042144_noticia.html

⁷⁵ http://www.abc.es/espana/aragon/abci-efectos-reapericion-lobo-aragon-21-ataques-348-ovejras-muertas-y-170000-euros-perdidos-201707140904_noticia.html

⁷⁶ <http://www.laopiniondezamora.es/comarcas/2017/11/07/ataque-lobo-deja-3-ovejras/1042868.html>

⁷⁷ <http://www.eldiariomontanes.es/cantabria/ganadero-campoo-perdido-20170815205825-ntvo.html>

Má tři pastýře a devět psů, přesto útokům nedokáže účinně zabránit. Vlci útočí v mlze a psy dokáží od stáda odlákat a útočí na ně.

Pastevecký pes zraněný vlkem – Kantábrie, Španělsko

Náhrady vyplacené místní vládou nenahradí farmáři ztrátu a utrpení zvířat. Agrární organizace UPA-COAG požádala regionální vlády, aby provedly důkladné přehodnocení svého přístupu

k růstu vlčí populace, která působí škody v oblasti živočišné výroby v postižených regionech⁷⁸. Z pohledu této organizace, která zastřešuje zemědělce ve Španělsku je překvapivé, že politické tlaky centrální vlády v ochraně volně žijících živočichů upřednostňují vlky před přežíváním klíčové ekonomické aktivity v mnoha horských obcích, jako je pastva a chov hospodářských zvířat. Agrární organizace UPA-COAG se staví plně za zájmy zemědělců proti ochraně vlků centrální vládou.

V tiskovém prohlášení z 10. ledna 2018 uvádí :*“UPA-COAG ALLIANCE nebude držet ruce v klíně a stejně jako soudy, které nám dali za pravdu, když rozhodli, že útoky vlků na jihu Duero by měly být plně kompenzovány a zastaveny regionální vládou, budeme i nadále postupovat s veškerou rozhodností, abychom obhájili zemědělce, kteří jsou v reálném nebezpečí vyhynutí takovou fundamentalistickou a sektářskou politikou centrální vlády“*⁷⁹.

Manifestace agrární organizace UPA-COAG proti vlkům ve Španělsku

⁷⁸ <https://www.20minutos.es/noticia/3079087/0/upa-coag-alerta-nuevo-ataque-lobos-ovejras-luelmo-zamora-con-once-animales-muertos/>

⁷⁹ <https://translate.google.cz/translate?hl=cs&sl=es&u=http://www.alianzaupacoag.es/&prev=search>

Německo

V sousedním Německu, které nám dávají ochranáři hlavně za příklad, dochází k útokům vlků na hospodářská zvířata⁸⁰ přímo ve vesnicích. Přes ochranáři deklarovanou bezproblémovost soužití vlků s člověkem a účinnost navrhovaných ochranných opatření, které prosazují, dochází k soustavnému nárůstu škod na hospodářských zvířatech. Jen v sousedním Sasku se jedná o desítky útoků a stovky zabitých zvířat⁸¹.

Je to celkově nepochopitelná atmosféra v Německé společnosti a vlastně v celé Evropě, která brání chovatelům, aby se razantněji postavili za svá práva. Proti diktátu zelených ochranářů a proti politikům, kteří se bojí jít do konfliktu s touto mocnou lobbistickou skupinou. Přesto i v Německu dochází k protestům proti ochraně vlků. Návštěvníci vánočního trhu v Market Church v Hannoveru mohli vidět na chodníku mrtvá těla ovcí, koz a gallowayských telat⁸².

Zdroj: Holger Hollemann

Tyto mrtvoly má na svědomí chráněný vlk v Dolním Sasku. Tuto spolkovou zemi nám místní ochránci vlků dávají za příklad. Ministr životního prostředí Štefan Wenzel (Zelení) farmářům doporučil, ať umístí do ohrady osla, když se vlci naučili překonávat doporučené ploty. *"Nakonec je možné, že i ten nejlepší plot selže,"* připouští ministr Wenzel ve státním parlamentu. A pokud by člověk nemohl dále vylepšit ochranu stáda před útoky problémového vlka, pak je také myslitelné, že je možné povolit odstřel problémového jednotlivce.

⁸⁰ Wolf reißt Schafe in Sachsen

http://www.focus.de/regional/videos/wie-konnte-das-passieren-wolf-reisst-schafe-in-sachsen-besitzer-stellt-tote-kadaver-auf-schubkarre-aus_id_6983701.html

⁸¹ Archiv Meldungen von Nutztierschaden zum Wolf in Sachsen 2002 – 2015

http://www.wolf-sachsen.de/images/Grafiken/Archiv_schadensstatistik_SN_seit_2002.pdf

⁸² <http://www.haz.de/Nachrichten/Politik/Niedersachsen/Protest-mit-toten-Tieren-vor-dem-Landtag-in-Hannover-gegen-den-Wolf>

Také v Mnichově demonstrovalo přibližně 300 farmářů z jižního Tyrolska, Rakouska a celého Bavorska za účelem lepší ochrany pasoucích se zvířat proti vlkům. Vyzvali ministry životního prostředí alpského prostoru, aby se vyjádřili k jejich protestu⁸³.

Demonstrace v Mnichově „Pastva zvířat namísto vlčích území“

Viceprezident Asociace bavorských farmářů Günther Felßner kritizoval Německou oficiální politiku. *"Stále více krav nebo ovcí je vlky zabijeno na pastvinách a v ohradách,"* stěžuje si Felßner. Pastva v Alpách je ohrožena. *"Co dělá Alpy životaschopné a roztomilé, nejsou vlčí smečky, ale naše pasoucí se zvířata."* Ministryně životního prostředí v Bavorsku Ulrike Scharfová (CSU) pozvala protestující, stejně jako zástupce Evropské komise, Evropského parlamentu a Alpské úmluvy, na jednání do Mnichova. Federální ministr zemědělství Christian Schmidt (CSU) vyzývá k uvolnění přísné ochrany vlků v Německu. *"Musíme také regulovat počty vlků tak, aby neexistovalo žádné nebezpečí pro hospodářská zvířata. Vlk je největší pozemský dravec žijící v Německu a nemá žádné přirozené nepřátele,"* řekl. *„Vlci, kteří se chovají nepřirozeně a přibližují se k lidem se musí sledovat a v případě potřeby zabít,“* píše se v klíčovém dokumentu, který Spolková ministrině pro životní prostředí Barbara Hendricks (SPD), premiér Stephan Weil (SPD) a za Dolní Sasko ministr životního prostředí Stefan Wenzel (SZ) předložili k diskusi. Kritika přišla od ochránců vlků. „Problém vlci“ se dokonce stal tématem volební kampaně, dne 15. října 2017 byl volen v Dolním Sasku státní parlament.

Spolkový ministr zemědělství Christian Schmidt (CSU), řekl: *„Vlk nesmí být považován za nedotknutelného. Kdekoli se vyskytuje v příliš velkém množství a ochrana populací hospodářských zvířat před dravcem není možná, potřebujeme regulaci jeho stavu“⁸⁴.*

Bernd Krewer ve svém článku „Vlk v Německu: ideologie a fakta“⁸⁵ (Bernd Krewer, narozený v roce 1939, je uznávaný německý lesník, myslivec a chovatel loveckých psů, autor mnoha knih)

⁸³ <https://www.tz.de/muenchen/stadt/demo-gegen-woelfe-bauern-aus-bayern-suedtirol-und-oesterreich-demonstrieren-in-muenchen-8737673.html>

⁸⁴ <https://www.tz.de/welt/abschuss-als-letztes-mittel-eckpunkte-zum-umgang-mit-woelfen-zr-8642392.html>

hovoří o aktuální politice ochrany vlků v Německu. "Vlk se vrátil do Německa." Přes nadšení ochránců přírody a zděšení majitelů ovcí a krav bez tržní produkce mléka. Většina myslivců v Německu také sleduje "návrat vlků domů" velmi skepticky. Myslivci jsou zvláště znechuceni preferovanou ochranou vlka nad jinými divokými zvířaty pocházejícími z Německa. Pro vlka neexistují určená stanoviště. Může se šířit všude tam, kde chce. Oproti tomu například červený jelen může žít pouze v úředně označených oblastech. Pokud je opustí, musí být zastřelen.“

*V současné době (2017) žije v Německu asi 400 vlků. S mírou reprodukce 35% bude v roce 2023, tedy za sedm let, v Německu více než 3 000 vlků. Ochrany proti vlkům pro stáda chovu ovcí a krav bez tržní produkce mléka jsou dotovány prostřednictvím našich daní. Stejně tak daňové poplatníky zatěžuje proplácení škod na ovcích, telatech a kozách. Proč se škody neplatí z peněz od zelených a sprátených ochranářských organizací, které protěžují rozšíření vlků? Kolik byrokracie musí překonat rodiče dítěte, pokud je dítě nemocné a po provedené reformě sociálního státu Hartz IV potřebuje výpočetní tomografii k vyjasnění zdravotního stavu? Ale pokud je nalezen mrtvý vlk, pak jsou peníze na CT vždy rychle k dispozici. Ochránáři potřebují najít příčinu smrti, a pak možná odsoudit lovce. Vzhledem k tomu, že několik set nebo dokonce tisíc eur nehraje žádnou roli. Kdo tak dobře platí toto lobby? V jakém světě žijeme? Stane se Německo Wolfslandem? Určitě ne. Brzy se s vlky objeví větší problémy, než můžeme vyřešit. V určitém okamžiku budete muset požádat lovce, aby vám pomohli zasáhnout. Zatím vyhrává ideologie a fakta jsou prostě ignorována. To nemůže a nebude trvat dlouho!*⁸⁶

Útoky na dobytek představují zřejmě hlavní důvod, proč vlk byl a na mnoha místech stále je lidmi pronásledován. Zatím se nenašel jiný dostatečně účinný způsob, jak tomu zabránit, než zabíjení vlků⁸⁷.

Vlci zjistí, že zabít dobytek je podstatně snazší, než nahánět divokou zvěř, mohou se na tuto kořist začít specializovat. Jejich obětí se mohou stát koně, skot, krocani, domestikovaní sobi a především ovce a kozy. Vlci napadají také psy ze tří hlavních důvodů: potírají je jako předpokládanou potravní konkurenci, jako obránce své kořisti (dobytek) a někde je to pro ně zdroj potravy. Umí zabít i velká psí plemena. Důvodem jsou jejich relativně mohutnější čelisti a „zákeřnější“ způsob boje. Lépe spolupracují ve smečce a útočí i na nohy a hřbet, na rozdíl od většiny psů, kteří se snaží zakousnout výhradně do krku a hlavy. Vlci dokáží vlákat psy do pasti, kdy například jeden „pronásledovaný“ vlk nažene psa k ostatním. Někteří psi chránící dobytek dostávají od lidí „protivlčí“ obojky, nicméně vlci se umějí naučit zabít i takto vybavené psy⁸⁸. Proto může být nebezpečné, když jde člověk na procházku se psem do oblasti, kde se vlci vyskytují.

Že nemá vlk s pejskem u domu žádný problém, dokládá i záznam z domovní kamery. Vypadalo to jako zvířecí hra, pak si vlk odnesl psa i s řetězem!⁸⁹.

⁸⁵ <http://woelfeindeutschland.de/der-wolf-in-deutschland-ideologien-und-fakten/>

⁸⁶ <http://woelfeindeutschland.de/der-wolf-in-deutschland-ideologien-und-fakten/>

⁸⁷ https://cs.wikipedia.org/wiki/Vlk_obecn%C3%BD

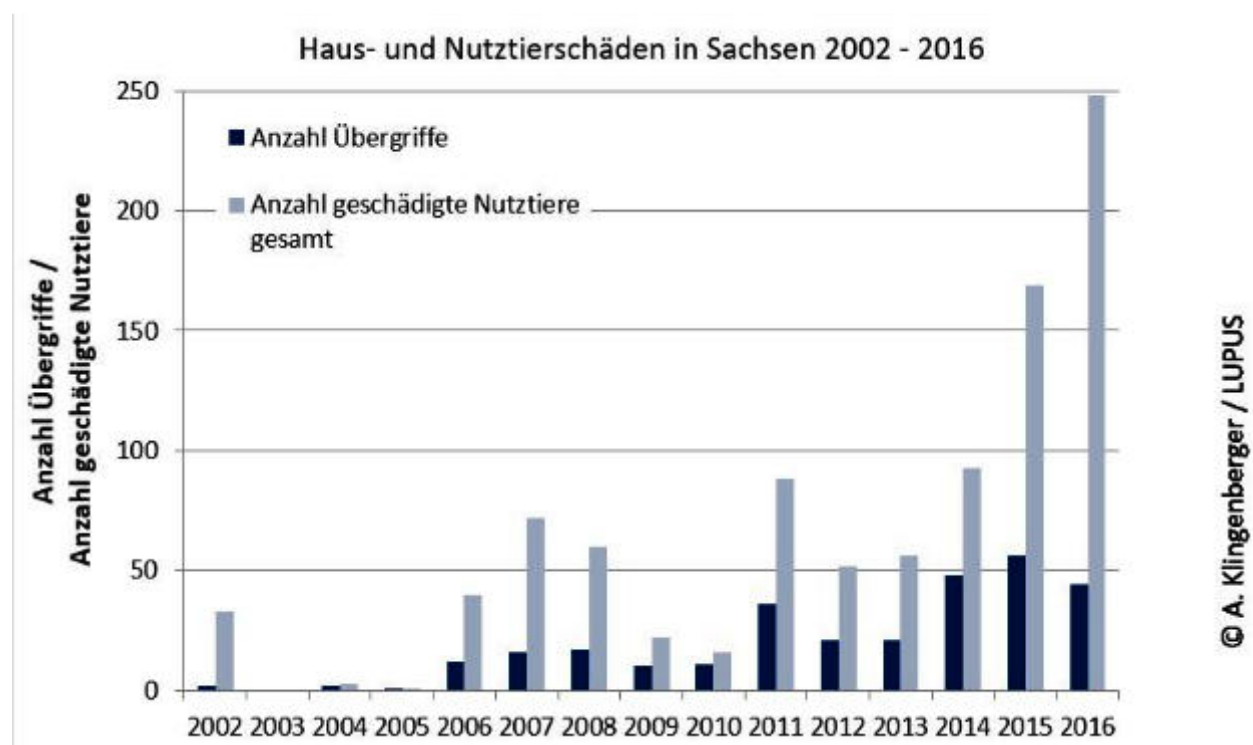
⁸⁸ https://cs.wikipedia.org/wiki/Vlk_obecn%C3%BD

⁸⁹ <http://tn.nova.cz/clanek/vypadalo-to-jako-zvireci-hra-pak-si-vlk-odnesl-psa-i-s-retezem.html>

Sasko v Německu nám dávají za příklad poklidného soužití mezi zemědělci a vlky.

Podle údajů statistiky, ale ani tam nedochází k uklidnění situace. Naopak násobně stoupají škody, které mají vlci na svědomí. To dokládá následující tabulka:

Strmý nárůst škod nám predikuje vývoj u nás. Už i v roce 2018 bylo v Sasku 11 zpráv o zabitých hospodářských zvířatech. V roce 2017 bylo ve Svobodném státě Sasko hlášeno 106 hlášení o usmrcených hospodářských zvířatech. Bylo zabito 193 zvířat, bylo zraněno 20 zvířat a chybělo 17 zvířat⁹⁰. V roce 2016 bylo ve Svobodném státě Sasko hlášeno celkem 71 hlášení o usmrcených hospodářských zvířatech. 219 zvířat bylo zabito, 14 bylo zraněno a 15 chybělo.

⁹⁰ <https://translate.google.cz/translate?hl=cs&sl=de&tl=cs&u=http%3A%2F%2Fwww.wolf-sachsen.de%2Fde%2Fschadensstatistik>

Podle podrobného rozboru, který dělají pracovníci "**Wölfe in Sachsen**" (Vlci v Sasku), je velká část napadených stád zabezpečena elektrickým plotem nebo pevnou ohradou.

2017:

Seq.no.	Datum přezkumu	místo	hrabství	druh	Počet mrtvých / chybějící	Počet zraněných	znečišťovatel *	Poznámky
106	12/31/2017	Spohla	Bautzen	ovce	9	1	vlk	Elektrický plot
105	12/31/2017	Weißkeißel	Görlitz	pes	1		vlk	
104	28/12/2017	Krauschwitz	Görlitz	pes	1		vlk	
103	28/12/2017	Grüngräbchen	Bautzen	ovce	1		Vlk nelze vyloučit	Elektrický plot
102	18/12/2017	Ledehäuser	Görlitz	ovce	1		Vlk nelze vyloučit	Pevný plot

Vzhledem k velkému rozsahu zdokumentovaných škod uvádím pro příklad poslední útoky nahlášené v roce 2017⁹¹.

To nám pracovníci z Hnutí DUHA nabízejí jako účinnou ochranu proti vlkům. Podle jejich názoru škody jsou naše chyba a musíme se naučit s vlky žít. Jako v Německu.

⁹¹ <http://www.wolf-sachsen.de/de/schadensstatistik>

Vlk a útoky na lidi

Další otázkou jsou útoky vlků na lidi. Ochránáři přesvědčují veřejnost, že nejsou známy případy, kdy vlk v Evropě zaútočil na lidi. To je v přímém rozporu s údaji Naturschutzbund Deutschland (Nabu) (Sdružení pro ochranu přírody v Německu (NABU) je německá nevládní organizace, která se zaměřuje na specifické cíle doma i v zahraničí), že bylo v letech 1950 až 2000 v Evropě 59 útoků, přičemž bylo zabito 9 osob.⁹² Podle kontextu zdroje se jedná o statistiku z Evropy mimo země bývalého Sovětského svazu. V literatuře jsou popsány útoky vlků v bývalém SSSR, která tato zpráva nezmiňuje. A to mluvíme o době, kdy byli vlci na ústupu, ve většině států byli loveni a zatlačeni do horských nebo málo obydlených oblastí. Tento stav se za posledních několik let zásadně mění a díky absolutní ochraně vlka dochází k jeho migraci takřka po celé Evropě. Můžeme očekávat, že se vzrůstající vlčí populace bude docházet k častějšímu konfliktu se zájmy lidí a následně také k útokům na lidi. Tak, jak to bylo v historii.

Poslední případ popsáný v médiích se týká britské turistky v Řecku ze září loňského roku (2017)⁹³. Podle všech důkazů a jejího telefonátu před smrtí, ji napadli vlci⁹⁴. V tom duchu se také vyjádřil patolog a veterinář. DNA vlka na jejím těle se snažili vysvětlit ochránci vlků tím, že ji mohli vlci konzumovat až po její smrti a nemusí mít její smrt na svědomí. Relativně časté jsou útoky vlků v Rusku⁹⁵, Bělorusku⁹⁶ a na Ukrajině. Zdokumentované jsou případy zabití lidí vlky v Kanadě a USA⁹⁷.

Z historického pohledu vlčí útoky na lidi neustávají, jejich četnost se pouze liší podle geografické polohy a historického období a koncentrace vlčí populace.

Francie – historie útoků

Země s nejrozsáhlejšími historickými záznamy je Francie⁹⁸, kde bylo od roku 1200-1920 dokumentováno téměř 7 600 fatálních útoků⁹⁹. Mezi útoky, které budily mezi obyvatelstvem Francie největší hrůzu patří útoky vlka v bývalé provincii Gévaudan (současný *departement* z Lozère a část Haute-Loire), v horách na jihu centrální Francie v letech 1764 a 1767. Útoky pokrývaly oblast o rozloze 90 kilometrů krát 80 kilometrů. Počet obětí se liší podle zdrojů. V roce 1987 jedna studie odhadovala, že bylo 210

⁹² <http://www.bild.de/news/ausland/wolf/urlauberin-in-griechenland-von-wolf-zerfleis>
<http://www.bild.de/news/ausland/wolf/urlauberin-in-griechenland-von-wolf-zerfleis>

⁹³ Řecká policie našla tělo pohřešované turistky, zabili ji psi nebo vlci
http://zpravy.idnes.cz/recko-utok-smrt-britska-turistka-psi-vlci-fim-/zahranicni.aspx?c=A170926_104553_zahranicni_linv

⁹⁴ RLAUBERIN VON WÖLFEN ZERFLEISCHTKann das auch
in Deutschland passieren?

<http://www.bild.de/news/ausland/wolf/urlauberin-in-griechenland-von-wolf-zerfleis>

⁹⁵ Smečky hladových vlků útočí na ruská města, přestávají se bát lidí

<https://www.novinky.cz/koktejl/214200-smecky-hladovych-vlku-utoci-na-ruska-mesta-prestavaji-se-bat-lidi.html>

⁹⁶ Pozor, vlci útočí!

<https://www.i60.cz/clanek/detail/6648/pozor-vlci-utoci-kde-okolo-radiacni-nbsp-rezervace-u-cernobylu>

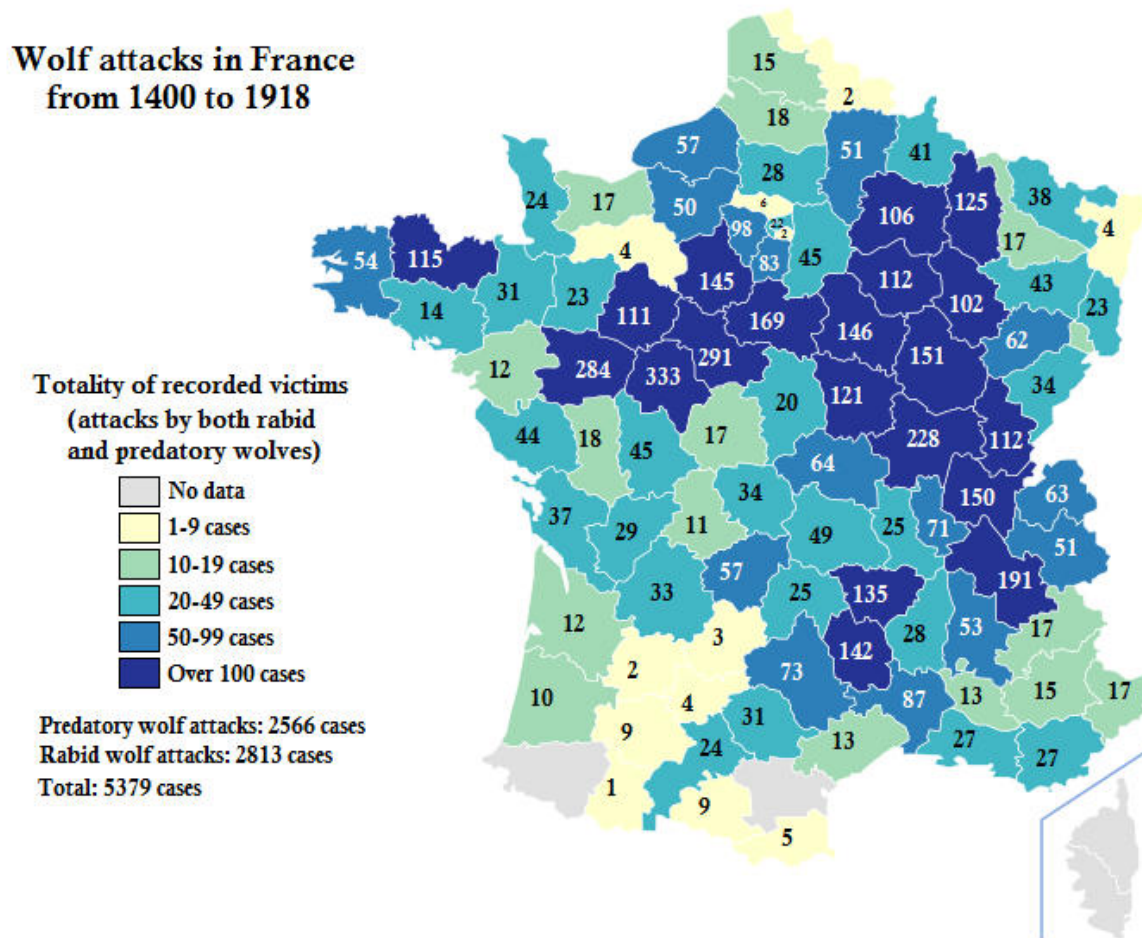
⁹⁷ Lidožraví Supervlci (Animalplanet)

<https://www.youtube.com/watch?v=YQjk4z1ci78>

⁹⁸ Francie a historický a kulturní atlas vlka od středověku po moderní období, Paříž, Montbel, ISBN 978-2-35653-067-7

⁹⁹ Moriceau, Jean-Marc (25. června 2014). "Vlčí hrozba ve Francii od středověku do dvacátého století"

útoků; což mělo za následek 113 úmrtí a 49 zranění; 98 zabitých obětí bylo částečně snědeno. Jiné zdroje však tvrdí, že zabil mezi 60 a 100 dospělými a dětmi, zranil více než 30 lidí¹⁰⁰.

Mapa znázorňující počet vlčích útoků ve Francii podle departementů od 1400 do 1918.

Indie

V moderní době se nejčastěji vyskytují útoky vlků na lidi v Indii a v sousedních zemích. Například v Íránu bylo v roce 1981 zaznamenáno 98 útoků a v roce 1996 bylo léčeno po útocích vlků 329 lidí¹⁰¹. Záznamy o útoku vlků v Indii se začaly vést během britské koloniální správy v 19. století. V roce 1875 bylo více lidí zabito vlky než tygry, přičemž nejvíce postiženými oblastmi byly severozápadní provincie a Bihár. V této oblasti bylo v roce 1876 vlky zabito 721 lidí¹⁰². A přejdeme-li k současnosti, v období od dubna 1989 do března 1995 vlci zabili 92 lidí v jižním Biháru¹⁰³.

¹⁰⁰ https://en.wikipedia.org/wiki/Beast_of_G%C3%A9vaudan

¹⁰¹ https://en.wikipedia.org/wiki/Wolf_attacks_on_humans#CITEREFLinnell2002

¹⁰² Knight, J. (2003), *Divoká zvěř v Asii: Kulturní perspektivy*, Routledge, str. 219, ISBN 0203641817

¹⁰³ Jhalá, YV a DK Sharma. 1997. Krádeže dětí vlky ve východním Uttar Pradesh, Indie. *Journal of Wildlife Research* 2 (2): 94-101

Rusko

Stejně jako někteří vědci v USA v pozdější době (viz níže), několik ruských zoologů po říjnové revoluci zpochybňuje pravdivost záznamů týkajících se úmrtí způsobených vlkem. Významným Ruským vědcem, který se zaměřil na vlky, byl **zoolog Peter Aleksandrovich Manteifel**, který zpočátku považoval všechny případy za beletrii. Jeho spisy byly široce přijímány mezi ruskými zoologickými kruhy. Později změnil svůj postoj, když byl po druhé světové válce pověřen vedením speciální komise pro vyšetřování vlčích útoků v celém Sovětském svazu, které se během války zvýšily. Zpráva byla předložena v listopadu 1947 a popisuje řadu útoků, včetně těch, kterých se dopustila zdánlivě zdravá zvířata. Sovětské úřady zabránily tomu, aby se dokument dostal k veřejnosti. Všechny zmínky o útoku vlků byly následně cenzurovány¹⁰⁴.

Nejnámější se později staly tzv. Kirovské vlčí útoky. V letech 1944-1954 vyústily v úmrtí 22 dětí ve věku od 3 do 17 let¹⁰⁵. Ve všech případech se útoky vyskytly v období mezi dubnem až prosincem¹⁰⁶.

Švédsko, Finsko

Švédsko má také své historické zkušenosti¹⁰⁷. Například během tříměsíčního období mezi 30. prosincem 1820 a 27. březnem 1821 vlk napadl 31 lidí, což mělo za následek celkem 12 úmrtí, z nichž většina byla částečně spotřebována vlkem. K útokům došlo u Gysinge v Upplandu, ve středním Švédsku¹⁰⁸.

S výjimkou jedné 19leté ženy byly všechny oběti fatálních útoků děti ve věku od tří a půl do 15 let; Navíc 15 zraněných obětí byly většinou děti, kromě jednoho 18letého muže.

Finsko také ve své historii zaznamenává útoky vlků. Například v Turku, kde trio kanibalských vlků v letech 1880/81 zabilo 22 dětí. Průměrný věk obětí těchto vlků byl 5,9 let¹⁰⁹.

Ve Švédsku došlo k napadení ženy s kočárkem a psem na procházce u města Rörmossenu v Norrtälje¹¹⁰. Útoky na domácí psy jsou ve Švédsku časté, jen v roce 2015 je hlášeno 20 mrtvých psů a deset zraněných¹¹¹.

¹⁰⁴ Geist, Valerius. "Upravujeme skutečnost: vedle obhajování vlků, směřem k realistické politice pro zachování masožravců" . *Fair Chase* . Léto 2009, s. 26-30.

¹⁰⁵ "Strach z vlků: Rekapitulace vlčích útoků na člověka" (PDF) . Norsk Institut pro přírodní sledování . Načteno 2009-07-15 .

¹⁰⁶ https://en.wikipedia.org/wiki/Kirov_wolf_attacks

¹⁰⁷ https://en.wikipedia.org/wiki/Wolf_of_Gysinge

¹⁰⁸ Linnell, John DC a kol. "Je strach z vlků ospravedlnitelný?"

¹⁰⁹ https://en.wikipedia.org/wiki/Wolves_of_Turku

¹¹⁰ <http://www.gp.se/nyheter/sverige/misst%C3%A4nkt-vargattack-mot-barnfamilj-1.811324>

¹¹¹ <https://www.expressen.se/nyheter/familjerna-som-bor-granne-med-vargen/>

Kanada, USA

Problematikou rychlého rozšíření vlčích smeček a jejich útoky na lidi se zabývá dokument *Lidožraví Supervlci (Animalplanet)*¹¹².

Dr. Valerius Geist, Kanadský biolog a profesor na Fakultě životního prostředí na Univerzitě v Calgary (University of British Columbia)¹¹³, zde popisuje expanzi vlčí populace takřka na celém světě. Hlavní příčina jejich přehnaná ochrana. Pan profesor Valerius Geist ve svých 80 letech (ročník 1938) určitě ví, o čem mluví. Celý život se věnoval ochraně divoké přírody. Je specialista na biologii, chování a sociální dynamiku severoamerických velkých savců. Působil také jako soudní znalec v mnoha oblastech, včetně chování zvířat.

Sám popisuje svůj názorový vývoj. Během své akademické kariéry považoval vlky za neškodné a všechny zprávy o opaku od svých Ruských a středoasijských kolegů nepovažoval za seriózní. Pak získal s vlky osobní zkušenosti a začal problematiku návratu této šelmy podrobněji studovat. Škody, které napáchají na zvěři v přírodě, na domácích zvířatech a na psech hlídající stáda a farmy se neustále zvětšují. Vlčí populace se rozrůstá rychlým tempem a dochází k stále častějším útokům na lidi¹¹⁴. Dospěl k jednoznačnému názoru, že ideologicky podložená ochrana této šelmy je v jednoznačném rozporu s cílem ochrany přírody – zachování druhové rozmanitosti a bezpečnosti lidí.

Izrael

V Izraeli se za poslední čtyři měsíce (léto 2017) v Judské poušti už desetkrát střetli lidé s vlky. Ti si tak zvykli na jejich přítomnost, že člověka začali považovat za potravu stejně jako horské kozy nebo damany. Vybírají si především malé děti v kempech¹¹⁵. Rodiny jezdí do pouště kempovat a vůně opékaného masa se pro vlky stala nabídkou k pokusům o krádeže potravy.

Naprostá většina útoků neovlivněných vzteklinou směřovala na děti, velmi málo na ženy a vzácně na dospělé muže. Pokud nejsou vyrušeni, vlci obvykle své oběti konzumují¹¹⁶. Záznamy o útocích vlků existují z většiny míst, kde se tato zvířata vyskytují¹¹⁷. Je více důvodů, proč je ve 20. století relativně málo útoků na lidi v Evropě a Americe. Evropa snížila populaci vlků a vytlačila je do okrajových, horských a zalesněných oblastí. Například v USA k nižšímu počtu obětí přispěla skutečnost, že americká populace je ve velké míře ozbrojena a mohla se účinně bránit proti útokům vlků. To přispělo ke snížení hustoty vlčí populace a její vytlačení do zalesněných oblastí u Kanadských hranic. Opačný případ je možno vidět v bývalém SSSR. Tamní sovětská vláda cenzurovala a bagatelizovala případy útoků na lidi s jasným cílem. Potřebovala odzbrojit venkovské obyvatelstvo¹¹⁸.

Je nezodpovědné ignorovat historickou zkušenost a čekat, až se situace vyhrotí do té míry, že dojde k napadení lidí i u nás. Čím bude vlčí populace více stoupat a čím se více rozšíří do oblastí, kde bude docházet k pravidelnému kontaktu s obyvatelstvem, tím pravděpodobnější je, že k takovému útoku dojde.

¹¹² <https://www.youtube.com/watch?v=YQjk4z1ci78>

¹¹³ https://en.wikipedia.org/wiki/Valerius_Geist

¹¹⁴ <http://www.idahoformwildlife.com/Website%20articles/Dr%20Geist/When%20ignorance%20is%20bliss.html>

¹¹⁵ V Izraeli čím dál častěji útočí vlci. Jdou hlavně po malých dětech http://zpravy.idnes.cz/vlci-napadaji-lidi-izrael-deti-kempy-potrava-fmn-zahranicni.aspx?c=A170921_134106_zahranicni_kha

¹¹⁶ Útoky na lidi

<http://www.saarloos.websnadno.cz/Vlci.html>

¹¹⁷ https://cs.wikipedia.org/wiki/Vlk_obecn%C3%BD

¹¹⁸ <http://wolfeducationinternational.com/wann-werden-wolfe-gefahrllich-fur-die-menschen/>

Kompenzace za způsobené škody a dotace.

Současné vyplácené náhrady podle Zákona č. 115/2000 Sb. Zákon o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy jsou nedostatečné a nepřihlížejí k nákladům, které chovatel s likvidací zabitých zvířat má a ke skutečné újmě (plemenná hodnota a zmařená plemenářská práce, nenarozená jehňata od bahnice v jejím reprodukčním období apod.). Radní pro životní prostředí Královéhradeckého kraje Karel Klíma uvádí ve svém veřejném vystoupení pro ČT (8. 2. 2018, natočeno 19. 11. 2017): „způsobené škody jsou kompenzovány na úrovni ceny masa, ve skutečnosti jsou zásadně větší než kolik je stát schopen kompenzovat“¹¹⁹.

Zdroj : ČT24, 8.2.2018

Královéhradecký kraj vyplatil za škody způsobené vlkem v neúplném období 2016, 2017 přibližně půl milionu korun náhrad se stoupajícím trendem. Je to jenom část způsobených škod. Někteří farmáři škody neuplatňují, případně nenašli zabitě zvíře nebo příslušné orgány nepotvrdily s jistotou spojitost s vlkem. Dochází k podmiňování vyplácení škod např. elektrickou, pasteveckým psem apod. Podle zkušenosti nejsou tato opatření účinná a pro mnoho chovatelů také těžko realizovatelná.

Naším hlavním přáním není získat vysoké kompenzace, ale zabránit ztrátám na našich zvířatech. Když už k těmto ztrátám dojde, nemůžeme na tento stav ještě doplácet. Podobná je i situace ve většině států Evropy. Převládá úřednická obava, aby se chovatelé nadměrně neobohacovali....

¹¹⁹ <http://sledovani.tv.cz/epg/default/2018-02-08>

Ve stejném duchu argumentují také ochranáři. Berete velké dotace a tak si nestěžujte na problém s vlkem. Dotace nejsou zdrojem bohatství zemědělců, ale naopak udržují nízkou cenovou hladinu potravin pro všechny spotřebitele. Dalším cílem dotací je tvorba a udržování krajiny.

My jsme ti, kdo utváří tvář venkovské krajiny.

My musíme plnit různá omezení a požadavky orgánů ochrany přírody při plánování pastevního chovu přežvýkavců.

My žijeme na venkově, který se stále rychleji vyliďňuje.

Tato činnost je také v celospolečenském zájmu. Určitě jsou některé dotační tituly sporné – např. bioplynové stanice a jejich negativní dopad na hospodaření. Ale to je uměle nastavená situace, na kterou naopak spotřebitelé doplácí.

Postupem času pravděpodobně dojde ke snížení počtu škod v oblastech, kde se vlci vyskytují nejdéle. Ale ne v důsledku lepšího soužití s vlkem. Bude to tím, že chovatelé ukončí svou činnost. A škody se přesunou do dalších oblastí, kam budou vlci postupovat. Taková je zkušenost ze států, kde mají vlky déle, než my.

Nechceme žít v zadrátované krajině

Zkušenosti farmářů z celé Evropy dokládají, že ploty nejsou účinná ochrana. Určitě mohou znamenat pro vlka komplikaci při útoku na konkrétní zvířata. Pak ale půjde o pár kilometrů dál. Ochránáři uvádějí, že vlk bez problémů překoná na den 50 km. To bude celá krajina zadrátovaná nepropustným plotem? Ten, kdo pozoroval psa na cvičišti, musí vědět, že překonávání překážek je pro psa i vlka samozřejmá věc.

V současné době stát nabízí dotace na zlepšení oplocení proti vlkům. Dotace však nepokryjí všechny náklady a jsou omezené co do absolutní výše podpory. Při rozlohách pastvin a délce ohrad se jedná o miliónové částky. My chováme ovce a máme pastviny dostatečně zajištěné proti jejich úniku, tak jak po nás stát dříve chtěl. Zabezpečit pastviny proti útěku zvířat je povinnost. Její porušení kontroluje Státní veterinární správa. Podle tiskové zprávy ze dne 25. 1. 2018 udělila za rok 2017 pokuty ve výši 29,5 mil. Kč. Mimo jiné také za špatné zabezpečení zvířat proti útěku. Jako absurdní mně proto připadá stanovisko spolupracovnice Hnutí DUHA, která popisuje krásné soužití s vlky v Krušných horách: *„Hned na první schůzce jsem zaznamenala, že postoj hospodáře k návratu vlků je velmi vstřícný. Zastává názor, že je třeba se aktuální situaci, kdy se vrací velké šelmy, především vlci, přizpůsobit. Ze svých zkušeností shledal, že není praktické ovce držet v pevných plotech, ze kterých není úniku. Své ovce má převážně na otevřené pastvině s pastevcem a ovčáckým psem nebo za elektrickými ohradníky s pasteveckými psy. V případě*

paniky jsou ovce schopné ohradník povalit a mít větší šanci na útěk¹²⁰. Představa, že pastevečtí psi hlídají rozprchlé stádo po okolních vesnicích, je odstrašující.

Současně jsou ohrady kolem mých pastvin průchozí pro vysokou i pro drobnou zvěř, nepředstavují pro ně omezení v migraci po krajině. Výška kolem metru pevné ohrady umožní bezproblémové překonání ohrady např. srnčí zvěří, dole podlezou zajáci, lišky apod. A zároveň účinně zabrání útěkům pasených zvířat.

Podle doporučení ochranářů je jedinou možností ochrany, byť ne tolik bezpečnou, stavba dostatečně vysokého oplocení pastviny či místa, kde se zvířata přes den volně pohybují. Taková ohrada či plot by měly dosahovat výše nad 180 cm. Důvodem, proč je nezbytné postavit ohradu tak vysokou, je velká fyzická zdatnost rysa a vlka. Rys dokáže z místa vyskočit do výšky až 220 cm! Vlk oproti tomu bez problémů překoná překážku o výši 150 cm.¹²¹ Může se také podhrabat, což stavbu takové ohrady prodražuje.

A kde všude budou takové neprostopupné ohrady? Jak uvádí ochranáři, vlci se dokážou za noc přemístit o 50 km. Podle vyjádření pana Kutala¹²² se v roce 2017 narodilo asi 30 vlčat. Část z nich bude zakládat nové smečky a osídlovat další oblasti. V České republice je podle údajů ČSÚ¹²³ ke konci roku 2017 evidováno 217 141 ks ovcí a 1 421 242 ks skotu. K tomu můžeme připočítat desítky tisíc koní a koz. Ty všechny budeme držet za neproniknutelným plotem?

Tab.č.1 Vývoj stavů hospodářských zvířat v letech 1988 až 2017
Livestock time series 1988 to 2017

Území: Česká republika Territory: Czech Republic											v kusech head
Ukazatel	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	Indicator
Skot celkem	3 457 316	3 480 582	3 505 222	3 359 979	2 949 574	2 511 737	2 151 438	2 029 827	1 988 810	1 865 902	Cattle, total
z toho krávy	1 255 680	1 247 587	1 236 218	1 195 429	1 036 276	932 454	829 729	766 236	750 583	702 301	of which cows
Prasata celkem	4 617 748	4 665 333	4 789 898	4 599 304	4 609 149	4 598 821	4 070 888	3 666 568	4 016 245	4 079 590	Pigs, total
z toho prasnice	312 179	312 414	310 869	313 006	326 277	324 245	294 610	256 328	317 517	321 832	of which sows
Ovce celkem	404 225	369 023	429 714	429 106	342 069	254 301	196 030	165 345	134 009	120 921	Sheep
Drůbež celkem	31 662 457	32 479 404	31 981 100	33 278 468	30 756 308	28 219 680	24 974 149	25 658 376	27 875 356	27 572 714	Poultry, total
z toho slepice	15 347 527	15 669 434	15 437 483	15 215 378	14 883 818	13 385 218	12 555 655	12 028 561	12 030 480	11 633 185	of which hens
Ukazatel	1998	1999	2000	2001 ¹⁾	2002 ¹⁾	2003 ¹⁾	2004 ¹⁾	2005 ¹⁾	2006 ¹⁾	2007 ¹⁾	Indicator
Skot celkem	1 700 780	1 657 337	1 573 530	1 582 285	1 520 136	1 473 828	1 428 329	1 397 308	1 373 645	1 391 393	Cattle, total
z toho krávy	646 838	642 026	614 787	611 395	595 295	590 322	572 887	573 724	563 723	564 686	of which cows
Prasata celkem	4 012 943	4 000 720	3 687 967	3 469 802	3 440 925	3 362 801	3 126 539	2 876 834	2 840 375	2 830 415	Pigs, total
z toho prasnice	319 664	316 599	296 811	267 933	289 195	282 722	250 842	232 499	228 981	224 578	of which sows
Ovce celkem	93 557	86 047	84 108	87 539	86 266	103 129	115 852	140 187	148 412	168 910	Sheep
Drůbež celkem	29 035 455	30 222 187	30 784 432	28 864 561	29 946 846	26 873 408	25 493 559	25 372 333	25 736 003	24 592 086	Poultry, total
z toho slepice	12 279 959	11 901 600	11 739 179	6 999 408	6 837 737	7 044 423	6 394 409	5 940 671	6 315 609	6 287 764	of which hens
Ukazatel	2008 ¹⁾	2009 ¹⁾	2010 ¹⁾	2011 ¹⁾	2012 ¹⁾	2013 ¹⁾	2014 ¹⁾	2015 ¹⁾	2016 ¹⁾	2017 ¹⁾	Indicator
Skot celkem	1 401 607	1 363 213	1 349 286	1 343 686	1 353 685	1 352 822	1 373 560	1 407 132	1 415 658	1 421 242	Cattle, total
z toho krávy	568 695	559 803	551 245	551 536	551 225	551 924	563 963	580 102	583 747	585 897	of which cows
Prasata celkem	2 432 964	1 971 417	1 909 232	1 749 082	1 578 827	1 586 627	1 617 061	1 559 648	1 609 945	1 490 775	Pigs, total
z toho prasnice	179 297	142 342	132 799	112 441	100 157	102 351	102 967	96 274	97 082	91 114	of which sows
Ovce celkem	183 618	183 064	196 913	209 052	221 014	220 521	225 397	231 694	218 493	217 141	Sheep
Drůbež celkem	27 316 866	26 460 848	24 838 435	21 260 147	20 691 308	23 265 368	21 463 815	22 508 192	21 313 958	21 494 347	Poultry, total
z toho slepice	6 308 618	6 463 805	6 215 840	6 137 484	5 354 575	7 242 723	6 755 502	6 297 189	6 116 213	6 835 746	of which hens

1) pouze zemědělský sektor

1) agricultural sector only

Pokud stát chce chovat vlka, tak ať jdou všechny náklady na jeho vrub. Ať si oplotí obory, např. v bývalých vojenských areálech, kde se bude vlk chovat.

¹²⁰ <http://www.selmy.cz/clanky/souziti-farmaru-a-vlku-v-krusnych-horach/>

¹²¹ Velké šelmy žijící v ČR a jejich ochrana - 2 díl

<https://www.priroda.cz/clanky.php?detail=869>

¹²² <http://sledovaniiv.cz/epg/default/2018-02-08>

¹²³ <https://www.czso.cz/csu/czso/soupis-hospodarskych-zvirat-k-1-4-2017>

V Milovicích vysadili ochranáři divoké koně¹²⁴ a nově i pratury¹²⁵. Podle jejich logiky tam patří přece i vlk, který byl součástí přírody v době, kdy se tu volně divocí koně pohybovali¹²⁶. Nechceme žít v koncentráku za dvoumetrovým plotem, případně elektrickým ohradníkem. Tato varianta je proti principům krajiny tvorby nejen v CHKO Broumovsko. Dokládá nekoncepčnost a čistě ideologický přístup aktivistů prosazujících neomezenou ochranu vlků. Zkušenosti ze západní Evropy – kterou nám ochránci vlků dávají za příklad – ukazují, že přes veškeré investice dochází ke škodám i nadále. A stoupají úměrně s růstem vlčí populace.

Článek „Vlci zabíjejí na Českolipsku ovce. Chovatelé se bojí, že se šelmy rozmnoží“ ukazuje na nedávný příklad, kdy ani **doporučená výška plotu 1,5 m, kombinovaná s elektrickým ohradníkem, nezaručuje dostatečnou ochranu.** „Vlci se tu zjevně rozmnožují, smečka se rozrůstá a vůbec se mi to nelíbí. Do Máchova kraje, kde se farmaři a jsou tu půl roku desítky tisíc turistů, rozhodně nepatří. Pro celou oblast je to riziko. Co bude dál, až jich bude ještě víc?“ říká chovatelka Lenka Říhová¹²⁷. Vlci jí zabili šest ovcí. Šelmy nezastavila ani metr a půl vysoká ohrada z pletiva kombinovaná s elektrickým ohradníkem. Přeskočili ji. „Krátko potom jsme viděli šest na slunci se vyhřívajících vlků. Patrně to byli ti, co u nás zabíjeli. Tři ovce kompletně sežrali až na kostry, bylo to asi sto šedesát kilo masa. Třem ovcím vyžrali vnitřnosti,“ zmínila Říhová.

Za škody způsobené vlky kraj od roku 2015 zaplatil přes 134 tisíc korun. „V srpnu jsme vyplatili náhradu 73 600 korun za vlkem roztrhané ovce v Jindřichovicích pod Smrkem,“ přiblížil rekordní vyplacenou sumu krajský radní Jiří Löffelmann.

„Za dobu své existence Liberecký kraj na náhradách škod způsobených zvláště chráněnými živočichy vyplatil přes dva miliony korun.“

Manželé Kořánovi, kteří ovce chovají, na Špičáku, klidní nejsou. „Máme plemenné stádo ovcí. Jeho hodnota je vyšší než u obyčejného stáda. Intenzivně řešíme, co by se dalo udělat,“ přiznává Eva Kořánová. Chov čítá nyní kolem 150 kusů, v létě zhruba o padesát více. Už nyní mají pastvu zabezpečenou lesnickým pletivem zhruba 1,5 metru vysokým.

„Náš malý ovčácký pes ohradu přeskočí z místa, vlk by s tím neměl problém,“ míní Kořánová. **Ovčácký pes podle její zkušenosti bez obtíží překoná i elektrický ohradník, na který by manželé dotaci získat mohli.**

Účinnou ochranou by podle ní mohl být zdvojený plot, náklady by se ale u Kořánových vyšplhaly kvůli velikosti pozemků do vysokých částek¹²⁸.

Téměř třicet napadených ovcí, z toho 19 mrtvých. Takový je výsledek nedělního nočního útoku vlků na Knížecích Pláních. Pár vlků vběhl o víkendu **do ohrady zabezpečené elektrickým ohradníkem**, kde se pásly desítky ovcí.

„Celková bilance vlčího útoku je šestnáct zabitých kusů nalezených po celé pastvině. Tři ovce, které byly silně potrhané na krku a břichu, jsme museli utratit, dalších šest ovcí s ranami na krku se pokoušíme zachránit. Čtyři kusy nebyly nalezeny. Bez zranění tak zůstala jedna jehnička a beran se zvoncem,“ vypočítal majitel stáda Tomáš Rychec¹²⁹.

Na Šumavě se vlci objevili v roce 1976. Jednalo se o vlky, kteří utekli ze zajetí ve městě Altschönau v národním parku Bavorský les v zimě roku 1975. Mezi lety 1976 a 1983 bylo na české straně zastřeleno celkem 10 vlků¹³⁰. Kdo si pamatuje tehdejší fyzické zabezpečení státních hranic, tak žasne. Když se vlci dokázali dostat přes hraniční pásmo v tehdejší době, jak je odradí naše ploty?

¹²⁴ https://zpravy.idnes.cz/divoci-kone-milovice-hribe-dch-/domaci.aspx?c=A160313_143513_domaci_mav

¹²⁵ <http://www.asz.cz/cs/zpravy-z-tisku/lesnictvi-ekologie-a-myslivost/milovicky-vojensky-prostor-spasaji-nove-i-praturi.html>

¹²⁶ https://hobby.idnes.cz/divoci-kone-cesko-milovice-d0j-/hobby-mazlicci.aspx?c=A150126_144026_hobby-mazlicci_mce

¹²⁷ https://liberec.idnes.cz/vlci-ovce-chovatele-selmy-rozmnozi-d61-/liberec-zpravy.aspx?c=A171221_134621_liberec-zpravy_jape

¹²⁸ https://plzen.idnes.cz/vlci-narodni-park-sumava-stada-ovce-chovatel-dotace-fxz-/plzen-zpravy.aspx?c=A171122_104643_plzen-zpravy_vb

¹²⁹ https://budejovice.idnes.cz/vlci-utok-sumava-ovce-0tq-/budejovice-zpravy.aspx?c=A170718_145653_budejovice-zpravy_epkub

¹³⁰ <http://www.vlci.info/rozsireni/vlci-u-nas/>

Nechceme volně pobíhající pastevecké psy na pastvinách

Pastevecký pes je určitě účinná ochrana proti šelmám. Ale tento způsob zabezpečení stáda je v našich podmínkách velmi problematický. I dobře vychovaný a socializovaný pastevecký pes může špatně vyhodnotit situaci a zaútočit na člověka, případně na jiného psa. Pořízení a výchova takového psa je náročná záležitost a ne vždy se podaří. Jako chovatel molosse si uvědomuji riziko, které jeho vrozená snaha o ochranu majetku a území může mít. Moloss, např. Středoasijský pastevecký pes, má mimořádně vyvinuté teritoriální citění, ale je také značně samostatným tvorem. Proto je vhodný zvláště pro hlídání větších pozemků a ploch. Je-li správně socializovaný, je dobře zvladatelný. Pokud socializace a vazba k majiteli chybí, jedná zcela podle svého uvážení.

Molosové jsou silní mohutní psi, bezvýhradně oddaní svému pánovi i rodině, ve které žijí. Všeobecně jsou velmi vázání na pána, jsou absolutně věrní, nepodplatitelní, nekompromisní při obraně svého pána, jeho rodiny i jeho majetku.

Má-li se mezi nimi a jejich majitelem vyvinout správný vztah, potřebují častý a intenzivní kontakt se svým pánem¹³¹.

Že si vlčí smečka umí se psy poradit dokládají svědectví z Francie, Itálie a Španělska. Některé případy se podařilo zaznamenat na průmyslové kamery. Italské úřady doporučují dva psy na každých 40 ovcí. Podle dnešních cen těchto psů, jejich hodnota přesahuje hodnotu stáda.

Představa, že si většina nezkušených chovatelů pořídí takového 80 kilového psa a nechají ho běhat po pastvině, mě děsí. Více než vlci. Jak uvádím výše, sám jsem chovatel ovčáckých a pasteveckých psů. Rady ochránců vlků, kteří doporučují nákup pasteveckých psů chovatelům dobytka jako ochranu proti vlkům, mohou vést ve svém důsledku k nezamýšleným problémům. Pastevecký pes ano, ale rozhodně s krajní opatrností volně v ohradách.

Podobnou obavu a nesouhlas s touto snahou ochránců vlků vyjádřil ve svém stanovisku i Dobrovolný svazek obcí Broumovsko.

Na stránkách Šelmy.cz, které patří pod Hnutí duha je Právní rozbor odpovědnosti za škodu způsobenou pasteveckým psem¹³². I laik pozná, že se jedná pouze o názor, ne právní jistotu. A kdo chce žít s vědomím, že jeho pes ublížil člověku, který se mu z jakéhokoliv důvodu dostal na pastvinu?

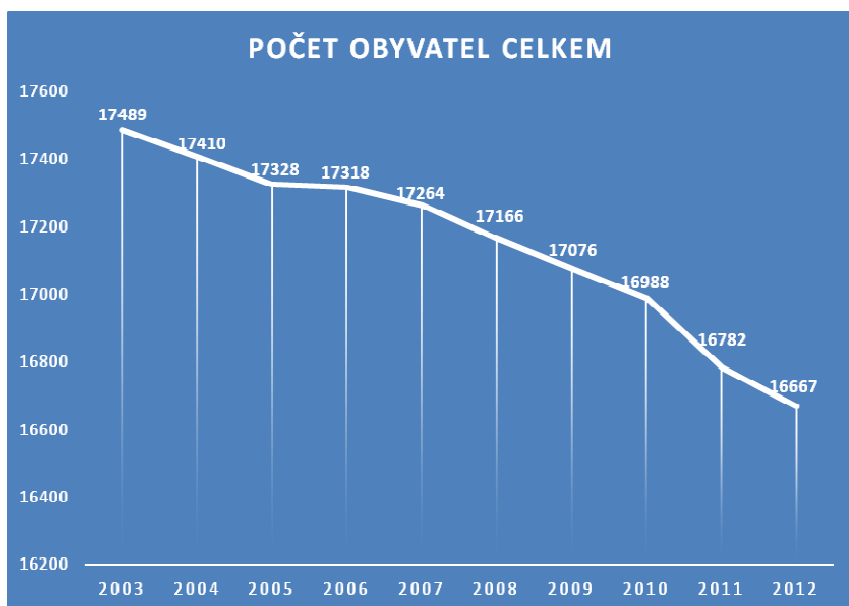
Osobně se mně stalo, že na mou pastvinu přistál nechtěně parašutista. Naštěstí tam pes v té době nebyl.

¹³¹ <http://moloss.cz/>

¹³² Právní rozbor odpovědnosti za škodu způsobenou pasteveckým psem
<http://www.selmy.cz/hospodarska-zvirata/pravni-rozbor-odpovednosti-za-skodu-zpusobenou-pasteveckym-psem/>

Žádáme, aby stát upřednostnil zemědělce a ostatní obyvatele před nově příchozí škodící šelmou.

Počet obyvatel na Broumovsku má stále sestupnou tendenci. I když na tento vývoj má samozřejmě vliv mnoho dalších okolností, je signifikantní, že někdy fanatická ochrana přírody má negativní korelaci s počtem obyvatel na Broumovsku. Naši předkové mají po staletí ověřené postupy. Věděli, co je potřebné a co musejí udělat ve vztahu k okolní přírodě. Určitě by neeliminovali škůdce vlka bez vážných důvodů.

Podobná situace je i v jiných státech v Evropě. Jak dokládám výše, škody způsobené vlkem přispívají k vyliďňování venkovských oblastí v Itálii, Francii i Španělsku. Hrozí, že zanikne tradiční pastevní chov zvířat v těchto regionech. Se všemi důsledky pro zaměstnanost, turistický ruch a vzhled krajiny. Zarůstání historických pastvin patří k největším problémům ochrany přírody¹³³.

Současná situace na Broumovsku je taková, že jsou často hlášena setkání lidí s vlkem i za dne, jejich nepřírozeně malá plachost a kontakt na hranici obydlených území. Nedá se do budoucna vyloučit situace, kdy dojde i k fyzickému střetu, např. na procházce s malým psem. Tyto případy jsou dokumentovány v zahraničí.

Ze strany ochranářů tak vehementně vychvalovaný návrat vlka do naší krajiny je spíše ideologicky motivovaná snaha o vytlačení člověka z této oblasti. Při manifestaci Na Mýtě 15. 9. 2017 nám bylo ze strany tzv. vlčích hlídek řečeno, že “*lidé patří do měst a příroda je pro vlky*”¹³⁴. Nevím, co je důležitější. Každodenní práce na tvorbě krajiny, tak jak ji dělali po staletí naši dědové a kterou dělá za těžkých podmínek i dnešní zemědělec, nebo zachycení vlka do fotopasti nadšeným ochráncem vlka z Prahy.

¹³³

https://www.researchgate.net/publication/40368071_Pastva_jako_prostredek_udrzby_trvalych_travnich_porostu_v_chranenych_uzemich_metodik_a_prirucka_pro_ochranu_prirody_a_zemedelskou_praxi

¹³⁴ <https://drive.google.com/drive/mobile/folders/0ByMFrGWcYcRpMmtpMTlhTmlkT28>

Chceme zabránit týrání zvířat

Při pohledu na zadávané a potrhané bahnice a jehňata si musíme položit otázku, jestli pro zastánce vlka ve volné krajině má vlk větší hodnotu než desítky utýraných a zmrzačených domácích zvířat. Zvířata, která útok přežijí, jsou pak v šoku, nechťejí se pást a vznikají následné škody, které lze těžko vyčíslit.

Mezi týrání zvířat se dá zařadit i opatření na jejich ochranu. Před příchodem vlka se ovce volně pásala v uzavřených pastvinách. V letním období, při vysokých teplotách, se přes den schovávají před nepříjemným sluníčkem a pasou se až v noci, kdy je snesitelná teplota. Dnes je musím na noc místo pastvy zahnat do stáje nebo do malé pevné ohrady. Je to proti jejich přirozenosti a přináší to další ztráty na produkci. Dříve se páslo salašnickým způsobem - stádo se přes sezonu páslo s bačou, protože se dojilo, tak se na noc zavřelo a hlídala je skupina psů. Dnes je jiný způsob chovu ovcí, většinou je hlavní zaměření na masnou produkci.

Jak řekl jeden postižený chovatel a znalec lesa: „V dnešní přecivilizované společnosti pro vlka místo není. Nepatří sem. Kde by se uživil? Když ochranáři tvrdí, že si vlci vybírají nemocnou jelení a srnčí zvěř, je to nesmysl. Dělán myslivost řadu let. Nemocná zvěř u nás není, o ni se postarají myslivci. Je pak logické, že se dají do ovcí. A my vlka krmit nechceme,“¹³⁵

V současné době majitelé velkých stád provádějí fyzickou kontrolu v nočních hodinách. Za noc najezdí desítky kilometrů. Je to časově a finančně náročné. Z dlouhodobého hlediska neudržitelné. Lze tedy konstatovat, že za "přemnožení" se považuje stav, kdy se vysoká populační hustota nějakého živého organismu dostává do konfliktu se zájmy člověka¹³⁶.

Stanovisko ochranářů

Jak naši ochránci velkých šelem, sdružení převážně na stránkách Šelmy.cz¹³⁷ pod Hnutím DUHA, tak podobná organizace v Německu¹³⁸ vycházejí převážně z ideologicky zabarvených postojů. Vytvářejí o soužití vlků a lidí falešný obraz, ten mate veřejnost, která nemá s vlky zkušenosti¹³⁹. Ochrana vlka je správná takřka za všech okolností, vlci mají přednost před domácím zvířetem, zvěří v přírodě, před člověkem¹⁴⁰. Ze strany ochranářů přírody, různých neziskovek a nadšenců se tato skutečnost s rozšířením vlka setkala s nadšením.

„Je neuvěřitelná doba. Vrací se k nám vlci. Naučme se s nimi znovu žít, jako to uměli naši předkové“¹⁴¹ vyhlásují. Naši předkové nežili s vlkem, ale celou historii s vlkem bojovali. Tuto možnost dnešní ideologicky zabarvený přístup neumožňuje.

Jestli převedeme tento postoj ochranářů do extrému, tak se můžeme dočkat kampaně za návrat pravých neštovic (Variola vera). Tato nemoc představuje jedno z nejnebezpečnějších onemocnění:

¹³⁵ http://hradec.idnes.cz/vlci-na-broumovsku-zadavili-desitky-ovci-f1g-/hradec-zpravy.aspx?c=A160314_2232226_hradec-zpravy_the

¹³⁶

http://email.tiscali.cz/showAttachment/velke_selmy.pdf?attachHash=ss7xywOJNz80eR12W011Y1F83otRq1oITM1f2xs1CUj2jfkprucxfQjxAGP5r sFXOhGsvc8bahCHNIR%2Baqy5TINQFdgAnMiScYdvTyWV0DcxLGMnJZEo4W2GdNJ/8tDzWZUYgfjVebU2LmLLjiLTWxxPo990sjyRBFV EBY1FPPkZpYAYd0VdLoDcUg

¹³⁷ <http://www.selmy.cz/>

¹³⁸ <http://www.wolf-sachsen.de/en/>

¹³⁹ <http://wolfeducationinternational.com/wann-werden-wolfe-gefahrllich-fur-die-menschen/>

¹⁴⁰ <http://woelfeindeutschland.de/der-wolf-in-deutschland-ideologien-und-fakten/>

¹⁴¹ http://www.rozhlas.cz/hradec/navstivilinas/_zprava/je-neuveritelna-doba-vraci-se-k-nam-vlci-naucme-se-s-nimi-znovu-zit-jako-to-umeli-nasi-predkove--1739161

jen během 20. století neštovice zahubily 300–500 miliónů lidí a ještě v roce 1967 onemocnělo 15 miliónů lidí a 2 milióny jich zemřely. Díky předchozímu soustředěnému programu očkování byly právě neštovice 8. 5. 1980 prohlášeny Světovou zdravotnickou organizací za zcela vymýcené¹⁴². Podle logiky ochranářů parafrázuji jejich postoj (viz. odstavec výše) : **Je neuvěřitelná doba. Vrací se k nám právě neštovice. Naučme se s nimi znovu žít, jako to uměli naši předkové.**

Podle oficiálního stanoviska ochranářů působí vlk jako lesní zdravotní policie. Výrazný podíl hendikepovaných jelenů a mladých divočáků v kořisti vlka¹⁴³ je prý prokazatelný. Proti tomuto názoru oponuje Ing. Jozef HERZ, Ph.D. v časopise Myslivost 12/2017, který říká: „...není pravda, že vlci loví pomalejší a zaostávající jedince, kteří jsou v slabší tělesné kondici“. Podle jeho zjištění na Slovensku v lovecké oblasti Poľana, vlci strhnou ročně 100 až 120 jedinců jelení zvěře, která patří k nejsilnější v celé populaci.

Při současné právní situaci je na jejich straně zákon. Vlci jsou u nás chráněni na základě SMĚRNICE RADY 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, která byla implementovaná do našich právních předpisů. V současnosti je vlk podle vyhlášky 395/1999 sb. u nás kriticky ohroženým druhem.

Je tragikomické, když o prospěšnosti návratu vlků do naší přírody mluví v televizi 8. 2. 2018 nadšeně koordinátorka Vlčích hlídek pro Severní Čechy, která otevřeně řekne, že vlka v přírodě nikdy neviděla¹⁴⁴.

To je i případ ostatních nadšených ochránců vlků. Při prezenci filmu Causa Carnivora 14.8.2017 v Polici jsme se dozvěděli, že aktivistka, která se zabývá ochranou vlků v Německu dvacet let, viděla pravděpodobně vlka dvakrát. To je v příkrém protikladu s naší zkušeností. Já osobně jsem viděl vlka na krátkou vzdálenost od května do září 2017 pětkrát.

Přístup těchto ochránců „neviditelných“ vlků připomíná známý bonmot:

„Yeti je základní součástí ekosystému, ať už existuje nebo neexistuje“.

Bohužel mrtvá zvířata po řádění vlků jsou až moc viditelná.

¹⁴² https://cs.wikipedia.org/wiki/Prav%C3%A9_ne%C5%A1tovice

¹⁴³ <http://www.selmy.cz/vlk/lov-a-potrava-vlka-obecneho/>

¹⁴⁴ <http://sledovanitv.cz/epg/default/2018-02-08>

Stížnost k Evropské komisi: lov vlků na Slovensku, 2011, 2012

Naši zastánci vlků dokonce podali na Slovensko opakovaně „Stížnost k Evropské komisi: lov vlků na Slovensku, 2011“¹⁴⁵. Stížnost českých ochránců vlků z HNUTÍ DUHA k Evropské komisi z roku 2011¹⁴⁶ byla doplněna v roce 2012, ale výsledek byl pro české ochránce vlků stejný. Slovenská populace vlka je vyjmuta z přílohy IV. evropské „Směrnice o stanovištích“ (92/43/EEC), vlk tedy není na seznamu druhů, pro které jsou zakázány „veškeré formy úmyslného odchytu nebo usmrcování jedinců v přírodě“¹⁴⁷. Naštěstí opakovaně neuspěli a vlk je na Slovensku oficiálně v určitých oblastech eliminován¹⁴⁸.

Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb. – usmrcování psů v honitbě

Je paradoxní, že Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb. stanovuje přesná kritéria, kdy a kdo je oprávněn v honitbě usmrcovat toulavé psy a kočky. V případě psů jsou tyto kritéria poměrně přísná.

Citace ze zákona: „*Myslivecká stráž (taktéž myslivecký hospodář) je při své činnosti oprávněna usmrcovat v honitbě toulavé psy, kteří mimo vliv svého vedoucího ve vzdálenosti větší než 200 m od nejbližší nemovitosti sloužící k bydlení pronásledují zvěř; pokud je tato nemovitost umístěna na oploceném pozemku, počítá se vzdálenost od jeho oplocení. Toto oprávnění se nevztahuje na psy ovčáckých a loveckých plemen, na psy slepecké, zdravotnické, záchranářské a služební. Myslivecká stráž či myslivecký hospodář jsou dále oprávněni usmrcovat kočky potulující se v honitbě ve vzdálenosti větší než 200 m od nejbližší nemovitosti sloužící k bydlení; pokud je tato nemovitost umístěna na oploceném pozemku, počítá se vzdálenost od jeho oplocení“*

Nevím, proč je pro přírodu nějaký podvraták, který uteče do lesa nebezpečnější, než smečka drzých vlků. Psa klidně zastřelí, ale vlka chrání. Je to nelogické.

O tom, kam až může dojít neřešení situace, můžeme vidět na příkladu z Ruska. Mimořádný stav vyhlásili v ruském Jakutsku kvůli přemnoženým vlkům. Za kůže zabitých šelem dostanou nejúspěšnější lovci až sto tisíc rublů (64 000 Kč)¹⁴⁹.

Jak uvažují fanatičtí ochránci vlků, může hodně vypovědět sledování diskusí pod jejich články. Například:

...a ještě Švédsko. Nevím, proč to dělají. Já bych napsala zákon : Dokud stejná vlčí smečka nezabije pět lidí, nesmí být povolen odstřel.

Já se řídím tímto - moje motto, vymyslela jsem si ho: Lidí je na světě pomalu 7 miliard. Vlků je jen, já nevím, 5 000? Opravte mě, pls. Tak, když někoho zabijou v New Yorku, díky novinám to v Praze

¹⁴⁵ <http://www.selmy.cz/ohrozeni/lov-selem-na-slovensku/stiznost-lov-vlku-evropska-komise/stiznost-k-evropske-komisi-lov-vlku-na-slovensku-2011/>

¹⁴⁶ <http://www.selmy.cz/ohrozeni/lov-selem-na-slovensku/stiznost-lov-vlku-evropska-komise/stiznost-k-evropske-komisi-lov-vlku-na-slovensku-2011/>

¹⁴⁷ <http://www.selmy.cz/ohrozeni/lov-selem-na-slovensku/stiznost-lov-vlku-evropska-komise/doplneni-stiznosti-evropske-komisi-v-r-2012-lov-vlka-na-slovensku/>

¹⁴⁸ Kvóta lovu vlka dravého 2016/2017

<http://www.polovnickakomora.sk/spk/spk-aktualne/spravy-a-informacie/845-kvota-lovu-vlka-draveho-2016-2017.html>

¹⁴⁹ <https://www.novinky.cz/zahranicni/svet/289569-v-jakutsku-radi-smecky-vlku-na-lovce-ceka-stotisticova-odmena.html>

víš za 2-5 dnů. Když zastřelí 5 vlků, dozvíš se to maximálně na anglické stránce novin, které to zveřejní (jestli to vůbec zveřejní). Stejně je to i s jinými zvířaty¹⁵⁰.

Na druhou stranu jsou příspěvky do diskuse i realistické¹⁵¹:

Jaroslav Havran

Vlk do naší přeurbanizované krajiny samozřejmě nepatří. Vlky sem vozí zelení fanatici z Ukrajiny. Nebo si snad někdo myslí, že se vlčí smečky objevily v ČR během dvou let na pěti místech samy od sebe? Logicky dochází k silné interakci mezi vlkem a člověkem, jak se můžeme dočíst z médií. Vlci už dokázali zelené řůpase dokonale zesměšnit, když se nechovali podle brožurek a například v Abrtamech vybili padesátičlenné stádo ovcí jen tak pro radost. Ve Zdoňově se zase vlk procházel vesnicí v pravé poledne. Pohádky o blahodárném vlivu vlka na ekosystém jsou hlouposti. To platí pro neurbanizované ekosystémy o velkých rozlohách. Z českého lesa, z kterého si vlk udělá svůj rajón se stane mrtvá zóna, všechno uteče pryč. Vlčí lokality se překrývají s rekreačními oblastmi, kde např. dětské tábory leží přímo v oblasti největší aktivity vlků. Je jen otázkou času, než se stane tragédie.

To se mi líbí · Odpovědět · 1 · 12. červen 2017 14:04

Následovaly nenávistné komentáře zastánců vlka.

V minulých dnech se v médiích psalo o případu, kdy někdo vypustil z obory v Bavorském lese ohrazené vysokým plotem u obce Lindberg, která leží asi 15 kilometrů od Železné Rudy, šest vlků¹⁵². Podle bavorské policie vlky někdo do volné přírody vypustil úmyslně. Zámek z výběhu někdo odstranil, našel se nepoškozený nedaleko brány, uvedli v pondělí policisté. Zda měl pachatel klíč, nebo otevřel zámek pomocí šperháku, ale zatím není jasné.¹⁵³ Podle posledních informací z Německého tisku zvířata úmyslně vypustil fanatický milovník vlků.

Takových obor, kde se chovají vlci je podle zmínek v mediích několik. Zajímalo by mě, co dělají s narozeným vlčetem. Může to také být zdroj dalšího rozšiřování vlků v nových teritoriích, jako například na Broumovsku. Jak máme důvěřovat jejich argumentům, když jsou schopni takových postupů?

Přístup zastánců vlků v naší přírodě a jejich požadavky na chovatele hospodářských zvířat okomentoval jeden z postižených chovatelů takto:

„Je to jako kdybych zaměstnal sadistického pedofila jako ředitele školy a rodičům řekl, že si mají děti hlídat“.

Nikdo také nevyčíslil celkové náklady, které jsou s vlkem spojené. Od financí pro různé neziskovky, které se v tomto angažují, přes náklady na vyplácení náhrad na způsobené škody, až po náklady na opatření proti vlkům. Dá se očekávat, že podle zkušeností z jiných Evropských států, budou tyto částky násobně stoupat i u nás, jestli se včas nezmění oficiální přístup.

Hnutí DUHA Olomouc se snaží chovatelům doporučit pasivní možnosti ochrany proti vlkům. Mediálně nejznámější je pan Miroslav Kutal, který pravidelně prezentuje názory HNUTÍ DUHA

¹⁵⁰ <http://www.vlci.info/diskuze/odstrel-vlku-v-norsku/>

¹⁵¹ <http://epochaplus.cz/vlk-je-zpet-mame-se-bat/>

¹⁵² V Bavorsku hledají vlky, kteří utekli z obory u českých hranic

<https://globe24.cz/svet/41264-v-bavorsku-hledaji-vlky-kteri-utekli-z-obory-u-ceskych-hranic>

¹⁵³ https://budejovice.idnes.cz/vlci-sumava-utekli-bavorsko-zelezna-ruda-ludwigsthal-zastrelili-pyx-/budejovice-zpravy.aspx?c=A171010_163145_budejovice-zpravy_jan

ve sdělovacích prostředcích. I on připouští, že žádné navrhované opatření nemůže zvířata zabezpečit¹⁵⁴ stoprocentně.

Na konci ledna zorganizovalo Hnutí DUHA Olomouc exkurzi u chovatele ovcí Petera Hataly, který jako jeden z mála slovenských chovatelů k ochraně svého stáda aktivně využívá pastevecké psy. Několikasetletá tradice využívání pasteveckých psů k ochraně stád postupně zanikla po druhé světové válce. V souvislosti s návratem vlků do naší krajiny je proto nutné tuto účinnou metodu znovu oživit. Pastviny u obce Brusno v oblasti Horehroní jsou nejen oblastí stálého výskytu velkých šelem, ale také oblíbenou turistickou lokalitou. Při pastvě stovek ovcí, k jejichž ochraně majitel využívá pastevecké psy několika plemen (kangal, pyrenejský horský pes, podhalaňský ovčák, čuvač, kavkazský pastevecký pes), musí tedy Peter Hatala brát na vědomí nejen situaci, kdy na ovce zaútočí vlčí smečka, ale také riziko konfliktu mezi pasteveckými psy a procházejícími turisty¹⁵⁵. Výcvikem Peter Hatala snižuje nevoli svých pasteveckých psů vůči náhodným kolemjdoucím.

Hnutí DUHA také provozuje na svých stránkách **Poradnu pro chovatele**¹⁵⁶

„Chovatelům ovcí a dalších hospodářských zvířat rádi poradíme, jak stáda účinně zabezpečit před možným útokem velkých šelem. V případě potřeby můžeme také chovatelům, kteří působí v oblasti CHKO Beskydy a okolí a jejichž stáda jsou aktuálně ohrožena velkými šelmami, bezplatně zapůjčit síťový elektrický ohradník s příslušenstvím“.

Rozsah poradenství:

- bezplatně poradíme, jak účinně zabezpečit hospodářská zvířata před útoky velkých šelem
- v případě akutního ohrožení stád, můžeme na dobu určitou bezplatně zapůjčit síťový elektrický ohradník
- bezplatně poradíme, jak získat dotaci na preventivní opatření proti útoku šelem

Prevence napadení stád¹⁵⁷ dle názorů Hnutí DUHA spočívá v těchto opatřeních: Prvním předpokladem úspěšné ochrany stád proti predátorům je pravidelný dozor a zavírání zvířat na noc do pevných chlévů. K dalším, velmi efektivním opatřením patří trvalá přítomnost pasteveckých psů u stáda. Dobře vycvičený pastevecký pes ovcím neublíží a ohradou vymezené pastviny, jež jsou jeho teritoriem, pečlivě střeží. Vše o pasteveckých psech, jejich plemenech, chování a výcviku naleznete v publikaci *Pastevečtí psi: praktická příručka pro chovatele ovcí a koz*. Velmi účinně mohou šelmám zabránit v napadení dobytka také správně postavené síťové elektrické ohradníky. Ty lze využít také pro ochranu včelích úlů nebo kontejnerů s odpadem proti

¹⁵⁴ <http://sledovani.tv.cz/epg/default/2018-02-08>

¹⁵⁵ <http://www.selmy.cz/clanky/jak-ucinne-zabezpecit-stada-ovci-pred-utoky-vlku-vse-zacina-spravnou-vychovou-pasteveckeho-psa/>

¹⁵⁶ <http://www.selmy.cz/hospodarska-zvirata/poradna-pro-chovatele/>

¹⁵⁷ <http://www.selmy.cz/hospodarska-zvirata/prevence-napadeni-stad/>

medvědům. O možnosti bezplatného zapůjčení síťového elektrického ohradníku s příslušenstvím (především pro chovatele z Beskyd a okolí) se můžete informovat v naší poradně pro chovatele. Další osvědčenou metodou ochrany stád proti útokům vlků jsou fladry neboli zradidla. Jde o tenké ale pevné šňůry, na nichž jsou ve vzdálenosti 40 cm připevněny větší pruhy červené látky. Vlci se přes tyto šňůry z neznámých důvodů dlouho neodvažují proniknout. Podrobněji je tato metoda popsána ve výše uvedené publikaci o pasteveckých psech.

Farmáři si mohli vloni do 15. září zažádat o příspěvek na vybudování ochrany svých stád v rámci Operačního programu životní prostředí¹⁵⁸. Až na výjimky ale možnost nevyužili. *"Je v něm přímo kapitola předcházení škodám, která se týká i vlka. Jsou v ní peníze na elektrické a síťové ohradníky i na psy. Další předem plánovaný termín je zatím až od února 2018. Nyní ale jednáme s řídicím orgánem o další možnosti přijímání žádostí jen od zemědělců už od listopadu,"* uvedl Martin Strnad ze státní Agentury ochrany přírody a krajiny¹⁵⁹.

Pomoc nabízí i lidé ze správy Chráněné krajinné oblasti Broumovsko. *"Snažíme se spolu s farmáři debatovat dál. Jsou tu i chovatelé, kteří měli škody, ale hledají spolu s námi správný recept. Chápeme, že situace každého zemědělce je trochu jiná. Jsme schopní případ od případu posoudit, doporučit řešení a pomoci i s žádostmi o dotace,"* uvedl zoolog CHKO Broumovsko Petr Kafka.

Výše sumy, kterou mohou farmáři získat, však není nijak oslnivá. *"Příspěvek je zatím jen do výše 15 tisíc euro na tři roky. Jednáme však s Evropskou komisí o možnosti limit zvýšit,"* dodal Strnad.

Ochranáři na stránkách šelmy.cz jeden den v článku Farmáři v Krušných horách respektují velké šelmy říkají: *„Zatím jsme se v Krušných horách nesetkali s žádným „vlčím“ odpůrcem.“*¹⁶⁰

Tři dny nato uvádí o situaci v Krušných horách: *„Jelikož jsou velké šelmy stále řadou myslivců vnímány velmi negativně, zaměřují se Vlčí hlídky na monitoring mysliveckých zařízení a nedalekých příkrmovacích stanovišť, u kterých existuje zvýšené riziko pytláctví. V případě nálezu nezákonné masité újedi (typicky zbytky domácích zvířat, lesních kopytníků, zbytky ryb apod.) místo zdokumentují a sjednávají nápravu s uživatelem honitby.“*¹⁶¹

Případ šakala obecného

Obrázek o tom, že ochranáři nemají stejný metr, může udělat i případ šakala obecného. Tento nepůvodní druh je ochranáři nadšeně vítán.¹⁶² Oficiálně je označen jako neinvazní druh. Šakal je potravním konkurentem naší původní lišky¹⁶³. Šakal ve svém teritoriu nejprve zlikviduje všechny své konkurenty, jako lišky a kuny¹⁶⁴. Hlavním predátorem šakala obecného je vlk. Přítomnost vlčí smečky vede často k odchodu nebo vyhubení šakalí rodiny. Předpokládá se, že na evropském kontinentu dříve šakali nežili vůbec. Právě nepřítomnost vlka by mohla v blízké budoucnosti

¹⁵⁸ http://mzp.cz/cz/naklady_obvyklych_opatreni_mzp

¹⁵⁹ <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/vlci-mu-zabili-dve-tretiny-ovciho-stada-sbiral-jsem-je-mrtve/r-8a1e7afca2a411e7895f002590604f2e/>

¹⁶⁰ <http://www.selmy.cz/clanky/souziti-farmaru-a-vlku-v-krusnych-horach/>

¹⁶¹ <http://www.selmy.cz/clanky/opakovane-podavani-masitych-navnad-v-lokalitach-vyskytu-vlku-prosetruje-statni-veterinari-sprava/>

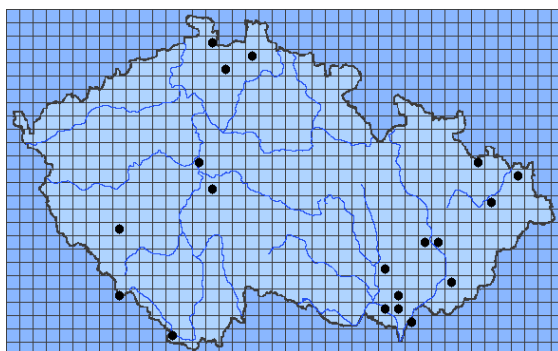
¹⁶² Fotopast poprvé zachytila kojící fenu šakala. Je to první důkaz, že se šelmy rozmnožují i v Česku

<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/fotopast-poprve-zachytila-kojici-fenu-sakala-selmy-v-cesku-n/r-0bf721586ada11e7b56e002590604f2e/>

¹⁶³ https://relax.lidovky.cz/na-severni-morave-se-poprve-objevil-sakal-zastrelil-ho-myslivec-p8f-/zajimavosti.aspx?c=A140709_174741_in-zajimavosti_ml

¹⁶⁴ https://www.lidovky.cz/sakali-v-cesku-psovitou-selmu-zachytil-fotograf-kousek-od-prahy-pxc-/zpravy-domov.aspx?c=A160605_142444_in_domov_ele#utm_source=rss&utm_medium=feed&utm_campaign=ln_domov&utm_content=main

rozšíření šakala do jižní až střední Evropy usnadnit¹⁶⁵. Kam to dospěje? Možná pomůže vlk eliminovat rozšíření šakala¹⁶⁶ ☺.

Stálý výskyt šakala obecného na území České republiky¹⁶⁷.

Šíří se velmi rychle. Mají poměrně velký počet mlád'at, můžou jich mít až devět," řekl zoolog. Jakubec uvedl, že podle literatury je šíření šakalů opravdu velmi rychlé, například v Maďarsku jich v roce 1997 ulovili 11 a v roce 2008 už 452¹⁶⁸¹⁶⁹.

Nemám nic proti šakalovi. Mám laický dojem, že v dnešní přírodě je stále méně drobné zvěře. Ještě před patnácti, dvaceti, jsem při procházce po poli mohl vidět desítky zajíců, bažantů, koroptve a křepelky. Dnes je to vzácnost. Máme zde CHKO, které ovlivňuje systém hospodaření na jednotlivých pozemcích. Za posledních 25 let se na velké části polí omezilo hnojení průmyslovým hnojivem, velká část pozemků je zatrávněná a hospodaří se na nich v ekologickém režimu. Přesto dochází k viditelnému ústupu této drobné zvěře. Nepříznivý vývoj vnímám například ve vymizení motýlů. Podle mě na to má vliv přemnožení dravců a například straky obecné, kteří společně decimují hnízda a mlád'ata. Ale to je jiná otázka.

¹⁶⁵ https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0akal_obecn%C3%BD

¹⁶⁶ Tajemní šakali v Česku. Psovitou šelmu zachytil fotograf poprvé na kraji https://www.lidovky.cz/sakali-v-cesku-psovitou-selmu-zachytil-fotograf-kousek-od-prahy-pxc-zpravy-domov.aspx?c=A160605_142444_ln_domov_ele

¹⁶⁷ <https://www.biolib.cz/cz/taxonmap/id165/>

¹⁶⁸ https://relax.lidovky.cz/na-severni-morave-se-poprve-objevil-sakal-zastrelil-ho-myslivec-p8f-zajimavosti.aspx?c=A140709_174741_ln-zajimavosti_ml

¹⁶⁹ https://www.lidovky.cz/sakali-v-cesku-psovitou-selmu-zachytil-fotograf-kousek-od-prahy-pxc-zpravy-domov.aspx?c=A160605_142444_ln_domov_ele#utm_source=rss&utm_medium=feed&utm_campaign=ln_domov&utm_content=main

Situace na Broumovsku

V následujících stránkách nebudu podrobně dokládat všechny škody a problémy, které návrat vlků na Broumovsko představuje.

Po imigraci vlků dochází od roku 2015 k závažným škodám způsobených vlky na Broumovsku. Z oficiálního materiálu CHKO Broumovsko jsou k dispozici tato čísla:

XII/2015 – VII/2017

Prokázané

Ovce – 136

Tele – 6

Koza – 1

Pravděpodobné

Ovce - 14

Tele – 2

Koza - 5

Slepice - 2

+ nehlášené škody

Zdroj: Správa CHKO Broumovsko

Podle oficiálního stanoviska odborníků z Hnutí DUHA se na Broumovsku pohybuje maximálně pět vlků:

I samotní ochranáři si nejsou jistí samovolným rozšířením vlků¹⁷⁰.

¹⁷⁰ Pozorovatele často překvapila menší plachost zvířete a tak vznikla domněnka, že vlk mohl utéct chovatelům. Tuto variantu nelze zcela vyloučit. <http://broumovsko.ochranaprirody.cz/sprava-informuje/tiskove-zpravy/vlka-na-broumovsku-zachytila-fotopast/>

Zdroj: ČT24, 8. 2. 2018

To znamená, že podle těchto oficiálních údajů ochránců vlků **připadá na jednoho vlka** za toto krátké období **33,2 ks mrtvých domácích zvířat!** A to jsou pouze nahlášené škody v rámci CHKO, bez oblasti Trutnovska, které pod CHKO nepatří a kde se podle ochránců pohybuje ta samá smečka. **Reálné číslo se bude pohybovat kolem 50 ks kadáveru na jednoho vlka.** K tomu se musí přidat ještě utrpení a stres zvířat spojených s takovým způsobem umíráním a těch, co takový útok přežijí. Také podle Petra Kafky ze Správy CHKO Broumovsko je nejpravděpodobnější, že vlci na Trutnovsku jsou z broumovské smečky. „*Nic zatím nenasvědčuje tomu, že bychom tady měli dvě smečky, vzdálenost není tak velká. Vlci obývají teritorium o rozloze několika set kilometrů čtverečních. Proto je velmi pravděpodobné, že je to stále teritorium broumovské smečky*“¹⁷¹.

Pro ilustraci současného stavu uvádím jen několik titulků z médií, které popisují současnou situaci. Za každým článkem jsou mrtvá domácí zvířata a naštvání chovatelé.

Vlci na Broumovsku útočí na telata. Místní je přitom vidají i ve dne a nedaleko svých domů¹⁷²

Vlka krmit nechceme, zlobí se farmáři na Broumovsku. Přišli o desítky ovcí¹⁷³

Vlci u Trutnova zadávali ovce. Mohou se objevit i jinde, varují farmáři¹⁷⁴

Vlčí smečka žijící na Broumovsku opět zaútočila na hospodářská zvířata¹⁷⁵

¹⁷¹ : https://hradec.idnes.cz/zadavene-ovce-vlcice-vlci-trutnovsko-dwt-/hradec-zpravy.aspx?c=A180110_131102_hradec-zpravy_the

¹⁷² http://www.rozhlas.cz/hradec/zpravy/_zprava/vlci-na-broumovsku-utoci-na-telata-mistni-je-pritom-vidaji-i-ve-dne-a-nedaleko-svych-domu--1613651

¹⁷³ : http://hradec.idnes.cz/vlci-na-broumovsku-zadavili-desitky-ovci-flg-/hradec-zpravy.aspx?c=A160314_2232226_hradec-zpravy_the

¹⁷⁴ https://hradec.idnes.cz/zadavene-ovce-vlcice-vlci-trutnovsko-dwt-/hradec-zpravy.aspx?c=A180110_131102_hradec-zpravy_the

¹⁷⁵ http://www.rozhlas.cz/hradec/zpravy/_zprava/1737648

Jak na vlky? Teorie si s praxí moc nenotuje¹⁷⁶ Vlci sem chodí jak do špajzu, zlobí se chovatel z Broumova. Přišel už o 40 ovcí¹⁷⁷

Vlci se na Broumovsku zabydleli. V kraji usmrtili už asi 80 zvířat¹⁷⁸

Vlci na Broumovsku roztrhali desítky ovcí. Chodí sem jako do špajzu, zuří chovatele¹⁷⁹

Hladoví vlci opět útočí. Pro ovce přišli až do vsi¹⁸⁰

Vlčí smečka na Broumovsku se rozrostla, další farmáři dostanou odškodné¹⁸¹

Farmáři na Broumovsku láteří nad vlčí smečkou, prý jim likviduje stáda¹⁸²

Jako v hororu: Stádo ovcí na severu Čech decimují krkavci a vlci!¹⁸³

Vlci mu zabili dvě třetiny stáda. S ovce končím, sbíral jsem je mrtvé i na Štědrý den, říká farmář.¹⁸⁴

Vlci budí emoce: Chovatelé ovcí vytáhli do boje!¹⁸⁵

Rozčilení farmáři narušili seminář Vlčích hlídek. Žádají regulaci populace vlků na Broumovsku¹⁸⁶

¹⁷⁶ http://nachodsky.denik.cz/zpravy_region/jak-na-vlky-teorie-si-s-praxi-moc-nenotuje-20170620.html

¹⁷⁷ https://www.irozhlaz.cz/veda-technologie_priroda/vlci-sem-chodi-jak-do-spajzu-zlobi-se-chovatel-z-broumova-prisel-uz-o-40-ovci_201602290737_mkaspar

¹⁷⁸ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/1866365-vlci-se-na-broumovsku-zabydleli-v-kraji-usmrtili-uz-asi-80-zvirat>

¹⁷⁹ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/1711594-vlci-na-broumovsku-roztrhali-desitky-ovci-chodi-sem-jako-do-spajzu-zuri-chovatele>

¹⁸⁰ https://nachodsky.denik.cz/zpravy_region/hladovi-vlci-opet-utoci-pro-ovce-prisli-az-do-vsi-20170504.html

¹⁸¹ https://hradec.idnes.cz/vlci-broumovsko-mladata-ovce-kozy-farmari-fit-/hradec-zpravy.aspx?c=A171109_083924_hradec-zpravy_pos

¹⁸² <https://m.novinky.cz/articleDetails?aId=450924&sznu=oShlhGhIrsKPZwv&ref=/articleDetails>

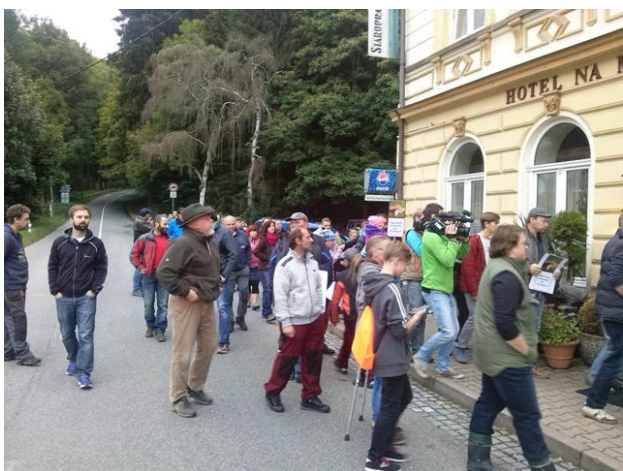
¹⁸³ <http://tn.nova.cz/clanek/zpravy/domaci/jako-v-hororu-stado-ovci-na-severu-cech-decimuji-krkavci-a-vlci.html>

¹⁸⁴ <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/vlci-mu-zabili-dve-tretiny-ovciho-stada-sbiral-jsem-je-mrtve/r-8a1e7afca2a411e7895f002590604f2e/>

¹⁸⁵ https://nachodsky.denik.cz/zpravy_region/vlci-budi-emoce-chovatele-ovci-vytahli-do-boje-20170917.html

V červnu roku 2017 napadl vlk jehňata přímo ve stodole ve vesnici u nás ve Verněřovicích. Noc nato viděl majitel na stejném místě smečku 5 vlků.

Vzhledem k narůstajícím škodám a aroganci některých ochranářů a zastánců vlků zorganizoval pan Šefc 15. 9. 2017 **Manifestaci proti rozšiřování vlků v CHKO Broumovsko** u příležitosti školení tzv. vlčích hlídek. Na tuto manifestaci přišlo přes sto našťvaných protestujících¹⁸⁷¹⁸⁸¹⁸⁹¹⁹⁰.

¹⁸⁶ <https://hradec.rozhlas.cz/rozcileni-farmari-narusili-seminar-vcich-hlidek-zadaji-regulaci-populace-vlku-6117657>

¹⁸⁷ http://nachodsky.denik.cz/zpravy_region/vlci-budi-emoce-chovatele-ovci-vytahli-do-boje-20170917.htm

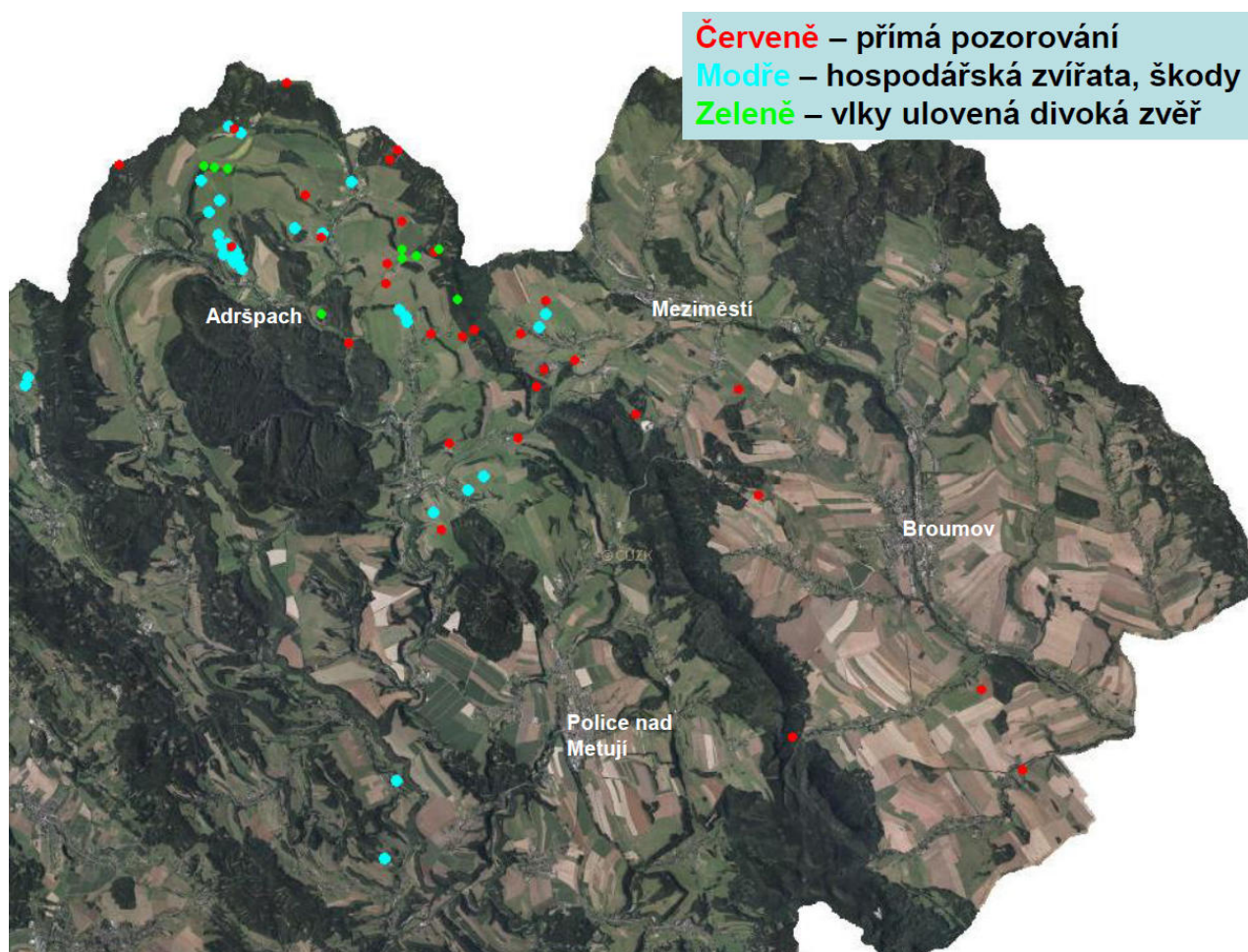
¹⁸⁸ <http://vctv.cz/archiv/video/vychodoceske-zpravy-18-09-2017-18-00>

¹⁸⁹ http://www.rozhlas.cz/hradec/zpravy/_zprava/rozcileni-farmari-narusili-seminar-vcich-hlidek-zadaji-regulaci-populace-vlku-na-broumovsku--1755459

¹⁹⁰ <http://tn.nova.cz/clanek/hadka-o-vlky-chovatele-ovci-se-pustili-do-ochrancu-prirody-video.html>

V televizi, rozhlase a v novinách vzbudila tato akce velký ohlas a až neočekávanou podporu veřejnosti. Trochu zaskočená reakce Hnutí DUHA¹⁹¹ mluví o tom, že Hnutí DUHA vítá slušnou a otevřenou debatu o vlčích. Jak chtějí slušně a otevřeně debatovat, když jejich postoj je založený na ideologických principech a ne na faktech?

Podle oficiálních údajů Správy CHKO Broumovsko je od prosince 2015 do července 2017 nahlášeno 150 mrtvých ovcí, 8 telat a 6 koz – viz mapa škod.

Zdroj: Správa CHKO Broumovsko

Od té doby se škody rozrostly a zasahují větší území.

K tomu se musí připočítat nehlášené případy. Násobky těchto počtů jsou zvířata poraněná, stresovaná s následným potratem nebo odmítnutým mládětem.

Novější údaje zveřejnil pracovník CHKO 9.11.2017: „Loni bylo na Broumovsku nahlášeno 89 zraněných a usmrčených ovcí, 6 koz a 8 telat. Zpětně jsme dostali informace také o dalších 48 ovcích, které se nepodařilo dohledat. Nelze tedy potvrdit, zda je skutečně zabili vlci. Letos bylo zatím hlášeno 92 ovcí, 3 telata a jalovice. Ačkoliv se nejedná o zcela přesná data, protože některé případy nejsou údajně hlášené, z meziročního porovnání je zjevné, že škody nestoupají,“ shrnul ochranář Kafka.

„Škody způsobené velkými šelmami operativně řešíme. Naši pracovníci je přímo na místě posuzují, aby měl majitel nárok na náhradu. S chovateli průběžně jednáme, vysvětlujeme jim, jak stáda zabezpečit,“ dodal.

¹⁹¹ <http://www.selmy.cz/clanky/hnuti-duha-vita-slusnou-a-otevrenou-debatu-o-vcich/>

Kraj, který chovatelům vyplácí peníze za škody způsobené vlkem (a také vydrou), za tuto újmu v listopadu odškodní další tři chovatele z Královéhradeckého kraje. Za usmrčené ovce a ryby si rozdělí 150 tisíc korun. Letos kraj vyhověl devíti žádostem a na konta chovatelů odešlo 261 tisíc korun. Úřad nyní eviduje dalších 13 žádostí o náhradu v celkové výši 210 tisíc korun. Ty zatím čekají na vyřízení¹⁹².

Podle postoje ochranářů je hlavní viník chovatel, který se nenaučil s vlkem žít. Podle ohlasů z Evropy na západ od nás, kterou nám pořád dávají za příklad, se prostě s vlkem žít bezkonfliktně nedá.

Cítíme se podvedeni státem. Jsme ponecháni napospas řádění šelmy na našich pozemcích. Stát nám zamezuje možnost se účinně bránit.

Otázka je účelnost vynaložených peněz, které ochranářské organizace a neziskovky vynakládají v souvislosti s ochranou velkých šelem. Na stránkách Šelmy.cz můžeme číst výzvu k udávání pytláků s vyplacenou odměnou 100 000 Kč¹⁹³. Polemizovat se dá i o dotacích na ohradníky apod., které se ukazují jako neúčinné. Další je problém financování tzv. vlčích hlídek, nákupu fotopastí apod..

¹⁹² https://hradec.idnes.cz/vlci-broumovsko-mladata-ovce-kozy-farmari-fit-/hradec-zpravy.aspx?c=A171109_083924_hradec-zpravy_pos

¹⁹³ Odměna za dopadení pytláka velkých šelem
<http://www.selmy.cz/odmena/>

Přístup k vlkům v rámci států EU, Norska a Švýcarska

Osobně jsem oslovil zastupitelské úřady Německa, Polska, Itálie, Slovenska a Norska (Norské království nereagovalo). Slovensko loví vlka s povolením státu, jinde jsou možné výjimky z absolutní ochrany. Vlci se mohou za určitých podmínek eliminovat ve Francii, Švýcarsku, Polsku, Švédsku, Finsku, Norsku a dokonce už i v Německu, v Sasku.

Stanovisko Slovenské vlády je jasné. Povoluje odlov až třetiny předpokládané populace vlků v daných regionech¹⁹⁴. Přes tento lov je populace vlka na Slovensku přibližně na stejné úrovni:

Kvóta lovu vlka dravého 2016/2017, 29. 10. 2016, 11:16, SPK

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) ako ústredný orgán štátnej správy poľovníctva, vychádzajúc z Programu starostlivosti o vlka dravého (Canis lupus) na Slovensku, zohľadňujúc Smernicu Rady č. 92/43/EHS z 21.mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, podľa § 72 písm. m) zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poľovníctve“)

určuje

ročnú kvótu lovu vlka dravého v poľovníckej sezóne 2016/2017 pre územie Slovenskej republiky v celkovom počte 70 jedincov, z toho pre

<i>Banskobystrický kraj</i>	<i>18 jedincov</i>
<i>Žilinský kraj</i>	<i>18 jedincov</i>
<i>Prešovský kraj</i>	<i>25 jedincov</i>
<i>Košický kraj</i>	<i>8 jedincov</i>
<i>Trenčiansky kraj</i>	<i>1 jedinec</i>

Tento Slovenský postup je stále platný i přes stížnost českých ochránců vlků z HNUTÍ DUHA k Evropské komisi z roku 2011.¹⁹⁵ Tato stížnost byla doplněna v roce 2012, ale výsledek byl pro české ochránce vlků stejný. **Slovenská populace vlka je vyjmuta z přílohy IV. evropské**

¹⁹⁴ <http://www.polovnickakomora.sk/spk/spk-aktualne/spravy-a-informacie/845-kvota-lovu-vlka-draveho-2016-2017.html>

¹⁹⁵ <http://www.selmy.cz/ohrozeni/lov-selem-na-slovensku/stiznost-lov-vlku-evropska-komise/stiznost-k-evropske-komisi-lov-vlku-na-slovensku-2011/>

„Směrnice o stanovištích“ (92/43/EEC), vlk tedy není na seznamu druhů, pro které jsou zakázány „veškeré formy úmyslného odchytu nebo usmrcování jedinců v přírodě“¹⁹⁶

Slovenský stát si dokáže prosadit výjimku a chrání své zemědělce. Pod tlakem musel přijmout určitá omezení, která vylučují některá území z možnosti lovu. Ustojí také tlak různých neziskovek.

Rád bych se zasadil o přijetí podobného postupu u nás.

I v Polsku, kde se může vlk částečně eliminovat za mimořádných podmínek, požadují starostové a sedláci větší odlov vlků¹⁹⁷:

Podle zákona ze dne 16. dubna 2004 o ochraně přírody a výše uvedeného nařízení je zakázáno zabíjet vlky, s výjimkou zvláštního případu odstřelu jednotlivců specializovaných k útoku na hospodářská zvířata, kdy tato povolení vydá ministr životního prostředí. Na základě čl. 56. odst. 1, 4 a 5 zákona o ochraně přírody, může ministr zodpovědný za životní prostředí povolit na odchyt nebo odstřel vlků (jen v případě nedostatku alternativních řešení, a pokud to neohrozí populaci), pokud to vyplývá z nutnosti omezení vážných škod na zemědělské ekonomice.

Norsko z 68 vlků, kteří se nyní volně pohybují norskou divočinou, vydá povolení na ulovení 47 z nich¹⁹⁸. Počet vlků je v Norsku podobný stavu vlčí populace v ČR. Švédsko se snaží prosadit odstřel vlků. Mají částečný úspěch, ale narážejí na ideologicky podložené stanovisko z Bruselu. Ve Švédsku v roce 2017 bylo odstřeleno 24 vlků¹⁹⁹. Evropská komise vyčítá Stockholmu nejen skutečnost, že vůbec povolil odstřel tohoto chráněného tvora, ale také to, že většina skandinávských vlků připadá právě na Švédsko. Evropská komise dále varuje, že **švédští vlci** jsou vzájemně silně prokřížení, protože **jsou potomky dvou nebo tří jedinců**, kteří přišli do země někdy kolem roku 1980. **Evropská komise by proto v zájmu ochrany tohoto druhu mnohem raději místo odstřelu viděla, aby se švédské úřady staraly o přisun zdravých jedinců například z východní Evropy, kteří by přinesli do švédských smeček čerstvou krev**²⁰⁰. To už hraničí s ideologickou zaslepeností nejvyššího stupně.

Finský ministr zemědělství a lesnictví Juha Korkeaoja předložil v prosinci plán na snížení počtu vlků ve Finsku. Plán se ale nelíbí Evropské komisi²⁰¹. Finsko chce, aby se vlci pohybovali v neobydlených oblastech. V případě, že se přiblíží k obydleným místům, chtějí flexibilitu a možnost tato zvířata zabít.

Ve Francii požadují farmáři větší odstřel vlků²⁰². Ačkoliv počet útoků roste, hranice, jež povoluje usmrcení maximálně 40 vlků napříč celou zemí, zůstává neměnná. Jedná se o takzvaný „plán vlka“, který se francouzská vláda a nový ministr životního prostředí Nicolas Hulot rozhodli ponechat v platnosti až do července roku 2018. Farmáři stanovenou hranici odmítají a požadují po vládě právo střílet na vlky vždy, když zpozorují, že je jejich stádo v ohrožení²⁰³. Stejně jako v Itálii

¹⁹⁶ <http://www.selmy.cz/ohrozeni/lov-selem-na-slovensku/stiznost-lov-vlku-evropska-komise/doplneni-stiznosti-evropske-komisi-v-r-2012-lov-vlka-na-slovensku/>

¹⁹⁷ <http://www.nowiny24.pl/wiadomosci/podkarpacie/art/6157743,w-gminie-bircza-wilk-atakuje-w-bialy-dzien-nie-boi-sie-ludzi,id,t.html>

¹⁹⁸ <http://tn.nova.cz/clanek/norsko-planuje-vybit-dve-tretiny-vlku-vlada-sklizi-tvrdou-kritiku.html>

¹⁹⁹ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/2350267-ve-svedsku-zacal-odstrel-vlku-ochranci-prirody-neuspeli-u-soudu>

²⁰⁰ <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/brusel-hrozi-svedsku-zalobou-kvuli-lovu-vlku/r~i:article:688428/?redirected=1518720574>

²⁰¹ <http://euractiv.cz/clanky/aktualne-v-eu/vlci-pedmtm-sporu-mezi-finskem-a-komis/>

²⁰² <http://www.auvergne-rhone-alpes.developpement-durable.gouv.fr/publication-du-plan-national-d-actions-2018-2023-a12883.html>

²⁰³ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/centrum-lyonu-ucpaly-ovce-farmari-protostovali-proti-zakonum-chronicim-vlky-38312>

a Španělsku. Podle vyjádření v ČT 8. 2. 2018 povolují odstřel vlků i v sousedním Sasku, protože se přemnožili²⁰⁴.

Jen u nás čekáme, až se situace zhorší. Očekávaný trend dokládá situace ve státech, které mají tento problém o pár let dříve.

Vlci jsou u nás chráněni na základě SMĚRNICE RADY 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. V současnosti je vlk podle vyhlášky 395/1999 sb. u nás kriticky ohroženým druhem.

Článek 16 SMĚRNICE RADY 92/43/EHS umožňuje částečnou výjimku:

1. Neexistuje-li žádné jiné uspokojivé řešení a za podmínky, že populace příslušného druhu přetrvávají navzdory udělené odchylce ve svém přirozeném areálu rozšíření bez negativního ovlivnění v dobrém stavu z hlediska jejich ochrany, mohou se členské státy odchýlit od ustanovení článků 12, 13, 14 a čl. 15 písm. a) a b):

a) v zájmu ochrany volně žijících živočichů, planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť;

b) v zájmu prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku;

c) v zájmu zdraví lidí a veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a s nesporně příznivými důsledky pro životní prostředí;

Usnesení Evropského parlamentu o akčním plánu pro přírodu, lidi a hospodářství (2017/2819(RSP))

O částečné změně přístupu k problematice rozšíření vlků v Evropě v Evropském parlamentu svědčí následující zpráva z listopadu 2017.

Na základě požadavků Francie Evropský parlament uznal škody způsobené vlky na udržitelném rozvoji ekosystémů a venkovských oblastí a zejména na pastevním způsobu chovu dobytka ve dvou různých dokumentech.

Dne 15. listopadu, v **doporučení o biologické rozmanitosti** (Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. listopadu 2017 o akčním plánu pro životní prostředí, obyvatelstvo a hospodářství (2017/2819 (RSP)), **přijali poslanci doporučení na ochranu ohrožených druhů hospodářských zvířat. Vyzývají Evropskou komisi, aby změnila současný stav některých chráněných druhů velkých šelem na základě směrnice „o stanovištích“.** Poslanci také uznali **problémy venkovských oblastí, jejichž celková situace je ohrožena návratem vlka.** (body 34, 35 a 36 připojeného dokumentu).

Spolu s tím, **španělský europoslanec Esther Herranz Garcia-** představil koncem listopadu 2017, **svou zprávu o budoucnosti odvětví chovu ovcí a koz.** Tato zpráva shrnuje hlavní problémy, včetně potřeby rozvoje evropské propagační kampaně pro spotřebu skopového masa. Cílem je udržet a dokonce posílit podporu pro ovce a kozy.

²⁰⁴ <http://sledovanimv.cz/epg/default/2018-02-08>

Vyzývá také Komisi a členské státy, aby zvážily opatření pro rozvoj venkova s důrazem na ochranu stád před útoky dravců a aby zvážily změnu směrnice o stanovištích, která by umožnila kontrolu šíření dravců v určitých oblastech. (bod 14 příloženého dokumentu).

Usnesení Evropského parlamentu o akčním plánu pro přírodu, lidi a hospodářství (2017/2819(RSP))²⁰⁵ může znamenat očekávaný posun v pohledu na problematiku vlku v Bruselu.

35. poukazuje na to, že u druhů, které vyžadují podle směrnice o přírodních stanovištích zvláštní ochranu, se v některých regionech v Evropě dosáhlo příznivého stavu z hlediska ochrany a mohou tedy ohrožovat jiné volně žijící druhy a domácí zvířata, a tím narušit přirozenou rovnováhu ekosystému; vyzývá Komisi, aby vypracovala postup, na jehož základě by bylo možné status ochrany druhů upravit, jakmile je dosažen požadovaný stav ochrany;

36. připomíná, že soužití lidí s velkými šelmami, například s vlky, může mít v určitých regionech nepříznivý dopad na udržitelný rozvoj ekosystémů a obydlených venkovských oblastí, zejména v souvislosti s tradičním zemědělstvím a udržitelným cestovním ruchem, ale i na jiné sociálně-ekonomické činnosti; žádá Komisi a členské státy, aby přijaly konkrétní opatření, která by tyto otázky řešila, aby tak nebyl ohrožen udržitelný rozvoj venkovských oblastí, a současně aby braly v potaz flexibilitu, která se nabízí v souvislosti se směrnicí o přírodních stanovištích;

38. vyjadřuje politování nad tím, že SZP nebyla vytvořena s cílem chránit mizící tradiční zemědělské postupy pastevectví, což je významný historický způsob péče o přírodní stanoviště a ochrany přírody; žádá, aby akční plán podporoval v síti Natura 2000 rámec pro rozvoj pastevectví;

²⁰⁵ [http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2017/2819\(RSP\)](http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2017/2819(RSP))

Čeho chceme dosáhnout

Stát by měl z preventivních důvodů, s přihlédnutím k zásadě, že pečuje o majetek s péčí řádného hospodáře, vymezit oblasti, kde bude akceptovat přítomnost vlčí populace. V těchto oblastech by stát plně hradil náklady na zabezpečení hospodářských zvířat a kompenzoval škody, které vlk způsobí. Nabízí se oblast Krušných hor, Šumava, Beskydy.

Mimo toto vyhrazené území žádáme povolení eliminace vlků.

Další potřebné opatření ze strany státu je povolení strelby na vlka v případě, že se přistihne přímo při napadení stáda. To požadují např. Francouzi a Italové.

Jsem přesvědčený, že rozsah škod a nepřírozené chování vlka na Broumovsku a jiných oblastech, tento požadavek podporuje.

Jelikož **vlk, jako vrcholový predátor, nemá v naší přírodě přirozeného nepřítele** a ze strany člověka je nařízená absolutní ochrana, je logické, že se bude rychle rozšiřovat do dalších oblastí a působit velké škody. To dokládají i názory odborníků a nedávné zkušenosti z ostatních Evropských států²⁰⁶. Přirozená inteligence vlka mu umožní využít naší slabosti v jeho prospěch. K tomu mu pomáhají nekriticky uvažující ochránci přírody, kteří ale nenesou a neponesou žádnou odpovědnost za způsobené škody.

Požadujeme účinné řešení současného neudržitelného stavu s přihlédnutím k předcházení ještě větších problémů.

Chceme dostat stát na naši stranu.

Chceme se chovat odpovědně a používat selský rozum.

Chceme předcházet konfliktům farmářů s provlčími aktivisty.

Chceme předcházet útokům vlků na lidi.

²⁰⁶ <http://woelfeindeutschland.de/der-wolf-in-deutschland-ideologien-und-fakten/>

Žaloba na stát

Současná právní úprava, neochota státních orgánů reflektovat faktický stav a arogantní vystupování neziskových organizací zabývajících se ochranou vlků, nás vedla k netradičnímu řešení.

Rozhodli jsme se žalovat stát.

Jako starosta obce a současně chovatel ovcí jsem požádal s několika chovateli o spolupráci známou Advokátní kancelář **Mgr. Jany Zwyrtke Hamplové**. Tato respektovaná advokátka poskytuje v rámci celé ČR právní služby ve všech klasických oborech práva, ovšem s výrazným zaměřením na oblast práva veřejného, zejména právo územních samospráv. V tomto oboru dosáhla řadu významných judikátů. Zastupuje jak u obecných soudů (okresní, krajské a vrchní), tak u Nejvyššího soudu ČR, Nejvyššího správního soudu ČR a Ústavního soudu ČR. Její znalosti jsou podpořeny osobní zkušeností s prací v zastupitelstvu a ve funkci starostky města. Specializaci na právo samospráv si zvolila již na univerzitě, a stala se v průběhu let v daném oboru jednou z nejvýraznějších osobností na jeho praktické uplatňování. Společně s několika chovateli ovcí z Broumovska, jsme na základě plné moci prostřednictvím Advokátní kanceláře Mgr. Jany Zwyrtke Hamplové, podali dne 8. ledna 2018 žalobu na ČR – Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 1442/65, Praha 10, 100 10 a jako vedlejšího účastníka řízení: ČR - Ministerstvo zemědělství, IČ: 00020478, Těšnov 65/17, Praha 1, 11000.

Při vzájemném setkání jsme dokumentovali současný stav a hledali nejvhodnější způsob, jak řešit současný nevyhovující stav.

Znění žaloby je následující:

JANA ZWYRTEK HAMPLOVÁ

advokátní kancelář pro samosprávu

Sídlo: Olomoucká 36, 78985 Mohelnice

www.hamplova.cz

Telefon: 583453026, 724882780 - sekretariát

IČ: 43989667

E-mail: sekretariat@hamplova.cz

DIČ: CZ 6555182480

Datová schránka: u7pft7s

ČAK: 3049

Obvodní soud pro Prahu 10

28. pluku 29b/1533

100 00 Praha 10-Vršovice

Mohelnice 8. ledna 2018

K č.j. **NOVÉ**

Žalobci:

1) Lukáš Krebach, nar. 18.7.1975

bytem Dolní Adršpach 120, 549 57 Adršpach

2) Ing. Tomáš Havrlant, nar. 11.8.1962

bytem Verněřovice 106

3) Jan Šefc, nar. 4.7.1973

bytem Lachov 32, Teplice nad Metují

4) Jaroslav Tuček, nar. 20.4.1987

bytem Horní Adršpach 5, 549 52 Horní Adršpach

5) Bohumír Urbanek, nar. 22.10.1971

bytem Verněřovice 91, 549 82 Verněřovice

všichni právně zastoupeni Mgr. Janou Zwyrtk Hamplovou, advokátkou, se sídlem Olomoucká 36, 78985 Mohelnice

Žalovaný:

ČR – Ministerstvo životního prostředí, IČ:

Vršovická 1442/65, Praha 10, 100 10

Vedlejší účastník řízení: ČR - Ministerstvo zemědělství, IČ: 00020478

Těšnov 65/17, Praha 1, 11000

o uložení prevenční povinnosti proti nedůvodné újmě na majetku jiného podle ustanovení § 2900 a § 2901 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. v platném znění

Přílohy:

Plné moci 5x

Dále dle textu

DOPORUČENĚ

Tříkrát.

I.

Žalobci jsou osobami poškozenými škodami na svém majetku (zabití ovcí) způsobených šelmami, a to vlkem obecným, popř. osobami potencionálně poškozenými dalšími předpokládanými útoky dané šelmy. Sami přitom jednají tak, že činí ochranná opatření, která jsou léta obvyklá. V případě napadení vlkem obecným však tato obvyklá opatření nepostačují, navíc se jedná o CHKO Broumovsko se specifickými podmínkami CHKO. **Žalobci tak za současného stavu legislativy nemají před vlkem obrany, resp. se žádná legální forma ochrany neumožňuje, a to ani ve smyslu příslušných obecných ustanovení občanského zákoníku**, konkrétně § 2903, odst.1: „*Nezakročí-li ten, komu újma hrozí, k jejímu odvrácení způsobem přiměřeným okolnostem, nese ze svého, čemu mohl zabránit*“. Toto obecné ustanovení není na situaci útoků vlků na stáda ovcí aplikovatelné. Podle zákona o ochraně přírody a krajiny je vlk chráněným druhem a je klasifikován jako kriticky ohrožený. V tuto chvíli však se v ČR stávají ve velkém množství ohrožena stáda ovcí, která vlci napadají, a usmrcují ovce, což je následně řešeno ze strany státu pouze finančními náhradami. **Tedy je řešen až důsledek, nikoli trvalá příčina.**

Důkaz:

- *Záznam z místního šetření škod způsobených šelmami ze dne 22.8.2017 – vlastník ovcí Jaroslav Tuček (žalobce č. 4)*
- *Záznam z místního šetření škod způsobených šelmami ze dne 3.5.2017, vlastník ovcí Jan Šefc (žalobce č. 3)*
- *Svěddecká výpověď žalobců*

II.

Protože se zde **dostává do střetu**

a) **legislativně zakotvená ochrana vlka jako chráněného druhu** ze strany projevené vůle státu; tento projev vůle státu je vyjádřen v textu zákona o ochraně přírody a krajiny, a

b) **vlastnické právo žalobců, chráněné ústavním pořádkem ČR**, do kterého je útoky vlků nestále zasahováno a je působena hmotná škoda,

i v kontextu s děním v jiných zemích Evropy zastáváme názor, že by se soudy měly danou situací zabývat.

Předmětem jejich právní úvahy musí být otázka, které právo je za daných okolností primární (přednostní), zda ochrana poctivé práce spočívající v realizaci chovu ovcí chovateli nebo právo státu na ochranu vlků, kteří mohou ovce v něčím vlastnictví zabít bez možnosti se jejich útokům přímo bránit, a když ztrátu chovaných kusů nelze v žádném případě nahradit penězi.

Dále je dle názorů žalobců jen otázkou času, kdy dojde i k napadení člověka, pokud se počet vlků nebude regulovat, omezovat, a pokud nebude dán legislativní rámec možnosti nutné obrany majetku dosavadních vlastníků a životů lidí.

III.

Pokud jde o právní výklad, pak se opíráme o tyto právní předpisy.

Čl.11 LZPS

(1) Každý má právo vlastnit majetek. **Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu.**

Z tohoto usuzujeme, že stát nesmí nečinně přihlížet tomu, jak na základě jeho zákona dochází k přímým škodám na majetku občanů, kterým je dokonce zapovězeno se proti vzniku těchto škod bránit.

Občanský zákoník č. 89/2012 Sb., konkrétně

§ 2900: *Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je **každý** povinen počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného.*

§ 2901: *Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, má **povinnost zakročit na ochranu jiného každý, kdo vytvořil nebezpečnou situaci nebo kdo nad ní má kontrolu**, anebo odůvodňuje-li to povaha poměru mezi osobami.*

Stejnou povinnost má ten, kdo může podle svých možností a schopností snadno odvrátit újmu, o níž ví nebo musí vědět, že hrozící závažností zjevně převyšuje, co je třeba k zákroku vynaložit.

§ 2903, odst.1: *Nezakročí-li ten, komu újma hrozí, k jejímu odvrácení způsobem přiměřeným okolnostem, nese ze svého, čemu mohl zabránit.*

Dané ustanovení je za dané právní úpravy na danou situaci neaplikovatelné.

§ 2903, odst.2: **Při vážném ohrožení může ohrožený požadovat, aby soud uložil vhodné a přiměřené opatření k odvrácení hrozící újmy.**

Z daných ustanovení dovozujeme i **příslušnost soudu**. Jedná se o věc občanskoprávní v prvním stupni, kdy i v případě, že je žalovaným stát, je dle našeho názoru příslušní Obvodní soud dle místní příslušnosti sídla příslušného ministerstva, v daném případě MŽP. Toto ministerstvo jako organizační jednotku státu volíme proto, že v jeho gesci je zákon o ochraně přírody a krajiny, ve kterém je zakotvena ochrana vlka jako ohroženého druhu bez následné možnosti bránit se jeho útokům na majetek, a event. životy, osob.

IV.

To, že daný problém řeší i jiné země dokládají tyto případy:

1. V září 2016 uvedl tisk, že **Norsko** oznámilo svůj úmysl o výrazném zredukování vlčí populace. Z 68 vlků, kteří se nyní volně pohybují norskou divočinou, vydá vláda povolení na ulovení 47 z nich. Za jedinou loveckou sezónu tak zemrou více než dvě třetiny vlčí populace v Norsku.

Důvodem jsou škody, které vlci páchají. K danému kroku přistoupila vláda Norska i přes protesty ochránců přírody, když sdělila, že přednost mají zájmy a bezpečnost lidí a jejich majetky.

2. Aktuálně 1. ledna 2018 byla zveřejněna zpráva, že **v lednu 2018 začal ve Švédsku odstřel vlků, ochránci přírody u soudu, kde se tomu snažili zabránit, neuspěli**. Ochránci zvířat povolují lovit tyto psovité šelmy přitom napadají u správních soudů pravidelně od roku 2009, kdy byl lov vlků po více než půlstoletí zákazu znovu povolen. Lovecká sezóna v pěti krajích centrálního Švédska potrvá do poloviny února 2018. Národní veterinární ústav dnes odpoledne informoval, že lovci zabili už tři vlky. Úřady letos povolily odstřel 22 šelem. Švédští ochránci zvířat a lovci se u soudů přou o to, zda je povolení lovu legální z hlediska evropské legislativy. Prvně zmínění přitom poukazují na Bernskou úmluvu o ochraně evropské fauny, flóry a přírodních stanovišť z roku 1979, podle níž jsou vlci chráněni. Lov této šelmy se ve Švédsku stal citlivým tématem podobně jako v jiných evropských zemích, včetně České republiky, kde byli vlci - na úkor chovatelů dobytka, mezi které patří žalobci, znovu vysazeni, anebo se růst jejich populace neomezoval. Česká republika se nachází právě v této situaci, a nachází se v této situaci i CHKO Broumovsko, kde se vlci pohybují, zabíjejí ovce, které jsou majetkem žalobců, a není proti nim žádné přirozené ochrany, a navíc ani proti nim nelze zakročit, i kdyby se tzv. chovatel díval, jak mu vlci obce zabíjí – nesmí zasáhnout.

Touto žalobou se snaží žalobci začít soudně řešit danou situaci v České republice, neboť na rozdíl od jmenovaných dvou severských zemí se stát zabývávat danou otázkou nehodlá. Daná žaloba jej má přinutit přijmout prevenční kroky v rámci platné legislativy.

V.

Stát navíc uvádí veřejnost účelově a tendenčně v omyl a do „klidu“, a to prostřednictvím Agentury ochrany přírody a krajiny, kde zveřejňuje mj. následující zavádějící a z velké části nepravdivé texty:

Návrat vlků - Vlk obecný je náš staronový soused

Udržuje přírodní rovnováhu a zdravé lesy

Vlci jsou pro krajinu důležití. Jsou výborní lovci a pomáhají regulovat zvěř v případě jejího přemnožení např. divoká prasata, která působí značné škody hospodářům.

Ke své obživě si přednostně vybírají slabé a nemocné jedince. Dnes jsme svědky postupného přirozeného návratu vlka do České republiky.

Přichází k nám ze dvou směrů

Tato krásná šelma se dlouhodobě vyskytuje v Karpatech, zejména na Slovensku, východním Polsku a dalších karpatských zemích. Odtud k nám migrují jednotlivá zvířata především do oblasti Beskyd a Bílých Karpat (tzv. horská forma vlka). Druhá populace tohoto druhu (tzv. nížinná forma vlka) se od roku 2000 přirozeně rozšířila ze severovýchodního do západního Polska a postupem času osídlila i oblast německé Lužice. V roce 2014/2015 byl potvrzen v celém Německu výskyt 31 rozmnožujících se smeček, z toho jen v Sasku 10 smeček. Odtud vlci přicházejí do severních a severozápadních Čech.

V posledních letech byl pozorován na řadě míst

V Čechách byl poslední vlk zastřelen roku 1874 na Šumavě. Na Moravě se vlci vyskytovali až do roku 1914 v Beskydech. Postupně se ale vracejí. Nejdříve se začali objevovat počátkem devadesátých let minulého století na moravsko-slovenském pomezí. Od roku 2014 se vlci rozmnožují na Dokesku v CHKO Kokořínsko – Máchův kraj. V roce 2016 byla pozorována smečka s mláďaty na Broumovsku. Výskyty jednotlivých vlků jsou potvrzeny také v pohraničních částech sudetských pohoří: na Šumavě, v Krušných horách, Jizerských horách, Krkonoších a v Jeseníkách. Více najdete v [Nálezové databázi ochrany přírody](#)

Živí se převážně kopytníky

Vlk se dokáže velice dobře přizpůsobit širokému spektru potravy. V našich podmínkách se živí převážně kopytníky. Kořistí bývá srnec obecný, jelen lesní a prase divoké, které převažuje v potravě zejména během zimy. Reguluje tak nemocnou a velmi početnou vysokou a černou zvěř, která v současnosti působí značné škody na polích a brání přirozené obnově lesa. Vlk je také predátorem bobra evropského. Příležitostně ale nepohrdne ani drobnějšími obratlovci nebo mršinou. Výjimečně může docházet k útokům na hospodářská zvířata, zejména na ovce, kozy a telata.

Domácí zvířata je třeba zabezpečit

Důležitá jsou preventivní opatření. Zkušenosti z německé Lužice či Beskyd totiž ukazují, že škodám je možné s velkou účinností předcházet. Mezi osvědčené metody patří:

- zabezpečení zvířat pevnou ohradou v kombinaci s elektrickým ohradníkem
- zahánění domácích zvířat na noc do salaší či košárů, obehnaných ještě elektrickým ohradníkem. Pro zvýšení účinnosti lze okolo el. ohradníků ještě natáhnout lanko, na kterém jsou s rozestupem pověšeny červené vlající praporky tzv. zradidla
- trvalá přítomnost pasteveckých psů, zejména pro stáda s větším počtem zvířat. Doporučuje se jeden pes na cca 100 ovcí.

Pro velká stáda nad sto ovcí je však lepší mít psy dva, kteří jsou pak při případné obraně stáda sebevědomější. Pro menší chov poblíž místa bydliště je možnou alternativou pořízení osla, který často funguje jako alarm při blížícím se nebezpečí,

Informace o možnostech podpory preventivních opatření z Operačního programu Životní prostředí najdete [zde](#).

Doporučení, jak zabezpečit svá stáda, jsou k dispozici v příručce Ochrana hospodářských zvířat před velkými šelmami.

Jak postupovat, pokud vlka uvidíte

V případě že jste pozorovali výskyt vlka, či měli na jeho výskyt podezření, sdělte to prosím příslušnému regionálnímu pracovišti AOPK ČR.

Pokud jste tak již dříve neučinili, realizujte bezodkladně preventivní opatření (viz výše).

Pro první rychlou pomoc při prevenci zapůjčuje zdarma Agentura ochrany přírody a krajiny ČR elektrické síťové ohradníky i s kombinovanými zdroji. Pokud jste chovatel v oblasti s výskytem vlka a máte o dočasnou zápůjčku zájem informujte se na následujících regionálních pracovištích AOPK ČR: RP Liberecko, RP Správa CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, RP Východní Čechy a RP Správa CHKO Beskydy. Zde Vám jsou naši zoologové plně k dispozici.

Co dělat v případě škody na domácích zvířatech

Zákon č. 115/2000 Sb., umožňuje poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, mezi které patří také vlk.

Konkrétně lze hradit škodu způsobenou zejména na:

a) životě nebo zdraví fyzické osoby,

b) vymezených domestikovaných zvířatech,

c) psech sloužících k hlídání vybraných domestikovaných zvířat

Co stát těmito tendenčními texty dosahuje? **Zcela mylnou až lživou představu o soužití vlka s lidmi a domestikovanými zvířaty**, a dokonce, jak vyplývá z textu, se předpokládá finanční náhrada za zdraví a životy lidí (!!!).

Jak jsme již uvedli výše, finanční náhrada za zabitou zvěř nikdy nemůže nahradit nemajetkovou újmu spočívající v kvalitě chovu, léta budovaného, a zdraví a životy lidí snad není ani třeba komentovat.

Objektivní názory na vlka musíme s politováním čerpat z jiných zdrojů, než jsou tyto tendenční výklad ze strany státu.

Z textu je dále patrné, že náklady spojené s tím, že stát hodlá vlka chránit, přenáší na soukromé osoby (ohradníky atd.), přičemž ale chovatelé potvrdí a upozorňují, že žádná tato ochrana před vlkem neochrání. Navíc není odůvodněno, proč by náklady spojené s podobnou ochranou měly nést soukromé osoby za stát, který danou situaci právní úpravou způsobil.

Současně vyplácené náhrady podle Zákona č. 115/2000 Sb. (Zákon o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy) jsou nedostatečné a nepřihlízejí k nákladům, které chovatel s likvidací zabitých zvířat má a ke skutečné újmě (plemenná hodnota a zmařená plemenářská práce, nenarozená jehňata od bahnice v jejím reprodukčním období apod.) má daleko. Dochází také k nezákonnému podmiňování vyplácení škod např. elektrikou, pasteveckým psem apod. Podle zkušenosti nejsou tato opatření účinná a pro mnoho chovatelů také těžko realizovatelná. Zejména chov pasteveckého psa je zcela nesmyslný požadavek s ohledem na vlastnosti tohoto psa.

Důkaz:

- *Svědecké výpovědi žalobců*

VI.

Pokud jde o konkrétní region žalobců, pak se jedná o **Broumovsko**, což je relativně malá oblast, kde na sebe navazují obydlená území s minimem rozlehlých souvislých lesních porostů, kde by vlci mohli žít. Současná populace vlka navíc není původní, již přes 250 let se zde nevyskytoval. Chování vlka tedy v žádném případě neodpovídá zažitě představě o jeho životním stylu. Dochází k častému kontaktu s lidmi, vlci nemají přirozenou plachost a odvažují se i přes den až k obydleným místům. Není to tedy tak, jak se idealisticky popisuje na stránkách AOPK (viz výše).

Žalobci zastávají názor, že jde o uměle vysazenou populaci přímo u nás, nebo rozšířenou ze sousedního Polska. Velmi nezvyklé chování vlků může nasvědčovat i tomu, že se jedná o křížence se psem.

Protože se nemůže tento vlk lovit (jde o chráněný druh) ztratil a logicky nemá ze člověka respekt. Absolutní ochrana vlka tak narazila na své meze.

Vlci zjistili, že zabít dobytek je podstatně snazší, než nahánět divokou zvěř, a mohou se na tuto kořist začít zaměřovat. Jejich obětí se mohou stát koně, skot, krocani, domestikovaní sobi a především ovce a kozy.

Vlci napadají také psy ze tří hlavních důvodů:

- a) potírají je jako předpokládanou potravní konkurenci
- b) jako obránce své kořisti (dobytek) a někde
- c) je to pro ně zdroj potravy.

Umějí zabít i velká psi plemena. Důvodem jsou jejich relativně mohutnější čelisti a „zákeřnější“ způsob boje. Lépe spolupracují ve smečce a útočí i na nohy a hřbet, na rozdíl od většiny psů, kteří se snaží zakousnout výhradně do krku a hlavy. Vlci dokáží vlákat psy do pasti, kdy například jeden „pronásledovaný“ vlk nažene psa k ostatním. Někteří psi chránící dobytek dostávají od lidí „protivlčí“ obojky, nicméně vlci se umějí naučit zabít i takto vybavené psy. Proto může být nebezpečné, když jde člověk na procházku se psem do oblasti, kde se vlci vyskytují. Že nemá vlk s psem u budovy žádný problém, dokládají záznamy z domovní kamery. Vypadá to jako zvířecí hra, pak si vlk odnese psa i s řetězem

Při přijetí právních ustanovení na ochranu vlka se určitě neočekávala jeho rychlá expanze do hustě obydlených oblastí a následné konflikty s bytostnými zájmy člověka. Přístup současných ochranářů je dle žalobců čistě ideologický a nereaguje pružně na současnou stále se zhoršující faktickou situaci (kterou pochopili již v Norsku a Švédsku). Neodpovídá historické paměti a zkušenosti našich předků. Ochránáři se nás snaží přesvědčit o prospěšnosti výskytu vlka v přírodě. Neberou však absolutně žádný zřetel na jejich počet a místa výskytu. Z jejich pohledu je nepřijatelné jejich výskyt regulovat, naopak považují jejich současnou expanzi za pozitivní vývoj. Opak je přitom pravdou. Vlci ohrožují a ničí majetek chovatelů, a mohou napadnout i člověka.

V oblasti Broumova je už strach jít do lesů, a neexistuje, aby tam šly například samy děti. Podle názoru žalobců je nutné začít chránit oprávněné zájmy zemědělců – chovatelů, a chránit zdraví a životy lidí.

Stát je však zcela nečinný, náklady na faktickou ochranu (ale nemožnou ochranu) přenáší na soukromé subjekty, ochranu bezpečnosti a zdraví pak neřeší vůbec.

Ochránáři přesvědčují veřejnost, že nejsou známy případy, kdy vlk v Evropě zaútočil na lidi. **To je v příkrém rozporu s údaji Naturschutzbund Deutschland (Nabu)**, kteří uvádějí, že v letech 1950 až 2000 bylo v Evropě 59 útoků, přičemž bylo zabito 9 osob. Podle kontextu zdroje se jedná o statistiku pouze z Evropy mimo země bývalého Sovětského svazu.

Poslední případ se týká britské turistky v Řecku ze září roku 2017, kde ji napadli a zabili vlci. Relativně běžné jsou útoky vlků v Rusku, Bělorusku a na Ukrajině.

Zdokumentované jsou případy zabití lidí vlky v Kanadě a USA. Je jen otázkou času, kdy se tak za stávajícího přístupu státu stane v České republice.

V dnešní precivilizované společnosti v naší přírodě pro vlka místo není. Nepatří sem už více jak dvě stovky let. Není, kde by se uživil. Když ochranáři tvrdí, že si vlci vybírají nemocnou jelení

a srnčí zvěř, je to nesmysl. Nemocná zvěř u nás není, o ni se starají myslivci. Je pak logické, že se dají do ovcí a jiné domestikované zvěře, protože žádnou jinou potravu prostě nemají.

Žalobci jsou osobami, kterým vznikla přímá škoda na majetku tím, že vlci zabili jejich ovce. Při pohledu na zadávané a potřhané bahnice a jehňata je nutné si položit otázku, zda vlk ve volné krajině má větší hodnotu než desítky utýraných a zmrzačených domácích zvířat. Zvířata, která útok přežijí, jsou pak v šoku, nechťejí se pást, a vznikají následné další škody, které lze vůbec těžko vyčíslit. Je zde tedy ještě aspekt týrání zvěře, kterému v případě vlka mlčky přihlížíme, jakoby utrpení některých zvířat (bezbranných domestikovaných ovcí) mělo menší hodnotu, než utrpení jiných zvířat (vlků).

Důkazy:

- *Fotodokumentace AOPK, Petr Kuna, 20.8.2017 (zabitě a zraněné ovce)*
- *Odborný a přehledový materiál žalobců o vlku na Broumovsku – Kauza vlk obecný*

VII.

Žalobci jsou si na základě poučení advokátky **vědomi specifičnosti a precedentnosti žaloby i navrhovaného žalobního petitu.**

Nemají však s ohledem na právní úpravu a na nečinnost státu jinou možnost, než se opřít o klasická občanskoprávní ustanovení o prevenční povinnosti, kterou dle jejich názoru má i stát, a o ústavní základ svého práva na vlastnictví a na jeho stejnou ochranu před neoprávněnými zásahy.

1) Z ustanovení

§ 2900: *Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je **každý** povinen počínat si při svém konání tak, **aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného,***

dovozujeme, že i stát je povinen ve své legislativní práci počínat si tak, aby touto právní úpravou nepůsobil nedůvodnou újmu na majetku jiného. Pokud stát zakotvil, že vlk je chráněný druh, a tím před jeho útoky na majetek jiného (chovatelů) znemožnil obranu, a tyto útoky a tato újmy skutečně vzniká, je povinen konat jinak, a tuto právní úpravu zrušit nebo změnit.

Například v tom smyslu, že povolí odstřel vlků, kteří působí škody, resp. bude jejich počet na území v ČR regulovat, a na některých, hustě osídlených oblastech, jako je např. právě Broumovsko, vůbec jejich výskyt nepřipustit.

2) Z ustanovení

§ 2901: *Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, má **povinnost zakročit na ochranu jiného každý, kdo vytvořil nebezpečnou situaci nebo kdo nad ní má kontrolu,** anebo odůvodňuje-li to povaha poměru mezi osobami.*

Stejnou povinnost má ten, kdo může podle svých možností a schopností snadno odvrátit újmu, o níž ví nebo musí vědět, že hrozící závažností zjevně převyšuje, co je třeba k zákroku vynaložit,

dovozujeme, že stát, který vytvořil nebezpečnou situaci tím, že zakotvil do zákona vlka jako chráněný druh, a jako jediný, kdo má nad touto právní úpravou kontrolu, má povinnost zakročit. Toto zakročení může mít podobu právě změny zákona tak, aby umožňovala ochranu zdraví a bezpečnosti osob a ochranu majetku chovatelů.

3) Z ustanovení

§ 2903, odst.2: *Při vážném ohrožení může ohrožený požadovat, aby soud uložil **vhodné a přiměřené opatření k odvrácení hrozící újmy,***

dovozujeme, že se jedná o vážné ohrožení, a že ohrožení, tedy žalobci, mohou po státu požadovat vhodné a přiměřené opatření k odvrácení hrozící újmy (v daném případě již dokonce prokazatelně pravidelně vznikající). Toto vhodné a přiměřené opatření může spočívat jen ve změně právní úpravy tak, aby právní úprava umožňovala obranu proti hrozícím útokům ze strany vlků, a regulaci jejich počtu na území ČR podle osídlenosti jednotlivých oblastí.

Shrnutí

Žalobci zastávají názor, že jako občané České republiky, kteří jsou na základě špatné právní úpravy opakovaně poškozováni na svém majetku, když toto poškození spočívá v zabíjení bezbranných jimi chovaných zvířat, v jejich týrání, a dále jsou permanentně ohrožováni těmito útoky, a cítí se ohroženi na zdraví a životě, **mají právo na základě daných právních ustanovení žádat po státu jednání tak, jak navrhuji v žalobním petitu.**

Danou žalobou pak chtějí zahájit řešení věci, ve které stát zůstává přes alarmující situace zcela nečinný. Věří pak, že soud bude po zvážení všech okolností připraven takto **precedentní rozsudek vynést.**

I stát odpovídá za své činy, a vzniká-li jeho právní úpravou újmy, musí a je povinen konat, a to jako každý jiný subjekt.

Jako vedlejšího účastníka navrhuje ČR – Ministerstvo zemědělství, když předpokládáme, že toto by mělo resortně hájit zájmy žalobců.

VIII.

Na základě výše uvedeného, s vysvětlením právního názoru, i vnímání této žaloby jako precedentní a ve vztahu k státu za nestandardní metodu domáhání se práva, navrhuje, aby soud po provedeném dokazování vynesl tento

rozsudek:

Soud ukládá České republice – Ministerstvu životního prostředí, aby připravilo návrh změny platné právní úpravy zákona o ochraně přírody a krajiny tak, aby existovala legální možnost přímé obrany před škodami způsobenými vlkem obecným, a dále aby došlo danou právní úpravou k regulaci počtu této šelmy na území České republiky s ohledem na místní specifika každé oblasti s tím, že v oblasti Broumovsko bude jeho výskyt omezen absolutně s ohledem na husté osídlení oblasti a existující přímé nebezpečí pro zdraví a životy osob, a výrazné škody na majetku, a to do šesti měsíců ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poznámka:

Žalobci nevyklučují případné mimosoudní řešení věci, zahájí-li stát se vši vážností příslušné kroky k vedoucí k nápravě neúnosného stavu.

**Lukáš Krecbach
Ing. Tomáš Havrlant
Jan Šefc
Jaroslav Tuček
Bohumír Urbanek**

v.z.

Mgr. Jana Zwyrtek Hamplová
advokátka

Tisková zpráva následovala po podání žaloby.

10. 1. 2018

TISKOVÁ ZPRÁVA

Chovatelé ovcí žalují stát a požadují, aby změnil zákon

Originální formu zvolili zoufalí chovatelé z regionu Broumovsko, kterým vlci zabíjejí chovné kusy ovcí. Podali u soudu žalobu, v níž se opírají o preventivní povinnost každého přecházet škodám, a navrhují, aby soud uložil státu povinnost přijmout jinou právní úpravu, která by umožnila se vlkům účinně bránit a regulovat jejich počet. Jinými slovy, aby byl možný jejich odstřel.

V nestandardní žalobě se mimo jiné uvádí, že vlk se chová jinak, než se choval kdysi, v dnešních lescích nemá co lovit, a proto vyhledává obydlené oblasti s chovy ovcí, z člověka nemá respekt, protože ten jej nesmí jako chráněný druh nijak ohrozit, že vlk bez problémů zabije i psa, a je jen otázkou času, kdy v obydlených oblastech zaútočí na člověka.

Pokud jde o právní stránku věci, pak se žaloba opírá o občanský zákoník, který mimo jiné uvádí, že „*Vyžadují-li to okolnosti případu..., má povinnost zakročit na ochranu jiného každý, kdo vytvořil nebezpečnou situaci nebo kdo nad ní má kontrolu*“, a dále „*Při vážném ohrožení může ohrožený požadovat, aby soud uložil vhodné a přiměřené opatření k odvrácení hrozící újmy*“. Za vhodné a přiměřené opatření pak žalobci chápou a požadují změnu stávající právní úpravy, která zakazuje proti vlkům se bránit.

Zástupce chovatelů Ing. Tomáš Havrlant, který je současně i starostou obce, k tomu uvádí:

„Situace je stále horší, a to nás donutilo k tomuto nestandardnímu postupu. Rozhodli jsme se podat žalobu na stát a docílit tím změny současného právního stavu, který je odtržený od každodenní reality našich životů. Důvodem je, že se cítíme státem podvedeni. Jsme ponecháni napospas vlkům, kteří zabíjejí a týrají naše zvířata, a stát nám zakazuje se účinně se bránit. Naše práce je chov ovcí a ostatních hospodářských zvířat pastevním způsobem, a je zaměřená na tvorbu a udržování kulturní krajiny našich domovů. Tato činnost je v celospolečenském zájmu, a dnes je příchodem vlků zásadně ohrožená. Při přijetí zákona na ochranu vlka se neočekávala jeho rychlá expanze do hustě obydlených oblastí a jeho agresivita. Přístup ochranářů nereaguje na současnou situaci - jejich idealistický pohled považuje expanzi vlků za pozitivní vývoj. Takový postoj neodpovídá každodenní realitě, historické paměti ani zkušenosti našich předků.

Jako starosta obce jsem denně konfrontován s narůstajícím strachem našich občanů z vlků v těsné blízkosti našich domovů. Zoufalství nad současným stavem nás přivedlo k přesvědčení, že jediným správným přístupem je žaloba na stát, která na vážný problém ukáže. Nebudeme přece čekat na to, až vlci zabijí prvního člověka.“

Žaloba mimo jiné ukazuje na Švédsko a Norsko, kde řeší stejný problém, a kde právě v lednu a únoru 2018 již probíhá odstřel dvou třetin vlků, kteří dané lokality ohrožují.

Spor zastupuje advokátka Mgr. Jana Zwyrtek Hamplová, která se specializuje na veřejné právo. Podání dané žaloba pojala jako profesní výzvu.

„Musím říct, že bezvýhodná situace chovatelů mne velmi zasáhla. Stačí se podívat na fotografie roztrhaných ovcí, třeba i čekající mladé. Víím, že žaloba je svým obsahem nestandardní, a musím přiznat, že z právního hlediska si vůbec nejsem jista, zda lze s odkazem na občanský zákoník přinutit stát, tedy de facto vládu a parlament, přijmout na základě soudního rozsudku novelu zákona. Ale nebojím se originálních přístupů, a tak jsem to pojala jako profesní výzvu, a konečné znění žaloby má oporu v zákoně, má logiku, a především snaží se řešit problém, nad kterým všichni zavírají oči – asi do doby, než se stane první opravdu velké neštěstí, kterým může být útok vlků na člověka. Chápu, že uložit soudem státu, aby přijal změnu zákona, je odvážná myšlenka, ale nikoli nemožná. Zákon přece platí pro všechny, takže i stát, má-li nad něčím kontrolu, musí škodám přiměřeně předcházet. A je-li k tomu potřeba jiný zákon, musí ho přijmout.“

Všichni jsou smířeni i s tím, kdyby soud nevyhověl.

„Budou se střetávat dva pohledy – zda lze státu přikázat přijmout zákon, je-li to třeba k předcházení škodám, a ten, že nelze zákonodárcům nařizovat, jak mají hlasovat. Pro člověka pohybujícího se ve veřejném právu je tento spor proto hodně zajímavý. Už mnohokrát mi ale někdo říkal, že nemohu s tím a tím uspět, a nakonec se to podařilo. Nebojím se proto nových právních výkladů. A pak, zde i prohra může být výhrou – tím, že publicita sporu otevře vážný problém, který zatím nikdo, včetně státu, nevnímá“.

Žaloba proti státu je již podaná. Její přílohou jsou záznamy o škodách způsobených vlky, fotografie, odborné podklady. Jako svědkové jsou navrženi chovatelé, kteří se cítí být ohroženi, a kterým průběžně vlci napadají a zabíjejí jejich ovce. Jak se k věci postaví soudy, ukáže čas.

Resumé

Vlčí populace v posledních letech početně expanduje ve velké části Evropy.

Vlk, jako vrcholový predátor, nemá v přírodě přirozeného nepřítele.

Po dlouhé době, v některých případech po několika stech letech, se vlci trvale usazují také v České republice.

Dochází k výrazným škodám na domácích zvířatech.

Ztráty na zvířatech mají v České republice stoupající tendenci.

Zvyšující se škody hlásí i ostatní státy v Evropě.

Navrhovaná opatření na ochranu stád jsou málo účinná a nepřiměřeně nákladná.

Dochází k týrání zvířat s podporou státu.

Domácí zvířata jsou vystavována stresu a zvláště trýznivému způsobu zabití.

Zvýšená koncentrace vlčí populace může, podle historických zkušeností, vést k útokům na lidi.

Finanční prostředky daňových poplatníků jsou vynakládány v rozporu s přístupem řádného hospodáře.

Žádáme změnu současné legislativy na ochrany vlků.

Žádáme zákonnou možnost vlka v určitých oblastech eliminovat.

Žádáme, aby se stát postavil na naši stranu, proti lobby, která protěžuje vlka.

Ve Vernéřovicích dne 19. 2. 2018

Ing. Tomáš Havrlant
starosta Vernéřovic
chovatel ovcí

Jak se řekne „vlk“ v dotčených státech?

anglicky	wolf
německy	der Wolf
francouzsky	loup
italsky	lupo
španělsky	lobo
rusky	ВОЛК
finsky	susi
hebrejsky	זאב
polsky	wilk
švédština	wolf
norština	ulv
hindština	भेड़िया